

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกสุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

เบญจวรรณ เอี่ยมบุ๋

นางสาวเบญจวรรณ เอี่ยมบุ๋

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์สุปรียา ตันสกุล, ค.ค.

รองศาสตราจารย์สุปรียา ตันสกุล, ค.ค.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์นิรัตน์ อิมามี, Ph.D.

รองศาสตราจารย์นิรัตน์ อิมามี, Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณีรัตน์ ชีระวิวัฒน์, Ph.D.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณีรัตน์ ชีระวิวัฒน์, Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว.ออร์โทปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์นิรัตน์ อิมามี, Ph.D.

รองศาสตราจารย์นิรัตน์ อิมามี, Ph.D.

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกสุขภาพศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกสุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์

วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2554

.....
นางสาวเบญจวรรณ เอี่ยมบุญ

ผู้วิจัย

.....

รองศาสตราจารย์สุรีย์ จันทน์โมลี, ศ.ค.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

รองศาสตราจารย์สุปรียา ตันสกุล, ค.ค.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนตรีรัตน์ ธีระวิวัฒน์, Ph.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว.ออร์โทปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์นิรัตน์ อิมามิ, Ph.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

รองศาสตราจารย์พิทยา จารุพูนผล,

พ.บ., อ.ว. (ระบาควิทยา)

คณบดี

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุปรียา ตันสกุล ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. นิรัตน์ อิมามิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ชีระวิวัฒน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำในการจัดทำปริญญานิพนธ์ พร้อมตรวจแก้ไขโดยละเอียดทุกขั้นตอน

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู อาจารย์ โรงเรียนขยายโอกาส ในจังหวัดนครปฐม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ อาจารย์ หัวหน้างาน หัวหน้าหอผู้ป่วย รุ่นพี่และน้องๆ หอผู้ป่วยจิตเวช โรงพยาบาลรามาริบัติ และหน่วยพัฒนาคุณภาพงาน โรงพยาบาลรามาริบัติ รวมทั้ง รุ่นพี่ และเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท ภาคปกติ รุ่นที่ 29 สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแต่บิดา มารดา และครอบครัว ตลอดจนครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

เบญจวรรณ เอี่ยมบุ๋

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

FACTORS RELATED TO SEXUAL RISK BEHAVIORS OF STUDENTS IN OPPORTUNITY EXTENDED SCHOOLS, NAKORN PRATHOM PROVINCE

เบญจวรรณ เอี่ยมบุญ 4836096 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สุปรียา ต้นสกุล, ค.ศ., นิรัตน์ อิมามิ, Ph.D., มณีรัตน์ ชีระวิวัฒน์, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ตาม PRECEDE Framework กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คนเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม ถึง 30 กันยายน พ.ศ. 2553 โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เรียงตามลำดับดังนี้ การมีแฟน/คนรัก ร้อยละ 66.4 การแสดงความรักกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศโดยการจับมือโอบไหล่-เอวร้อยละ 35.2 การนัดพบหรือไปเที่ยวกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศตามลำพังในที่ลับตาร้อยละ 18.4 การแสดงความรักกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศโดยการกอด จูบ เล้าโลม สัมผัสร่างกายร้อยละ 16.0 การไปค้างคืนเที่ยวพักแรมกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศร้อยละ 7.6 การดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 6.8 การสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศร้อยละ 6.8 และการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 4.0

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยนำได้แก่ ระดับชั้นที่เรียน ค่านิยมทางเพศ การควบคุมตนเอง ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การเปิดรับสื่อและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ปัจจัยเสริมได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.001 แต่ ปัจจัยนำได้แก่ เพศ อายุ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัย การเข้าถึงสถานบันเทิง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ควบคุมและป้องกันพฤติกรรมกำเริบเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนต่อไป

คำสำคัญ : พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ /นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น / การป้องกัน / โรงเรียนขยายโอกาส

FACTORS RELATED TO SEXUAL RISK BEHAVIORS OF STUDENTS IN OPPORTUNITY EXTENDED SCHOOLS, NAKORN PRATHOM PROVINCE**BENJAWAN EIAMBHU 4836096 PPHP/M****M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES****THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUPREYA TANSAKUL, Ph.D., NIRAT IMAMEE, Ph.D., MANIRAT THERAWIWAT, Ph.D.,****ABSTRACT**

This study was survey research that aimed to assess sexual risk behaviors and the relationship between predisposing, enabling, and reinforcing factors in accordance with the PRECEDE Framework and sexual risk behaviors of junior high school students in opportunity extended schools in Nakorn Prathom province. The samples consisted of 250 students. Data collection was done from May 1st, to September 30th, 2010 using a questionnaire developed by the researcher.

The research results showed the following sexual risk behaviors of the sampled students, as presented in ranking order: having girlfriend/boyfriend/lover (66.4%); public expressions of affection behavior with girl/boyfriends/lovers holding hands, embracing the shoulder/waist (35.2%); having a single date with their girlfriend/boyfriend/lover in private (18.4%); demonstrations of affection with girlfriend/boyfriend/lover by necking and petting/physical contact (16.0%); spending a night with girlfriend/boyfriend/lover (7.6%); consuming alcoholic illegal beverages or drugs before having sexual relationships (6.8%); practicing masturbation for their girlfriend/boyfriend/lover (6.8%); and having sexual intercourse (4.0%). In regard to the factors that related significantly to sexual risk behaviors, the following factors were found: predisposing factors such as grade level, sexual value and self-control; enabling factors such as opening themselves to media simulation and access to sexually emotional stimulating media; and reinforcing factors such as the influence of their peer group ($p < 0.001$). But no significant relationship was found between sexual risk behaviors and predisposing factors related to sex, age, income and family relationships, and enabling factors such as characteristics of their residence and access to entertainment establishments.

These research results can be used for determining strategies to control and preventing premature sexual relationships, and sexual risk behaviors among teenagers and adolescents.

KEY WORDS : SEXUAL RISK BEHAVIOR / JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS / PREVENTION / OPPORTUNITY EXTENDED SCHOOL

177 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	4
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามตัวแปรที่ศึกษา	6
ขอบเขตของการวิจัย	8
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	9
ความหมายและพัฒนาการของวัยรุ่น	9
พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น	12
พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	17
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นและผลกระทบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น	20
แนวคิดในการวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพ (PRECEDE-PROCEED Model)	25
กรอบแนวคิดการวิจัย	47
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีการดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง	61
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	62
บทที่ 4	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
บทที่ 5	99
อภิปรายผลการวิจัย	
บทที่ 6	109
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาไทย	115
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาอังกฤษ	130
บรรณานุกรม	149
ภาคผนวก	162
ประวัติผู้วิจัย	177

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามคุณลักษณะประชากร	65
2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน	66
3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามสถานภาพของบิดา มารดาและการเลี้ยงดู	68
4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามความสัมพันธ์ในครอบครัว	69
5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามค่านิยมทางเพศ	71
6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามระดับค่านิยมทางเพศ	74
7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามการควบคุมตนเอง	75
8 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามระดับความสามารถในการควบคุมตนเอง	76
9 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัด นครปฐมจำแนกตามสภาพแวดล้อมทางสังคม (ลักษณะการพักอาศัย)	77
10 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัด นครปฐมจำแนกตามสภาพแวดล้อมทางสังคม (การเข้าถึงสถานบันเทิง)	78
11 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัด นครปฐมจำแนกตามระดับการเข้าถึงสถานบันเทิง	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัด นครปฐมจำแนกตามสภาพแวดล้อมทางสังคม (การเปิดรับและเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ)	81
13	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัด นครปฐมจำแนกตามระดับการเปิดรับและเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ	82
14	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัด นครปฐมจำแนกตามความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อน	84
15	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อน	85
16	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	86
17	จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	87
18	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากร กับพฤติกรรม เสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	89
19	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับค่านิยมกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไป สู่การการมีเพศสัมพันธ์	91
20	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการควบคุมตนเองกับพฤติกรรมเสี่ยงที่ นำไปสู่การการมีเพศสัมพันธ์	92
21	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ค่านิยมทาง เพศ และการควบคุมตนเองกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	93
22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัยขณะเรียนกับพฤติกรรมเสี่ยง ที่นำไปสู่การการมีเพศสัมพันธ์	94
23	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเข้าถึงสถานบันเทิงกับพฤติกรรมเสี่ยงที่ นำไปสู่การการมีเพศสัมพันธ์	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
24	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดรับสื่อและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้า อารมณ์ทางเพศกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การการมีเพศสัมพันธ์	96
25	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อน กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การการมีเพศสัมพันธ์	97
26	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรม เสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	98

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
1	ภาพประกอบแสดงองค์ประกอบ PRECEDE-PROCEED MODEL	30
2	อิทธิพลของค่านิยมต่อพฤติกรรมของบุคคล	36
3	กรอบแนวคิดการวิจัย	47
4	ภาพประกอบแสดงขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)	53

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เยาวชนถือเป็นหัวใจและทรัพยากรที่สำคัญของชาติ กระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลทำให้ประชากรวัยรุ่นมีพฤติกรรมและค่านิยมใหม่ๆ สภาพสังคมที่เปลี่ยนไปส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นอย่างยิ่ง ทั้งรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและกระแสเทคโนโลยี สิ่งยั่วยุหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่างๆ ที่มาพร้อมกับสื่อมวลชน รวมถึงไปถึงพ่อแม่ผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดู สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้เกิดปัญหากับวัยรุ่นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการมีทักษะชีวิตต่ำ ขาดภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีพฤติกรรมทางเพศแบบเสรีและไม่รับผิดชอบ ตลอดจนความบกพร่องทางคุณธรรมจริยธรรม ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้วัยรุ่นเกิดพฤติกรรมเสี่ยง

วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงหลายพฤติกรรม เนื่องจากวัยรุ่นต้องการความสนุกสนาน ตื่นเต้น ทำหาย ต้องการเป็นที่ยอมรับของคนอื่น อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง ขณะที่วุฒิภาวะทางอารมณ์และสติปัญญาในการแยกแยะสิ่งใดถูก/สิ่งใดผิดยังไม่พัฒนาเต็มที่ ประกอบกับวัยรุ่นมีอารมณ์ทางเพศมากขึ้น แต่ยังไม่เข้าใจการตั้งครรภ์และการควบคุมตนเอง พฤติกรรมเสี่ยงที่สำคัญที่พบบ่อยในวัยรุ่นคือ ปัญหาเรื่องพฤติกรรมทางเพศ พบว่าปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เช่น ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ และจากข้อมูลการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น (Youth Risk Surveillance) ของสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2550 พบว่าร้อยละ 47.8 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีเพศสัมพันธ์แล้ว โดยร้อยละ 14.9 มีคู่นอนเท่ากับหรือมากกว่า 4 คน ในจำนวนนี้ร้อยละ 38.5 ไม่ใช้ถุงยางอนามัย และมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือใช้ยา ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 22.5 และพบว่าอายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในวัยรุ่นหญิงอเมริกาลดลงจากอายุ 19 ปี เป็น 15 ปี พบปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนอายุ 20 ปี (Teenage pregnancy) ร้อยละ 34 และมีผู้เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 19 ล้านคนต่อปี โดยในจำนวนนี้เกือบร้อยละ 50 เป็นวัยรุ่นและเยาวชน

สำหรับสถานการณ์ในประเทศไทย จากรายงานสำรวจพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในประเทศไทย ของสถาบันประชากรและสังคมร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพในปี พ.ศ. 2546 พบว่า อายุเฉลี่ยของวัยรุ่นที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ อายุ 16 ปี และจากรายงานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ปี 2547 พบโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นถึงร้อยละ 28.7 ของผู้ป่วยทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรคเอดส์ในวัยรุ่นพบถึงร้อยละ 15 ของผู้ป่วยทั้งหมด และในปี พ.ศ. 2544-2547 อัตรามารดาอายุน้อยกว่า 20 ปี ที่มาคลอดบุตรทั่วประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 15 ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อมูลของ อมรวิรัช นาคทรพรพ ที่ศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2548-2549 นักเรียนมัธยมศึกษาถึงอุดมศึกษา มีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16 เป็นร้อยละ 19 เมื่อเทียบกับ 2-3 ปีที่ผ่านมา และในกลุ่มนี้ร้อยละ 30 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว และสถานการณ์ที่น่าจับตามองมากที่สุดคือปัญหาแม่วัยรุ่น โดยสถิติหญิงอายุต่ำกว่า 19 ปีที่มาทำคลอดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2551 โครงการ Child Watch ประมาณการว่าจะมีวัยรุ่นหญิงมาทำคลอดประมาณ 77,092 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ที่มีเพียง 68,385 คน และจากการสำรวจศูนย์เฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงเด็กไทยในพื้นที่ 75 จังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร โดยสำรวจข้อมูลพฤติกรรมด้านความรักและความสัมพันธ์ทางเพศ จากเด็กอายุ 13-18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จังหวัดละ 800 ตัวอย่าง ในพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภออื่นๆ จำนวนทั้งสิ้น 87,212 ตัวอย่าง ทำการสำรวจระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ. 2551 ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 19.7 ระบุว่า มีการจับมือกับคู่รัก ร้อยละ 3.9 ระบุว่า มีการกอดจูบกับคู่รัก และ ร้อยละ 3.9 ระบุว่า มีเพศสัมพันธ์กับคนรัก และการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ไม่ใช่คนรัก กลุ่มตัวอย่าง ระบุว่า เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่ไม่ใช่คนรัก หรือแฟนร้อยละ 6 โดยความถี่ในการมีเพศสัมพันธ์เพียง 1-2 ครั้ง ร้อยละ 3.5 และมากกว่า 10 ครั้ง ร้อยละ 1.0 ตามลำดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 1.3 ระบุว่า มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 15 ปี รองลงมา เมื่ออายุ 14, 16, 17, 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.9, 0.8, 0.4, 0.1 ตามลำดับ จากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ซึ่งการมีเพศสัมพันธ์ในวัยนี้มักเป็นประสบการณ์ที่ขาดความรับผิดชอบ และไม่ปลอดภัยส่งผลให้เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การทำแท้งและอาจเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์รวมทั้งโรคเอดส์ตามมา

วัยรุ่นนอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ฮอรัโมนเพศ ยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและอารมณ์ตามระยะต่างๆ ของพัฒนาการวัยรุ่น ผลของการมีฮอรัโมนเพศหลัง ทำให้วัยรุ่นมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วเข้าสู่สภาวะการเป็นหนุ่มเป็นสาว นอกจากมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่มองเห็นอย่างชัดเจน ยังมีผลต่อจิตใจ อารมณ์และสติปัญญา ในด้านการพัฒนาทางอารมณ์และจิตใจ วัยรุ่นจะอยากรู้ อยากเห็นอยากทดลอง และต้องการการยอมรับจาก

เพื่อน เพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่น ดังนั้นวัยรุ่นอาจถูกชักจูงได้ง่ายหากมีปัจจัยเสี่ยงส่วนบุคคล เช่นขาดความยับยั้งชั่งใจ ขาดความนับถือตนเอง ขาดทักษะชีวิตในการปฏิเสธและจัดการกับอารมณ์ของตนเอง ส่งผลให้มีพฤติกรรมเสี่ยง และเกิดปัญหาสุขภาพ เช่นการเกิดอุบัติเหตุ การทำร้ายร่างกาย และการฆ่าตัวตาย รวมทั้งพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ซึ่งกำลังพัฒนาในช่วงอายุดังกล่าว

พัฒนาการทางเพศเป็นการเปลี่ยนแปลงตามปกติของวัยรุ่น แต่ในกระแสสังคมยุคข้อมูลข่าวสารอิทธิพลของอายุธรรมตะวันตกที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างไม่หยุดยั้ง มีการตีพิมพ์หนังสือและผลิตสื่อต่างๆ ทางเพศโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อประเภทวัยรุ่นปลุกเร้าอารมณ์เพื่อให้เกิดความรู้สึกทางเพศ ที่เรียกว่าสินค้าเพศพาณิชย์ออกมาอย่างแพร่หลาย ซึ่งคนทุกเพศทุกวัยสามารถแสวงหาประสบการณ์จากสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้สะดวกเป็นเหตุให้คนไทยบางกลุ่มมีเจตคติ ค่านิยมและความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างผิดๆ รวมทั้งมีการแสดงออกทางเพศไม่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้แบบแผนวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของความเป็นไทยสูญหายไป ผลสำรวจภัยออนไลน์ส่งผลกระทบต่อเยาวชนและวัยรุ่นอย่างรุนแรง และจากการสำรวจพบว่า วัยรุ่นได้รับข้อมูลเรื่องเพศจากสิ่งใดมากที่สุด ปรากฏว่าทั้งวัยรุ่นชายและหญิงตอบตรงกันคืออินเทอร์เน็ต วิดีโอ หนังสือโป๊ ตามลำดับ (เอกรงค์ ภาณุพงศ์ และกนกวลี ตรีวัฒนากุล, 2546: 73) ขณะที่วัยรุ่นกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม การย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่ ครอบครัวมีขนาดเล็กกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว การทำงานนอกบ้านของพ่อแม่ยิ่งทำให้วัยรุ่นเสี่ยงต่อการขาดความรักความอบอุ่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาเป็นพฤติกรรมวัตถุนิยม รวมทั้งกระแสโลกาภิวัตน์และการพัฒนาของเทคโนโลยี ทำให้มีการบริโภคสื่ออย่างไร้ขีดจำกัดและขาดการดูแลเอาใจใส่ส่วนตัว

จากสถานการณ์ปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไป ดังที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงข้อมูลบางส่วนที่พบ ยังมีวัยรุ่นอีกเป็นจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบทางเพศแต่ไม่ได้เข้ารับการบริการในสถานบริการของรัฐด้วยเงื่อนไขของข้อจำกัดทางวัฒนธรรมไทยบางประการ จึงทำให้ข้อมูลไม่ได้รับการเปิดเผยต่อสังคม โดยเฉพาะชื่อเสียงของครอบครัว หากปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการป้องกันหรือแก้ไขอย่างเร่งด่วนจึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งเพราะนั่นหมายถึงอนาคตของเยาวชนไทยกำลังถูกทำลายลง ซึ่งอาจจะส่งผลเสียหายต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต และจากข้อมูลระดับชาติจากสำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรค ระหว่าง พ.ศ. 2548-2551) กลุ่มอายุ 15 - 24 ปี มีแนวโน้มของอัตราป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จากร้อยละ 42.89 เป็น ร้อยละ 62.79 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 25-34 ปี

และ 35 ปีขึ้นไป และอัตราการคาดอายุน้อยกว่า 20 ปี ที่มากลอบุตรทั่วประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 20.6

สำหรับสถานการณ์ใน จังหวัดนครปฐม ข้อมูลจากสำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคระหว่างพ.ศ. 2552 พบอัตราป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กลุ่มอายุ 10-14ปี คิดเป็นร้อยละ 2.3 และ พบว่าการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น (อายุ10-19 ปี) คิดเป็นร้อยละ 18.6 (งานส่งเสริมสุขภาพ; สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, จังหวัดนครปฐม, 2552) การดำเนินงานอนามัยแม่และเด็กมีเป้าหมาย มารดาที่อายุน้อยกว่า 20 ปีตั้งครรภ์ ไม่เกินร้อยละ10 (ตัวชี้วัดกรมอนามัยปี 2553) ปัญหาดังที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม เนื่องจากพฤติกรรมของบุคคลมีสาเหตุจากทั้งปัจจัยภายในบุคคล และปัจจัยภายนอกบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ (PRECEDE Framework) ซึ่งเป็นรูปแบบการวิเคราะห์ปัจจัยภายในตัวบุคคลและภายนอกบุคคลของกรีน และคณะ (Green et al., 1980: 71) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อที่จะได้ทราบถึงสถานการณ์ในปัจจุบันของพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มวัยรุ่นว่าเป็นอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของวัยรุ่นในกลุ่มดังกล่าว เพื่อศึกษาข้อมูลที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันและแก้ปัญหา โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ รวมถึงปัญหาการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่น เข้าใจความสัมพันธ์ของพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

คำถามการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมี พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์หรือไม่อย่างไร
2. มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม
- 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ค่านิยมทางเพศ และการควบคุมตนเอง ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน การเข้าถึงสถานบันเทิง การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ปัจจัยเสริม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล ค่านิยมทางเพศ และการควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม
2. ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน การเข้าถึงสถานบันเทิง การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์
3. ปัจจัยเสริม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น (independent variables) แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1.1 ปัจจัยนำเข้า (Predisposing Factors) ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่เรียน ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ค่านิยมทางเพศ และ การควบคุมตนเอง

1.2 ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน การเข้าถึงสถานบันเทิง การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ

- 1.3 ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factor) ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

2. ตัวแปรตาม พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่

1. การมีแฟน/คนรัก
2. การแสดงความรักกับ แฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการจับมือ โอบไหล่-เอว
3. การนัดพบหรือไปเที่ยวกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศตามลำพังในที่ลับตา
4. การแสดงความรักกับ แฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการกอด จูบ
5. การไปค้างคืน เทียวพักแรมกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศ
6. การดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติดก่อนการมีเพศสัมพันธ์
7. การสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศ
8. มีเพศสัมพันธ์

นิยามตัวแปรที่ศึกษา

1. **ปัจจัยนำ** หมายถึง ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่จูงใจทำให้แสดงพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษา ค่านิยมทางเพศ และการควบคุมตนเอง รวมทั้งปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่เรียน ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

2 **ปัจจัยเอื้อ** หมายถึง ปัจจัยภายนอกบุคคล หรือสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เป็นไปได้ง่ายขึ้น รวมถึงปัจจัยที่เป็นแหล่งทรัพยากร สถานที่ หรือสถานการณ์ที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ สถานที่พักอาศัยขณะเรียน การเข้าถึงสถานบันเทิง และการเปิดรับและความสะดวกในการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ

3. **ปัจจัยเสริม** หมายถึง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ อันเกิดจากแรงกระตุ้นหรือแรงสนับสนุนจากบุคคลที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน คือ ความต้องการของนักเรียนที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำ คำชักชวนจากกลุ่มเพื่อน หรือการกระทำของเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ

4. **นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสระดับมัธยมศึกษาตอนต้น** หมายถึง นักเรียนชาย หญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2553

5. **ระดับการศึกษา** หมายถึง ชั้นปีที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2553 แบ่งได้ดังนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. **ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ได้รับขณะเรียนในปัจจุบัน และความเพียงพอของเงินที่ได้รับ

7. **ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว** หมายถึง สัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครอบครัว ลักษณะการเลี้ยงดู บุคคลที่นักเรียนปรึกษาเมื่อมีปัญหาหรือไม่สบายใจเรื่องการปรับตัวกับเพื่อนหรือเพื่อนต่างเพศ

8. **ค่านิยมทางเพศ** หมายถึง ทักษะหรือมุมมองที่บุคคลพอใจและยึดถือปฏิบัติตามความเชื่อของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาค่านิยมในด้าน

1. ค่านิยมการพูดคุยเรื่องเพศ การหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศ และการปรึกษาปัญหาเรื่องเพศ

2. ค่านิยมการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะแฟน/คนรัก การมีแฟน/คู่รักในวัยเรียน การมีแฟน / คู่รักหลายคน

3. ค่านิยมการแสดงความรักระหว่างเพศ การจับมือถือแขน การเดินโอบกอด และกอดจูบ การอยู่ด้วยกันสองต่อสองระหว่างชายหญิงในที่ลับตา และการมีเพศสัมพันธ์

4. ค่านิยมการรักษาวลสงวนตัว การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะแต่งงาน

5. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์และ/ หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การทดลองอยู่ก่อนแต่งงาน การตั้งครรถ์ในวัยเรียน

9. **การควบคุมตนเอง** หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการควบคุมหรือละเว้นการกระทำของตนเองเพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

10. **สถานที่พักอาศัย** หมายถึง ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียนในปัจจุบัน อยู่อาศัยกับบิดามารดา การพักอาศัยกับญาติ อยู่กับเพื่อน แฟน/ คนรัก

11. การเข้าถึงสถานบันเทิง หมายถึง สถานที่พักหรือสถาบันการศึกษาอยู่ใกล้สถานบันเทิง และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องแหล่งสถานบันเทิงและสถานบริการทั้งหลาย เช่น โรงภาพยนตร์ ห้างสรรพสินค้า คอฟฟี่ช็อป เซค บาร์ ไนต์คลับ คาราโอเกะ

12. การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมการเปิดรับฟังข้อมูลข่าวสารจากสื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในเรื่องเพศสัมพันธ์และก่อให้เกิดความรู้สึกลงทางเพศ ได้แก่ หนังสือ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วาสาร ภาพยนตร์ วิดีโอ วีซีดี และอินเทอร์เน็ต

13. อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน หมายถึง ความต้องการหรือความตั้งใจของนักเรียนที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำ คำชักชวน ของเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

14. พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำใดที่มีแนวโน้มต่อการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติตนกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศ ที่อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การมีแฟนหรือคนรัก หรือเพื่อนต่างเพศ การแสดงความรักกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการจับมือ โอบไหล่-เอว การนัดพบหรือไปเที่ยวกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศตามลำพังในที่ลับตา การแสดงความรักกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการกอด จูบ เล้าโลมสัมผัส ร่างกาย การไปค้างคืน/เที่ยวพักผ่อนกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ การดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์หรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ การสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ และการมีเพศสัมพันธ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2553

2. การศึกษาครั้งนี้ได้ประยุกต์ขั้นตอนที่ 4 ของ PRECEDE Framework มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2553 โดยศึกษาเฉพาะบางตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ความหมายและพัฒนาการของวัยรุ่น
2. พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น
3. พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์
4. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นและผลกระทบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น
5. แนวคิดในการวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพ (PRECEDE-PROCEED Model)

1. ความหมายและพัฒนาการของวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยหนึ่งที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เด็กจะต้องปรับตัวมากพอสมควรในการที่จะผ่านวัยนี้ไปได้ด้วยดี เพราะวัยนี้เป็นวัยที่เด็กมีพัฒนาการที่รวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงหลายๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย การเปลี่ยนแปลงด้านกลุ่มของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้ทำให้เด็กต้องปรับตัว ซึ่งการปรับตัวนำมาซึ่งความวิตกกังวล ความโกรธ ความเครียดทางอารมณ์ วัยรุ่นจึงเป็นวัยหนึ่งที่สังคมควรให้ความสนใจและตระหนักถึงปัญหาทางพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีผลกระทบต่อสังคม จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายและระยะของวัยรุ่น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

คำว่า “วัยรุ่น” (Adolescence) ทางด้านสังคมจะมองเด็กวัยรุ่นว่า คือระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลงสภาพจากวัยเด็กซึ่งจะต้องการได้รับการดูแลประคบประมงจากบิดามารดาหรือจากผู้ใหญ่ ไปสู่วัยแห่งความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งจะต้องคอยช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยตนเองเป็นสำคัญ ทางด้านจิตวิทยาจะมองเด็กวัยรุ่นว่า คือ สภาวะหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งชีวิตที่จะต้องมีการปรับตนเองต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ รวมทั้งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแบบเด็กให้ไปสู่พฤติกรรมของผู้ใหญ่ ซึ่งสังคมแต่ละแห่งจะเป็นตัวกำหนดแบบฉบับแห่งพฤติกรรมเหล่านั้น

ศรีเรือน แก้วกังวาน ให้ความหมายว่า วัยรุ่น หมายถึง บุคคลที่มีช่วงอายุระหว่าง 12-25 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ จิตใจ และทางเพศ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ของวัยรุ่นทำให้ต้องปรับตัวเพื่อเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อค้นหาความเป็นตัวของตัวเองอันนำไปสู่การมีคุณค่า และพัฒนาการสร้าง การเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น

นักจิตวิทยาได้แบ่งช่วงวัยรุ่นเป็น 3 ช่วง โดยแบ่งดังนี้ (พิงพิศ จักรปิง, 2539)

1. วัยรุ่นตอนต้น (อายุ 12-15 ปี)
2. วัยรุ่นตอนกลาง (อายุ 16-17 ปี)
3. วัยรุ่นตอนปลาย (อายุ 18-20 ปี)

1. วัยรุ่นตอนต้นหรือวัยแรกรุ่น (อายุ 12-15 ปี) นั้นจะมีการเติบโตเป็นหนุ่มเป็นสาว เปลี่ยนสภาวะทางร่างกายจากความเป็นเด็กชายเด็กหญิงร่างกายเติบโต เป็นผู้ใหญ่เกือบเต็มทุกส่วน ลักษณะพฤติกรรมทางเพศเจริญสมบูรณ์ และสามารถทำหน้าที่ของมันได้ สำหรับเพศหญิงสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญของร่างกายเต็มก็คือ การมีประจำเดือน มีขนขึ้นตามอวัยวะเพศ สัดส่วนต่างๆ ของร่างกายเปลี่ยนไป เด็กชายจะสังเกตได้จากการหลั่งน้ำอสุจิในครั้งแรก การมีขนตามอวัยวะเพศ เสียงแตกพร่า จึงกล่าวได้ว่า เป็นช่วงเปลี่ยนวัยของชีวิตทางด้านร่างกายซึ่งเป็นสาเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่นๆ ตามมาเช่นด้านอารมณ์ โดยทั่วไปเปลี่ยนแปลงความรู้สึกเร็วและง่ายดาย ออกอยู่คนเดียว ใจน้อย คือร้อน สัมพันธภาพกับผู้อื่น ค่านิยมความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง เป็นต้น

2. วัยรุ่นตอนกลาง (อายุ 16-17 ปี) มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และความนึกคิด ในด้านร่างกายนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้ามหญิงจะมี ใบหน้าอím ริมฝีปากเต็ม ดวงตาเป็นประกาย สะโพกกลม ส่วนชายจะมีใบหน้ายาว แก้มตอบ คาง เหลี่ยม กรามแข็งแรง ไหล่กว้าง แขนขายาว เริ่มมีหนวดและเคราด้านลักษณะทางอารมณ์ พบว่าเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมากและมีความรุนแรง มีความรู้สึกไวต่อสิ่งกระตุ้นจากสภาพแวดล้อม แสดงความรู้สึกอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมา เมื่อพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กอยู่ในระยะคงที่แล้ว เด็ก จะเริ่มสามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้

3. วัยรุ่นตอนปลาย (อายุ 18-20 ปี) ในระยะนี้พัฒนาการของวัยรุ่นเริ่มเข้าสู่วุฒิภาวะ อย่างสมบูรณ์แบบ มีพัฒนาการทางด้านจิตใจมากกว่าทางร่างกาย โดยเฉพาะด้านความนึกคิดและปรัชญาชีวิต มีความพยายามในการปรับปรุงร่างกายของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมมากขึ้น โดยการหัดตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตัวเอง และมีความกระตือรือร้นที่จะสร้างสิ่งประทับใจต่าง ๆ เพื่อแสดงว่าตนไม่ใช่วัยรุ่นต่อไป

พัฒนาการของวัยรุ่น แบ่งเป็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้ (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2545)

พัฒนาการทางกาย

พัฒนาการทางกายเป็นไปในแง่ของความงอกงาม เจริญเติบโตถึงขีดสมบูรณ์ เพื่อทำหน้าที่อย่างเต็มที่ ความเจริญเติบโตมีทั้งส่วนภายนอกที่มองเห็นได้ง่าย เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก รูปร่าง ส่วนสัด ของร่างกาย ลักษณะเส้นผม ฯลฯ และความเจริญส่วนภายใน เช่น การทำงานของต่อมบางชนิด โครงกระดูกแข็งแรงขึ้น การผลิตเซลล์สืบพันธุ์ในเด็กชาย การมีประจำเดือนของเด็กหญิง ความเจริญเติบโตทางกายมีช่วงหนึ่งซึ่งเป็นระยะพัก เมื่อผ่านพ้นช่วงนี้ไปแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายรวดเร็ว ความสูงของเด็กตอนต้นปีและปลายปีมีความแตกต่างอย่างมาก การสะสมไขมันในร่างกายมีมากกว่าวัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กหญิง เด็กที่มีรูปร่างผอมอาจมีรูปร่างอ้วนขึ้นกว่าเดิม ในบางโอกาสจึงเรียกช่วงนี้ว่าช่วงไขมัน ระบบการย่อยอาหารการใช้ประโยชน์จากอาหารทำงานเร็วและมากกว่าเดิม เพราะร่างกายกำลังเจริญเติบโต เด็กจึงหิวเก่ง กินเก่ง กินไม่เลือก ว่างนอนบ่อย

พัฒนาการทางด้านอารมณ์

อารมณ์ของวัยรุ่นมีลักษณะพิเศษ แตกต่างจากวัยอื่นๆ คือ มีอารมณ์ผันแปรง่าย หงุดหงิดง่าย มีความเครียดสูง และมีความรู้สึกต่อต้านผู้ใหญ่ ซึ่งอาจจะเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ทางเพศอย่างรวดเร็วปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ ความล้มเหลวทางการเรียน การขาดความเอาใจใส่ ความรัก และความเข้าใจจากครอบครัว สาเหตุเหล่านี้จะทำให้วัยรุ่น แสดงออกมาทางพฤติกรรม เช่นการทำลายสิ่งของการพูด และแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นต้นดังนั้นบิดามารดา และผู้ปกครองควรทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กวัยนี้ เพื่อให้เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมตอบสนองที่เหมาะสมรู้จักการเลือกคบเพื่อน และการแสดงออกทางอารมณ์ที่สังคมยอมรับ

พัฒนาการทางด้านสังคม

เด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความแตกต่างกับเด็กวัยประถม คือกลุ่มของเด็กวัยรุ่นจะประกอบด้วยทั้งเพศชายและเพศหญิงซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีกิจกรรมร่วมกันทางสังคมและต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมากทั้งในด้านการเรียนทัศนคติ ค่านิยม การแต่งกายและการแสดงพฤติกรรมโดยทั่วไป

ตามทฤษฎีพัฒนาการจิตสังคมของอีริกสันจะพบว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่พยายามหาเอกลักษณ์ของตนเองโดยพยายามค้นหาความสามารถและความต้องการที่แท้จริงของตน

ในอนาคต การค้นหาเอกลักษณ์ของเด็กวัยรุ่นจะเป็นไปด้วยดีเพียงใดขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้และ พัฒนาการที่ได้รับมาตั้งแต่เด็กเป็นสำคัญ รวมทั้งโอกาสที่เด็กจะเป็นอิสระในการค้นหาตามสภาพ การมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และกับกลุ่มเพื่อนซึ่งจะช่วยเด็กรู้จักตนเองมากขึ้น

พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาที่มีอัตราก้าวหน้า และรวดเร็ว จนมีระดับเหมือนกับผู้ใหญ่แต่ผู้ใหญ่มีความสุขและประสบการณ์มากกว่า ตามทฤษฎีของเพียเจท์ จะเรียกระยะพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กวัยรุ่นว่าระยะแก้ปัญหาด้วยเหตุผลกับสิ่งที่เป็ นนามธรรม ซึ่งระยะนี้เด็กวัยรุ่นจะสามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีระบบโดยสามารถหาเหตุผลใน หลายๆ ด้านมาประกอบ เพื่อตั้งเป็นสมมติฐานในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพเด็กวัยรุ่นจะมีความจำดีขึ้นโดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อช่วยในการจำ และมีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรมต่อ สิ่งที่ไม่เห็นตัวตนได้ด้วยเหตุผล ความสามารถทางสติปัญญาดังกล่าวนี้นำมาซึ่งความสามารถในการ เรียนรู้ การคิดแก้ไขปัญหา ความมีเหตุผล ความคิดเชิงสร้างสรรค์ การรู้จักปรับตัว ซึ่งจำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น

มยุรี ภูงามทอง (2533: 49 – 50) ได้กล่าวถึง การพัฒนาการตอนต้นของ วัยรุ่น (อายุ 12-15 ปี) ว่าการเจริญเติบโตของร่างกายจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว เป็นระยะเข้าสู่วัยแตก หนุ่มแตกสาว ผู้ชายจะเริ่มมีหนวดเครา เสียงห้าว ร่างกายสูงใหญ่และมีขนที่รักแร้ และที่ลับ การ พัฒนาการทางเพศจะเกิดขึ้น คือ ผู้ชายสามารถหลั่งน้ำอสุจิได้ ภายในระยะเวลา 2 ปี ของระยะนี้ เด็กชายส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์เกี่ยวกับความสุขสุดยอดทางเพศ มีการสำเร็จความใคร่ด้วย ตนเอง สำหรับผู้หญิงก็มีลักษณะแสดงความเป็นหญิง คือ มีหน้าอก มีเอว สะโพกผาย มีขนตามที่ลับ เกิดขึ้น การพัฒนาการทางเพศจะเกิดขึ้นคือ การมีประจำเดือน จะทำให้มีความข้องใจเกี่ยวกับอวัยวะ เพศของตนเองมากขึ้น เด็กหญิงในวัยนี้ ส่วนใหญ่จะหลีกเลี่ยงการสำรวจอวัยวะเพศของตนเอง

วัยเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น

วัยรุ่นหญิง มีอายุระหว่าง 11 – 13 ปี และวัยรุ่นชายมีอายุระหว่าง 13-15 ปี ในช่วงระยะนี้ ร่างกายของวัยรุ่นจะมีการเติบโตและการพัฒนาอย่างมากโดยเฉพาะพัฒนาการ ทางด้านเพศ วัยรุ่นหญิงจะเห็นได้ชัดเจนจากการเริ่มมีประจำเดือนเป็นครั้งแรก และจะมีขนขึ้น บริเวณอวัยวะเพศ (Pubic hair) ในวัยรุ่นชายยังเห็นไม่ชัดเจนนัก แต่สภาพร่างกายมีการเปลี่ยนแปลง

ไป เช่นอวัยวะเพศและลูกอัณฑะมีขนาดใหญ่ขึ้น มีเสียงแตกห้าว มีขนบริเวณอวัยวะเพศ ถึงแม้ว่าร่างกายของวัยรุ่นในขณะนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงไปมากแต่ทางด้านความคิดความรู้สึกแล้ววัยรุ่นยังคิดว่าตนเองเป็นเด็กอยู่ ระยะเวลานี้เป็นช่วงของการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยรุ่นอย่างเต็มตัวต่อไป

วัยรุ่นตอนกลาง

วัยรุ่นหญิงมีอายุระหว่าง 13-15 ปี และวัยรุ่นชายมีอายุระหว่าง 15-17 ปี ช่วงนี้ การเจริญเติบโตทางร่างกายดำเนินไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป และสิ้นสุดเมื่อถึงวุฒิภาวะ วัยรุ่นชายเริ่มมีการหลั่งของน้ำอสุจิ วัยรุ่นเริ่มยอมรับสภาพการเปลี่ยนแปลงของร่างกายมากขึ้น และการพัฒนาการทางสติปัญญาจะพัฒนาตามพัฒนาการของร่างกายไปเรื่อยๆ วัยรุ่นมีความคิดความอ่านลึกซึ้งมากขึ้น พยายามหาความเป็นตัวของตัวเอง และพยายามทำตัวเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น ซึ่งการพัฒนาการทางด้านสติปัญญานี้จะแตกต่างกันตามบุคคลและสภาพแวดล้อม (วิทยา นาควัชระ, 2544: 206) มีความเห็นว่า การพัฒนาการทางเพศในวัยรุ่นนั้น น่าจะได้แยกออกมาเห็นได้ชัด เพราะจะมีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาบุคลิกภาพของวัยรุ่นต่อไปและจะเป็นตัวการที่จะผลักดันวัยรุ่นให้เกิดเป็นปัญหาได้มาก เนื่องจากฮอร์โมนทางเพศทำงานมากขึ้นในช่วงวัยรุ่น อิทธิพลของฮอร์โมนทางเพศนี้มีผลต่อลักษณะทางกายวิภาคของร่างกายต่างๆ ไป และลักษณะทางเพศทุติยภูมิ (Second sex characteristic) และที่สำคัญยิ่งกว่านั้น คือ ไปกระตุ้นจิตใจให้เกิดแรงขับทางเพศ (Sexual drive) ให้สูงขึ้น จะเห็นได้ว่าในวัยรุ่นนี้มีพลังงานมากทั้งพลังงานฝ่ายกาย พลังงานทางจิต และพลังงานทางเพศ พลังงานทางเพศที่มีมากขึ้นมานั้น จะทำให้วัยรุ่นเริ่มสนใจกิจกรรมหรือปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของตนเองมากขึ้น เช่น การเกิดการแข็งตัวของอวัยวะเพศ การมีประจำเดือน ฯลฯ และอาจจะลงมือทดลองทำพฤติกรรมทางเพศด้วยความรู้สึกอยากรู้ อยากเห็น ตื่นเต้น กลัวๆ กล้าๆ และเพื่อเป็นการปลดปล่อยพลังงานทางเพศที่มีอยู่มากๆ ที่เราพบเห็นกันบ่อยๆ ก็ได้แก่ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (อนุก อารีพรค และสุวิทนา อารีพรค, 2539: 89-96; อ้างถึงใน จันทรวิภา ดิลกสัมพันธ, 2543: 72-74) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น (อายุ 12-15 ปี) ว่า ระยะเวลาเด็กจะมีความสัมพันธ์กับสังคม วัฒนธรรม และชีววิทยาของร่างกาย เด็กจะเข้าสู่วัยแตกหนุ่มแตกสาวและมีพัฒนาการทางร่างกาย ตลอดจนมีพัฒนาการเกี่ยวกับลักษณะทางเพศและการพัฒนาเกี่ยวกับหน้าที่ทางเพศเกิดขึ้นด้วย ซึ่งเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อเด็กชายย่างเข้าสู่วัยรุ่นหรืออายุราว 14 ปี อัณฑะซึ่งเป็นต่อมเพศของชายจะได้รับการกระตุ้นจากต่อมใต้สมองให้ทำหน้าที่ผลิตเซลล์สืบพันธุ์ และผลิตฮอร์โมนเพศชาย คือฮอร์โมนเทสโตสเตอโรน อันเป็นฮอร์โมนที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศ ทั้งลักษณะทางเพศขั้นที่ 1 (Primary sex characteristic) คือ อวัยวะในระบบสืบพันธุ์มีการเจริญเติบโต มีขนาดใหญ่ขึ้น เช่น องคชาติ ต่อม

ลูกหมาก รวมทั้งอวัยวะเริ่มมีการผลิตน้ำกามจากต่อมลูกหมาก ถุงน้ำกาม และต่อมขับน้ำเมือก เริ่มมีการผลิตต่อสูกิจจากอวัยวะ จนทำให้เกิดการเคลื่อนของน้ำอสุจิออกมาภายนอกร่างกายในขณะหลับที่เรียกว่า “ฝันเปียก” และยังคงส่งผลไปถึงพัฒนาการลักษณะทางเพศขั้นที่ 2 (Secondary sex characteristic) เช่น เสียงแตก นมขึ้นพาน มีหนวด มีเครา มีขนขึ้นตามร่างกาย และอวัยวะสืบพันธุ์ เป็นต้น ส่วนเด็กหญิงที่เข้าสู่วัยรุ่น รังไข่ซึ่งเป็นต่อมเพศของหญิงก็จะเริ่มทำงานในเวลาใกล้เคียงกับเด็กชาย โดยต่อมได้สมองจะส่งฮอร์โมนมากระตุ้นการทำงานของรังไข่ให้สร้างเซลล์สืบพันธุ์ และผลิตฮอร์โมนเพศหญิง ได้แก่ สอโรโมนเอสโตรเจนและสอโรโมนโปรเจสเทอโรน ซึ่งสอโรโมนทั้ง 2 ชนิด นี้ก็จะทำหน้าที่ควบคุมพัฒนาการของลักษณะทางเพศ ขั้นที่ 1 (Primary sex characteristic) คือ มีการสุกของไข่ และการมีประจำเดือน และพัฒนาการของลักษณะทางเพศขั้นที่ 2 (Secondary sex characteristic) เช่น เต้านมโตขึ้น มีไขมันบริเวณสะโพก ผิวหน้าเต่งตึง มีขนตามตัวน้อยลง เป็นต้น การพัฒนาที่สำคัญของเด็กชายในวัยนี้คือ การสามารถหลั่งน้ำกามได้ และสิ่งนี้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความสุขทางเพศของเขา ภายในเวลา 2 ปี ของระยะแตกหนุ่ม เด็กผู้ชายส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์เกี่ยวกับความสุขสุดยอดทางเพศ และประสบการณ์นี้ทำให้เกิดการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ซึ่งจะเกิดบ่อยและสม่ำเสมอในวัยนี้จนถึงปลายวัยรุ่น นอกจากการสำเร็จความใคร่ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำตามลำพังไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นในสังคม เขายังอาจมีกิจกรรมทางเพศกับเพศตรงข้ามด้วยต่างๆ ที่เขายังเกี่ยวข้องกับเพศเดียวกันอย่างมากสำหรับผู้หญิงในวัยนี้พัฒนาการที่สำคัญ คือ การมีประจำเดือน แต่เป็นสิ่งที่ เด็กผู้หญิงไม่ชอบ การมีเลือดออกมาเป็นระยะๆ ทำให้ความข้องใจเกี่ยวกับอวัยวะเพศของตนเองมีมากขึ้น ทั้งยังเป็นเครื่องบอกว่าเขาจะตั้งครรภ์ได้ถ้ามีการร่วมเพศ เพราะฉะนั้นเด็กผู้หญิงส่วนใหญ่ในวัยนี้จะหลีกเลี่ยงการสำรวจอวัยวะเพศของตนเอง และสำเร็จความใคร่จนถึงจุดสุดยอดทางเพศน้อยมาก หรืออาจกระทำโดยบังเอิญเพียงครั้งเดียวไม่บ่อยหรือสม่ำเสมอเหมือนผู้ชาย แต่อย่างไรก็ตามสังคมของเขาก็เหมือนของเด็กผู้ชาย คือสมภาคกันในหมู่เพื่อนเพศเดียวกัน

พฤติกรรมทางเพศ เช่น การกอดจูบ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง หรือการร่วมเพศกับเพศตรงข้ามในวัยนี้จะไม่ค่อยมี แต่อาจเกิดขึ้นได้เมื่อมีความวิตกกังวลหรือรู้สึกผิด (สุชาติ โสภประยูร และวรรณ โสภประยูร, 2531: 48-51) ได้กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายและจิตใจทางเพศของวัยรุ่น (อายุประมาณ 13-19 ปี) ไว้ว่า เด็กหญิงจะเริ่มวัยรุ่นในอายุระหว่าง 13-15 ปี และเด็กชายจะเริ่มวัยรุ่นเมื่ออายุ 15 ปี โดยเด็กหญิงจะมีอัตราการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายในช่วงนี้เร็วกว่าเด็กชายประมาณ 1-2 ปี เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ร่างกายมีความพร้อมในการผลิตเซลล์เพื่อการสืบพันธุ์ คนทั่วไปจึงตัดสินใจการเข้าสู่วัยรุ่นโดยพิจารณาถึงปรากฏการณ์ครั้งแรกที่เกี่ยวกับเซลล์เพศเป็นสำคัญ กล่าวคือ มักเข้าใจกันกว่าเด็กชายเข้าสู่วัยรุ่นเมื่อวันที่มีการหลั่งอสุจิกครั้ง

แรก (อายุประมาณ 14 ปี) และเด็กหญิงเข้าสู่วัยรุ่นเมื่อวันที่มีประจำเดือนครั้งแรก (อายุประมาณ 13 ปี) แต่ปรากฏการณ์ทั้งสองอย่างนี้เกิดขึ้นไม่ใคร่จะแน่นอนนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหลังสุจิของเด็กชายอาจเกิดขึ้นช้ากว่าการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของลักษณะประจำเพศขั้นที่สองเป็นเวลานานก็ได้ ถ้าเด็กชายคนนั้นหลังน้ำอสุจิสครั้งแรกโดยการฝืนเปียก มักจะพบในรายที่ไม่เคยทำการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง หากสรุปถึงความเจริญเติบโตด้านร่างกายทางเพศเพียงอย่างเดียว และเปรียบเทียบระหว่างเด็กชายกับเด็กหญิงแล้ว โดยทั่วไปเด็กหญิงเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นหรือมีความสามารถในการสืบพันธุ์ได้เร็วกว่าเด็กชายประมาณ 1-2 ปี สำหรับการมีประจำเดือนครั้งแรกของเด็กหญิงก็ยิ่งเร็วกว่าการหลังน้ำอสุจิของเด็กชายประมาณเกือบ 1 ปี แต่ถ้าหากจะพิจารณาเกี่ยวกับความเจริญเติบโตด้านจิตใจทางเพศประกอบการย่างเข้าสู่วัยรุ่นด้วยแล้ว ผลอาจจะกลับกลายเป็นเรื่องตรงกันข้ามก็ได้ เพราะเด็กชายและเด็กหญิงอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน เช่น อายุประมาณ 14-15 ปี ปรากฏว่า เด็กชายมักแสดงพฤติกรรมทางเพศในเชิงเกี่ยวพาราสิบ้างแล้ว แต่ตรงกันข้ามเด็กหญิงยังไม่ใคร่จะประสีประสาในเรื่องเพศเหล่านี้เท่าใดนัก เป็นต้น เด็กวัยรุ่นก็เริ่มมีความรู้สึกหรือมีอารมณ์ทางเพศเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ (วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความรู้สึกทางเพศสูงที่สุด) สิ่งหนึ่งซึ่งมักเกิดขึ้นกับเด็กวัยรุ่นโดยทั่วไปก็คือ การใช้มือลูบคลำ หรืออวัยวะสืบพันธุ์ของตัวเอง เพื่อให้เกิดความรู้สึกพอใจ เมื่อทำบ่อยขึ้นก็จะบานปลายเป็นการบำบัดหรือการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองโดยไม่ได้ตั้งใจ ขณะที่มีความรู้สึกทางเพศถึงจุดสุดยอด (Climax) นั้น เด็กวัยรุ่นชายมีอวัยวะสามารถผลิตเซลล์เพศได้แล้ว ก็จะมีน้ำอสุจิ (Semen) เคลื่อนออกมาทางช่องปัสสาวะด้วย การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองนั้น พบได้ทั้งในเพศชายและเพศหญิง แต่ส่วนใหญ่จะพบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง

จากที่กล่าวมา อาจสรุปได้ว่า ช่วงระยะวัยรุ่น โดยทั่วไปเป็นช่วงระยะเวลาคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่ นับเป็นเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต หากเริ่มต้นของความเป็นวัยรุ่นตามลักษณะพัฒนาการ สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนว่าช่วงวัยรุ่นเริ่มต้นแล้วก็คือ การเปลี่ยนแปลงทางกายภายนอก เช่น ความสูง ผิวหนัง รูปร่างหน้าตา การมีหน้าอก และการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกาย เช่น สมองพัฒนาเต็มที่ ฮอโมนเพศเริ่มทำงาน พร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายก็มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะพัฒนาการด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ทางสังคม ทางอารมณ์ ค่านิยม ความสนใจ การแสวงหาเอกลักษณ์ ความสนใจเพศตรงข้าม

2. พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น

พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติกิจกรรมของบุคคลในชีวิตประจำวัน ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพ ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพเสี่ยงต่อการเสียชีวิต หรือพิการทุพพลภาพ ซึ่งเกิดขึ้นได้ทั้งทางตรง ทางอ้อม

ศูนย์ควบคุมโรคสหรัฐอเมริกา (อ้างถึงใน เสาวรส มีกุล, 2543: 14-19) ได้แบ่งพฤติกรรมของวัยรุ่นที่เสี่ยงต่อสุขภาพไว้ 6 ด้านดังนี้

1. ด้านการบาดเจ็บของร่างกายทั้งชนิดที่เกิดโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ เช่นการใช้รถใช้ถนนด้วยความประมาท ไม่คำนึงถึงความปลอดภัย วัยรุ่นมักขับขี่ยวดยานพาหนะอย่างทำทนาย ก๊ิกคะนอง ขาดความยั้งคิด ชอบการแข่งขัน ทำให้เกิดอุบัติเหตุรุนแรงได้

2. ด้านการรับประทานอาหาร ปัจจุบันวัยรุ่นเลียนแบบค่านิยม และวิถีชีวิตของชาวตะวันตกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะวัยรุ่นที่อาศัยในเมืองใหญ่ ชอบบริโภคอาหารสำเร็จรูปอาหารพร้อมปรุง อาหารขยะ และอาหารจานด่วนซึ่งมีคุณค่าทางโภชนาการต่ำ ไขมันและคาร์โบไฮเดรตสูง ปริมาณเส้นใยอาหารต่ำ ทำให้ได้พลังงานสูง วัยรุ่นจึงมีแนวโน้มที่จะเกิดภาวะปัญหาการเกินมาตรฐาน และเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อโรคอ้วน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3. ด้านการออกกำลังกาย ปัจจุบันวัยรุ่นมีการออกกำลังกายน้อยลงและการเล่นกีฬา น้อยลง ซึ่งการขาดการออกกำลังกายจะทำให้วัยรุ่นมีสมรรถภาพทางกายอยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีโอกาสเป็นโรคความดันโลหิตสูง มากกว่าวัยรุ่นที่ออกกำลังกายสม่ำเสมอถึงร้อยละ 35

4. ด้านการสูบบุหรี่ การสูบบุหรี่ในกลุ่มวัยรุ่นมักเกิดจากต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และต้องการยอมรับจากกลุ่ม โดยเฉพาะวัยรุ่นที่อยู่ในกลุ่มที่มีการสูบบุหรี่ ประกอบด้วยความอยากสู้อยากลอง ถ้าการลองสูบบุหรี่ครั้งแรกได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อนก็จะทำให้วัยรุ่นสูบบุหรี่ครั้งต่อไปเพิ่มมากขึ้น

5. ด้านการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และการใช้ยาเสพติด วัยรุ่นส่วนใหญ่เชื่อว่า การดื่มสุราจะช่วยให้มีความสนุกสนานเฮฮา เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม แต่เมื่อดื่มเข้าไปมากๆ จะทำให้ความยับยั้งชั่งใจควบคุมตนเองไม่ได้เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและยังเป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้สุขภาพร่างกายทรุดโทรมเกิดโรคต่างๆ ตามมา

6. ด้านการมีเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางเพศที่เด่นชัดขึ้น ทำให้เริ่มสนใจเพศตรงข้าม มีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศซึ่งอาจก่อให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ และปัญหาการทำแท้งตามมา

จากที่กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า ผลของการมีฮอร์โมนเพศหลัง ทำให้วัยรุ่นมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วเข้าสู่ภาวะการเป็นหนุ่มเป็นสาว นอกจากมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่

มองเห็นอย่างชัดเจน ยังมีผลต่อจิตใจ อารมณ์และสติปัญญา ในด้านการพัฒนาทางอารมณ์และจิตใจ วัยรุ่นจะอยากรู้อยากทดลอง ต้องการการยอมรับ อิทธิพลจากเพื่อนและปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้มีพฤติกรรมเสี่ยง รวมทั้งพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

3. พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ปัจจุบันพบว่า วัยรุ่นมีอิสระในการคบเพื่อนต่างเพศมากขึ้น มีความใกล้ชิดทางร่างกาย และนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการที่เพศสัมพันธ์ถือเป็นสาเหตุอันดับหนึ่งของการติดเชื้อเอชไอวีของกลุ่มเยาวชนในประเทศไทย (กรมควบคุมโรค, สำนักระบาดวิทยา, 2548) ดังนั้น การศึกษาถึงพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นจึงถือเป็นสิ่งสำคัญ

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีความสำคัญมากที่สุดในวัยรุ่นก็คือ ความสนใจในเพศตรงข้าม ซึ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ ได้แก่

- 1) ความเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมนทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศที่ดึงดูดชายหญิงเข้าหากัน
- 2) วัยรุ่นถือว่าการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศแสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่จึงเป็นสิ่งมีคุณค่า
- 3) พ่อแม่และเพื่อนคาดหวังว่าวัยรุ่นจะสนใจเพศตรงข้าม พ่อแม่อาจมีข้อแม้ว่าลูกจะมีนัดได้กับใครเมื่อไร แต่ถ้าลูกไม่สนใจเพศตรงข้ามเลย พ่อแม่ก็อาจจะไม่สบายใจมากกว่า วัยรุ่นจะถือว่าความสำเร็จในการนัด มีความสำคัญต่อคุณค่าของตนเอง และความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน คนที่ไม่เคยมีนัดหรือล้มเหลวจะรู้สึกสู้เพื่อนไม่ได้ ทำให้เกิดความรู้สึกถูกแยกออกจากกลุ่ม แต่เมื่อมีนัดแล้วปัญหาที่ตามมาก็คือความสัมพันธ์ทางเพศ (เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, 2549: 209-212)

จันทร์วิภา คิลกสัมพันธ์ (2538: 322-333) ได้กล่าวถึงการป้องกันตนเองจากความเสี่ยงทางเพศไว้ว่า เราสามารถป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้โดยจะต้องมีความระมัดระวัง และรู้จักคาดการณ์ล่วงหน้า ถ้าจะทำอะไร หรือจะไปที่ไหนใด รวมถึงการอย่าประมาทจนลด ละ เลิก ของมีนเมาและสิ่งเสพติด เพราะสารพวกนี้มีฤทธิ์โดยตรงต่อสมอง ทำให้ “ขาดสติ” กล้าแสดงความรู้สึก และกล้ากระทำในสิ่งที่ไม่เคยคิดจะทำในยามปกติ และอย่าปล่อยตัวปล่อยใจให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควร จะรักเขามากแค่ไหนก็ขอให้รักตัวเองมากกว่า และอย่าหลงเชื่อคำพูดต่างๆ รู้จักที่จะหลีกเลี่ยงการแตะต้องสัมผัส และการอยู่สองต่อสองกับชายคนรัก บอกให้เขารู้ว่าเรามีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควรนั้นจะก่อทุกข์ให้กับผู้หญิง ถ้าเขา “รักจริง หัวใจดวง” เขาจะยอมรับฟังเข้าใจและรอ

ได้ จนกว่าทั้งคู่จะเรียนจบ มีงานทำ มีความมั่นคงพอที่จะรับผิดชอบต่อครอบครัวได้ เนื่องจากผลร้ายของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควร มิได้มีเพียงแค่การตั้งครรภ์ในวัยเรียน สิ่งอันตรายมากกว่าหลายเท่า คือ การติดเชื้อโรคเอดส์ ซึ่งสามารถป้องกันได้ด้วยการงดการมีเพศสัมพันธ์ หรือใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการร่วมเพศ อย่างไรก็ตามเราก็ควรจะต้องรู้จักและมีทักษะการเจรจาต่อรองเพื่อปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ หรือการล่วงเกินทางเพศ ซึ่งเมื่อเกิดอารมณ์ทางเพศควรมีการระบายอารมณ์เพศที่เหมาะสม เช่นการเล่นกีฬา การทำการฝีมือ และต้องมองว่าปัญหาทุกปัญหาหยาบย่อมมีทางแก้ไข

การศึกษาของสุทธิลักษณ์ ตั้งกุลบริบูรณ์ และคนอื่นๆ (2542: 21-22) พบว่า ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาอาชีวและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าวัยรุ่นในสถานศึกษามีพฤติกรรมการไปมาหาสู่กับเพื่อนต่างเพศในลักษณะเสี่ยง เช่น ร้อยละ 28.2 เคยไปลำพองในที่ลับตากับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 49.4 ไปเที่ยว/คุย/ดื่ม เวลาวิกาลกับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 49 ไปเที่ยวไกลๆ และค้างคืนกับเพื่อนต่างเพศ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 26.5 มีคูรัก/แฟน ใช้วิธีแสดงความรักกับคูรัก/แฟน โดยการจับมือ โอบกอด จูบ สัมผัส มากที่สุด ร้อยละ 48.4 และมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 3.4 ส่วนการศึกษาของอนงค์ ชีระพันธุ์ (2544: 127-128) ศึกษาในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า นักเรียนเคยนัดพบกับเพศตรงข้ามตามลำพังคิดเป็นร้อยละ 35.8 และเมื่ออยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามพบว่า มีการจับมือถือแขน โอบไหล่-เอว ซึ่งกันและกันคิดเป็นร้อยละ 49.8 รองลงมา ได้แก่ การกอดจูบ จูบได้ กระตุ้นอารมณ์ อวัยวะร่างกายให้กันและกันร้อยละ 32.3 และเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 27.8

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ถึงแม้การมีนัดพบจะถือเป็นพัฒนาการทางสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่ง แต่เนื่องจากการคำนึงเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศที่รับมาจากวัฒนธรรมตะวันตก วัยรุ่นจึงอาจมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากการมีนัด ไม่ว่าจะเป็น การนัดพบกันตามลำพังสองต่อสอง อยู่ในที่ลับตาตามลำพังสองต่อสองมีการถูกเนื้อต้องตัวกัน การสัมผัสซึ่งกันและกันเชิงขู่สาว และนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ (สุภาภรณ์ ปัญหาราช, 2547: 24) และ Roche (1986: 236) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสตามระดับขั้นตอนพฤติกรรมของการนัดพบ (dating stage) ระหว่างหญิงชาย ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องและลึกซึ้งขึ้นเรื่อยๆ แบ่งออกเป็น 8 ลักษณะ โดยเริ่มจากพฤติกรรมความเสี่ยงน้อยที่สุดไปหาพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงมากที่สุด ดังนี้

- 1) ไม่มีสัมผัสถูกเนื้อต้องตัวกัน (no physical contact)
- 2) มีการจูบลา (a goodnight kiss)
- 3) มีการโอบกอด และการจูบเล็กน้อย แต่บ่อยครั้งขึ้น (several hugs and kisses)

- 4) มีการโอบกอด และการจูบที่ลึกซึ้งขึ้น (prolonged kissing and hugging)
- 5) มีการเล้าโลมเบาๆ บริเวณส่วนบนของร่างกาย (light petting above the waist)
- 6) มีการเล้าโลมมากขึ้นบริเวณส่วนล่างของร่างกาย (heavy petting below the waist)
- 7) มีการสำเร็จความใคร่ซึ่งกันและกัน (Mutual masturbation)
- 8) มีการร่วมเพศ (sexual intercourse)

ทั้งนี้ในการศึกษาของ วิณา โคมพนานคร (อ้างถึงใน พนอวดี จันทนา, 2547: 41) พบว่าเพียงการจับมือถือนั้นมีโอกาสเกิดการมีเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 10 แต่ถ้าความใกล้ชิดเกิดขึ้นอีกขั้นหนึ่งคือ การกอดจูบ มีโอกาสเกิดการมีเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 60 ถ้ามีการลูบคลำข้างนอกมีโอกาสดังกล่าวมีเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 80 และถ้าการเล้าโลมข้างในมีโอกาสดังกล่าวมีเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 100

จากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ดังนี้

1. การมีแฟน/คนรัก
2. การแสดงความรักกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการจับมือ โอบไหล่-เอว
3. การนัดพบหรือไปเที่ยวกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศตามลำพังในที่ลับตา
4. การแสดงความรักกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการกอด จูบ เล้าโลม สัมผัส ร่างกาย
5. การไปค้างคืน เทียวพักแรมกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ
6. การดื่มสุราหรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์
7. การสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ
8. การมีเพศสัมพันธ์

4. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นและผลกระทบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น

การศึกษาที่ผ่านมาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไว้ว่าหมายถึงการประพฤติปฏิบัติกิจกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ หรือก่อให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์ (Luster & Small, 1994) ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุยังน้อย การมีคู่นอนหลายคน การ

มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้วิธีคุมกำเนิด (Luster & Small, 1994) การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายบริการทางเพศ (Stiffman & Earls, 1990) การดื่ม สุราหรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์หรือมีเมานขณะมีเพศสัมพันธ์ (Newman & Zimmerman, 2000)

ลักษณะของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้แก่

1. การมีเพศสัมพันธ์เร็ว หรือการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุช่วงวัยรุ่นตอนต้น (13-15 ปี) ถือว่าเป็นปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศประการหนึ่ง (Zimmerman, Santali, 1998) เนื่องจากเนื้อเยื่อบริเวณอวัยวะเพศของวัยรุ่นมีลักษณะบอบบางยังไม่เจริญเติบโตเต็มที่จึงมีการฉีกขาดได้ง่ายเมื่อมีเพศสัมพันธ์จะเกิดการเสียดสีจากการสอดใส่อวัยวะเพศทำให้เกิดการระคายเคืองจนเกิดแผล (Niestien & Anderson, 1996) และจากการสำรวจของสหรัฐอเมริกาโดย The national Youth Risk Behavior Survey ในปี 2007 สำรวจในกลุ่มนักเรียนเกรด 9-12 พบว่าอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก่อนอายุ 13 ปี ในเพศชายคิดร้อยละ 10.1 เพศหญิงร้อยละ 4.0 และในประเทศไทยการศึกษาวิจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จากการสำรวจของเอแบคโพลล์ร่วมกับสำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ที่ทำการสำรวจกลุ่มนักเรียนมัธยมปลายและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เมื่อ ตุลาคม-พฤศจิกายน 2545 พบว่าอายุเฉลี่ยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ที่ 16 ปี ซึ่งเปรียบเทียบกับการศึกษาของ สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ์ พบอายุเฉลี่ยของการเริ่มมีเพศสัมพันธ์อยู่ที่อายุ 14.5 ปี และจากการศึกษาของวงเดือน วรรณศิริ และคณะ ได้ศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในและนอกเขตเทศบาลนครพิษณุโลกซึ่งกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2548 พบอายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ระหว่าง 10-22 ปี อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในวัยรุ่นหญิงคือ 17 ปี และวัยรุ่นชายคือ 15 ปี ในปี 2550 สำนักกระบวนวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้เฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 18,802 คน พบว่า นักเรียนชายร้อยละ 3 และนักเรียนหญิงร้อยละ 2 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว อายุเฉลี่ยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 13 ปี และในปี 2549 จากการสำรวจพฤติกรรมการใช้ชีวิตของเยาวชนของอมรวิชัย นาคทรพรพ และ จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์ โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากทุกจังหวัดจำนวนประชากรในกลุ่มอายุนี้คือ 12-21 ปี เฉพาะที่อยู่ในระบบการศึกษาพบว่ามีเด็กวัยมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นมาถึงอุดมศึกษาเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วร้อยละ 19 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2548 ที่มีเพียงร้อยละ 16 จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นเริ่มมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อยและมากขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวนำไปสู่การติดโรคทางเพศสัมพันธ์ และเอดส์

2. การมีคู่นอนหลายคน หมายถึงการเปลี่ยนคู่นอนหรือชายที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยจำนวนมากกว่า 1 คนกำลังเป็นค่านิยมที่ผิดและเป็นปัญหาของวัยรุ่นจากผลการศึกษาของจันทร์แรมทองศิริ (2539: ง) ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมืองจังหวัดน่านพบว่าวัยรุ่นร้อยละ 31.7 มีคู่นอน 1-2 คนในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา สอดคล้องกับผลสำรวจสถิติสถานการณ์เอดส์จังหวัดขอนแก่น 2548 พบว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทยร้อยละ 45 มีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 18 ปีร้อยละ 52 มีคู่นอนมากกว่า 1 คนและจากการศึกษาของสำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สรุปรายงานสถานการณ์เด็กและเยาวชนประจำปี 2549-2550 ค่านิยมเรื่องเพศของวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศเสี่ยง โดยวัยรุ่นนิยมมีคู่นอนประจำตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์แล้วใช้เวลาสานสัมพันธ์ไม่เกิน 1 วันก็จะตกลงปลงใจมีเพศสัมพันธ์ด้วย ซึ่งในจำนวนนี้เคยมีกิจกรรมทางเพศพร้อมกันมากกว่า 2 คนขึ้นไปโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย หรือใช้เพียงบางครั้ง โดยนักเรียนชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก อายุเฉลี่ย 15 ปี ส่วนอายุต่ำสุด 9 ปี สูงสุด 19 ปี และนักเรียนหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก อายุเฉลี่ย 16 ปี อายุต่ำสุด 10 ปี สูงสุด 19 ปี

3. การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นมีความเสี่ยงสูงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ (Grumbaum et al., 1999) และการศึกษาของสุวรรณ เรื่องกาญจนเศรษฐ์ และคณะ ได้ทำการศึกษาในเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในปี 2544 พบว่าอัตราการมีเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยจะสูงขึ้นตามชั้นปีและในกลุ่มเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 1 มีเพศสัมพันธ์ถึงร้อยละ 1.8 และทั้งหมดเป็นเพศสัมพันธ์ที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย และจากการศึกษาของสุปรียา รามการุณ (2544) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อข้อมูลข่าวสารทางเพศและการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดตรัง พบว่านักเรียนใช้ถุงยางอนามัยถูกต้องทุกชั้นตอนเพียงร้อยละ 6.4 สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของนักเรียนชายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดตาก พบว่าร้อยละ 88.3 ของผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยอยู่ในระดับที่ต้องแก้ไข (บุญยานุช เดชบริบูรณ์, 2544) และในปี 2549 การศึกษาของ นวลตา อากาศพะกุล ได้ศึกษาเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนที่มาใช้บริการในแหล่งชุมชนวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร พบว่าพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี พบว่าร้อยละ 46.9 ของกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์ มีการป้องกันโดยใช้ถุงยางอนามัย ส่วนร้อยละ 30.2 มีเพศสัมพันธ์โดยมีการป้องกันและ/หรือมีการป้องกันเป็นครั้งคราว และร้อยละ 22.9 ไม่เคยใช้เลย วัตถุประสงค์ของการใช้ถุงยางอนามัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.8 คิดว่าเพื่อการป้องกันโรคที่ติดเชื้ในระบบสืบพันธุ์ได้แก่ โรคเอดส์และกามโรค ร้อยละ 33.2 คิดว่าเป็นการป้องกันการตั้งครรภ์

4. การละเว้นการป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อมีเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้วิธีคุมกำเนิด ทั้งที่การใช้วิธีคุมกำเนิดเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะนอกจากจะป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แล้ว ยังสามารถป้องกันการตั้งครรภ์ได้อีกด้วยจึงจำเป็นมากสำหรับวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ จากรายงานของกรมอนามัยพบโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นถึงร้อยละ 28.7 ของผู้ป่วยทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเอดส์ในวัยรุ่นพบถึงร้อยละ 13-15 ของผู้ป่วยทั้งหมด สำหรับการตั้งครรภ์ในอายุต่ำกว่า 20 ปี พบสูงถึงร้อยละ 13-15 ของการฝากครรภ์ทุกอายุในโรงพยาบาลศิริราช ส่วนข้อมูลของกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุขพบว่าอัตราการดาญน้อยกว่า 20 ปี ที่มาคลอดบุตรทั่วประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 15 ในปี 2544-2547 ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของสถาบันรามจิตติที่พบว่า มีวัยรุ่นคลอดเฉลี่ยวันละ 140 คน อัตราการดาตั้งครรภ์ในอายุต่ำกว่า 20 ปี เพิ่มขึ้นจาก 391 เป็น 902 ต่อประชากรแสนคนในปี 2548-2549 จากการทบทวนวรรณกรรมสรุปว่ากลุ่มนี้จะมีโรคแทรกซ้อนสูงกว่าการตั้งครรภ์ในหญิงที่มีอายุมากกว่า 20 ปี ได้แก่ ครรภ์เป็นพิษ ภาวะน้ำตาลแตกก่อนกำหนด ทำให้เด็กเกิดก่อนกำหนด และมีน้ำหนักแรกเกิดน้อยถึงร้อยละ 12-42 (สุวรรณ เรื่องกาญจนเศรษฐ์ และคณะ, 2551) และจากการศึกษาเรื่องความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดของ ชบาไพโร โปธิ์สุยะ จากผลการศึกษาในกลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา หรือมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ปี 2551 พบว่ากลุ่มนักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีการคุมกำเนิดเมื่อมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 80.0 และใช้ยาคุมฉุกเฉินร้อยละ 29.7 โดยมีร้านขายยาเป็นสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับยาและข้อมูลจากการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดฉุกเฉิน พบว่า ร้อยละ 87.1 มีความรู้ในระดับน้อย ในส่วนทัศนคตินั้น พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน ซึ่งอาจทำให้มีการใช้แทนยาคุมกำเนิดที่เป็นยาหลัก นับเป็นเรื่องที่ควรปรับความรู้และทัศนคติ เมื่อได้รวบรวมข้อมูลในการคุมกำเนิดฉุกเฉิน พบว่ามีการใช้ไม่ถูกต้อง คือ มีการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดผิดกลุ่มเป้าหมาย ผิดวัตถุประสงค์ ผิดขนาดและผิดวิธี ส่งผลถึงปัญหาเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และก่อปัญหาการทำแท้งตามมาเนื่องต่อการตั้งครรภ์ จะเห็นได้ว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นส่งผลเสียมากมาย จากข้อมูลเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่าการใช้วิธีคุมกำเนิดในวัยรุ่นยังไม่ครอบคลุม บ้างไม่รู้วิธีคุมกำเนิด บ้างไม่พึงพอใจแต่กลับพบว่าอัตราการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นยังสูงอยู่และวัยรุ่นเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุน้อยลงเรื่อยๆ

5. การดื่มสุราหรือใช้สารเสพติดก่อนการมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากการดื่มสุราและสารเสพติดจะทำให้วัยรุ่นขาดสติสัมปชัญญะและการควบคุมตัวเอง ส่งผลให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยนำไปสู่การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ วัยรุ่นบางกลุ่มเชื่อว่าการดื่มสุรา

และสารเสพติดบางชนิดช่วยเพิ่มความสุขเมื่อมีเพศสัมพันธ์ และการศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาเกรด 9 พบว่าการดื่มสุราและการใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์กับประสพการณ์ทางเพศ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (Boyer et al., 1999) ส่วนการศึกษาในประเทศไทย ศรีศักดิ์ จามรมานศึกษาเรื่อง ประสพการณ์และทัศนคติของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน กรณีศึกษาตัวอย่างเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในปี 2547 ผลสำรวจ ปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริม/กระตุ้นให้วัยรุ่นไทยมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 55.6 สิ่งเสพติดร้อยละ 43.0 และการศึกษาของวงเดือน สุวรรณศิริ และคณะ ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นและเยาวชนในสถานศึกษาจังหวัดพิษณุโลกปี 2550 พบว่าร้อยละ 45.1 ดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ และร้อยละ 5.9 เสพยาเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์

ผลกระทบจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

การตั้งครรถ์ก่อนวัยอันควร

การตั้งครรถ์ในวัยรุ่น นับเป็นปัญหาที่รุนแรงมากสำหรับวัยรุ่น ซึ่งเป็นผลจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากขาดความรู้ หรือมีความเชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์นานๆ ครั้งจะไม่ตั้งครรถ์ หรือกลัวบิดามารดาจะรู้ว่าใช้ยาคุมกำเนิด จึงอาจทำให้ตั้งครรถ์ได้ ซึ่งการตั้งครรถ์ในระยะวัยรุ่นนั้นจะส่งผลเสียต่อวัยรุ่นและทารกในครรถ์ได้ เช่น วัยรุ่นจะมีปัญหาในเรื่องการเจริญเติบโต โดยเฉพาะความสูง เกิดภาวะโลหิตจาง ความดันโลหิตสูง สิวระคายกรไม่ได้สัดส่วนกับช่องเชิงกราน มีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยวัยรุ่นเหล่านี้ไม่มีโอกาสกลับไปเรียนหนังสือ หรือบางที่ต้องออกจากงาน ทำให้ขาดรายได้ ชีวิตครอบครัวไม่ราบรื่น อัตราการหย่าร้างสูง (พรภิมล แก้วกมล, 2539) และจากการศึกษาของ สุวรรณ เรื่องกาญจนเศรษฐ์ และคณะ (2551) พบว่าสำหรับการตั้งครรถ์ในอายุต่ำกว่า 20 ปี พบว่าสูงถึงร้อยละ 13-15 ของการตั้งครรถ์ในทุกอายุ ซึ่งกลุ่มนี้จะมีโรคแทรกซ้อนสูงกว่าการตั้งครรถ์ที่มีอายุมากกว่า 20 ปี ได้แก่ ครรถ์เป็นพิษ ถุงน้ำคร่ำแตกก่อนกำหนดทำให้เด็กเกิดก่อนกำหนดและมีน้ำหนักน้อยถึงร้อยละ 12-42

การทำแท้ง

วัยรุ่นที่ตั้งครรถ์ก่อนวัยอันควรส่วนใหญ่เป็นการตั้งครรถ์นอกสมรส ดังนั้นจึงมักได้รับความกดดันจากครอบครัวและสังคม ดังนั้นจึงหาทางออกโดยการทำแท้ง ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่นมดลูกทะลุ ตกเลือด ติดเชื้ออย่างรุนแรง (พรรณพิไล ศรีอาภรณ์, 2537: 23) และ ผลการศึกษาสถานการณ์การแท้งในประเทศไทย ปี 2542 ของสุวิทนา วรคามิน จากการเก็บ

ข้อมูลโดยการรายงานจำนวนหญิงที่เข้ามารักษาภาวะแทรกซ้อนจากการแท้งเองและทำแท้งในโรงพยาบาลของรัฐ 787 แห่ง ตลอดปี 2542 พบว่าร้อยละ 30.0 เป็นวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี สำหรับภาวะแทรกซ้อนที่เป็นสาเหตุให้กลุ่มตัวอย่างต้องเข้ามารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล ที่เก็บข้อมูลพบว่ามีร้อยละ 28.8 และผู้ที่ทำแท้งมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการติดเชื้อมดลูกทะลุ (ร้อยละ 21.6 และ 0.4) และพบว่าการทำแท้งมีอัตราการเสียชีวิตสูงกว่าการแท้งเองถึง 11 เท่า โดยพบผู้เสียชีวิตจากการทำแท้ง 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของกลุ่มตัวอย่างที่ทำแท้ง

การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ โรคซิฟิลิส หนองใน แผลริมอ่อน ฝีมะม่วง และหนองในเทียม รวมทั้งโรคเอดส์ด้วย ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ เนื่องจากอุบัติการณ์ของโรคเหล่านี้ยังสูงขึ้น สาเหตุอาจเนื่องมาจาก อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกมีผลต่อสังคมไทยมากขึ้นคงจะเห็นได้ว่า วัยรุ่นมีอิสระที่จะคบเพื่อนต่างเพศได้มากขึ้นและมีทัศนคติที่ยอมรับพฤติกรรมทางเพศโดยเปิดเผยมากขึ้น และปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ การเคลื่อนย้ายของประชากรจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการเข้ามาศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ เปิดโอกาสให้มีพฤติกรรมทางเพศมากขึ้น เนื่องจากความเหงาและความเหนียวรั้งจากค่านิยมเดิมจากรายงานสถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการในประเทศไทยล่าสุด (31 มกราคม 2552) สำนักระบาดวิทยา รายงานว่ามีจำนวนผู้ป่วยเอดส์ทั้งสิ้น จำนวน 345,196 ราย เสียชีวิตแล้ว จำนวน 93,034 รายและร้อยละ 23.10 อัตราป่วยในกลุ่มวัยรุ่นที่อายุ 15-19 ปี พบว่าเพศหญิงมีสัดส่วนของอัตราป่วยเอดส์สูงกว่าเพศชาย เท่ากับ 2:1 ในขณะที่กลุ่มเด็กอายุ 0-14 ปี มีอัตราป่วยเอดส์ ร้อยละ 3.97 ตามลำดับ

การหย่าร้าง

การหย่าร้างเป็นการสิ้นสุดชีวิตการแต่งงานหรือการสิ้นสุดสภาพการมีชีวิตคู่ซึ่งไม่เป็นที่พึงปรารถนาของกลุ่มสมรส โดยส่วนใหญ่มักจะให้เหตุผลว่าปรับตัวเข้าหากันไม่ได้ ซึ่งมีความหมายทั้งในเรื่องเพศ ครอบครัว ญาติพี่น้องและ การดำรงชีวิตประจำวัน (นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์ และคณะ, 2540: 54) และจากการศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่าเด็กวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนแต่งงานหรือเมื่อมีบุตรแล้วจึงแต่งงานหรือจดทะเบียนสมรส แต่ก็จะมีความเสี่ยงต่อการหย่าร้างสูงกว่าคู่สมรสที่ไม่ใช่วัยรุ่น เพราะมักมีปัญหาทางด้านการเรียน การทำหน้าที่สามีภรรยา ความมั่นคงทางการเงินและอาชีพ รวมทั้งการปรับตัวต่อปัญหาวัยรุ่น (Gormly & Brodzinsky, 1989: 305)

5. แนวคิดในการวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพ (PRECEDE-PROCEED Model)

Lawrence W. Green และคณะ ได้พัฒนา PRECEDE Framework (Predisposing, Reinforcing and Enabling Causes in Educational Diagnosis and Evaluation) เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพแบบสหปัจจัย (Multiple Causality Assumption) มีสมมติฐานว่า พฤติกรรมสุขภาพของบุคคลมีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายปัจจัย (Multiple factors) การดำเนินงานเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นต้องวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมเสียก่อน โดยอาศัยขบวนการและวิธีการต่างๆ ร่วมกันเพื่อการวางแผนและกำหนดกลวิธีในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้ PRECEDE Framework เป็นเครื่องมือในการประเมินความจำเป็นเพื่อใช้ในการวางแผนดำเนินงานสุขภาพเอดส์นั้น เนื่องจากการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพเป็นการสร้างแบบแผนการดำรงชีวิต (Life style) และเป็นการปลูกฝังค่านิยมทางสุขภาพ ดังนั้นการดำเนินงานสุขภาพจำเป็นต้องอาศัยความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ พฤติกรรมศาสตร์การศึกษา จิตวิทยา มานุษยวิทยา และสังคมวิทยา มาประยุกต์ผสมผสานกันเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุหรือปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม ทั้งพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อนำปัจจัยต่างๆ เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดวิธี / กิจกรรมทางสุขภาพในการแก้ไขพฤติกรรมหรือปลูกฝังพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ (วสันต์ ศิลปะสุวรรณ และคณะ, 2538: 23-24)

วิวัฒนาการของ PRECEDE-PROCEED Model

ในปีค.ศ. 1970 Lawrence W. Green ได้พัฒนา PRECEDE Model หรือเรียกว่า PRECEDE Framework เพื่อเป็นกลวิธีทางสุขภาพที่มีคุณภาพ โดยเสนอกระบวนการวางแผนอย่างเป็นระบบ

ในปี ค.ศ. 1991 Lawrence W. Green และ Marshall W. Kreuter ได้พัฒนา PRECEDE MODEL โดยเพิ่ม PROCEED (Policy, Regulatory, and Organizational Constructs in educational and Environmental Development) เข้าไปใน framework เพราะได้ตระหนักถึงความต้องการสำหรับกลวิธีการส่งเสริมสุขภาพเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เป็นปัญหา ซึ่งมีแนวทางมากกว่าการวินิจฉัยปัญหาและประเมินเฉพาะประชาชนกลุ่มเสี่ยงเท่านั้น ในสภาพความเป็นจริงนั้นปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นมาจากหลายสาเหตุหลายปัจจัยรวมทั้งประชาชนกลุ่มเป้าหมาย สิ่งแวดล้อมและระบบการให้บริการสุขภาพ (พรสุข หุ่นนิรันดร์, 2545: 335)

PRECEDE-PROCEED Model เป็นแบบจำลองที่นำมาใช้วางแผนและประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพ โดยคำนึงถึงปัจจัยหลายๆ ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดภาวะสุขภาพและ

คุณภาพชีวิต ซึ่งจะช่วยให้ผู้วางแผนโครงการสามารถมุ่งไปยังปัจจัยย่อยๆ อันเป็นเป้าหมายของโครงการได้

PRECEDE-PROCEED Model แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ในขั้นของ PRECEDE จะเป็นการตั้งวัตถุประสงค์เฉพาะและเกณฑ์ในการประเมินผล ต่อจากนั้นในขั้นตอนของ PROCEED จะเป็นขั้นตอนไปสู่การพัฒนานโยบาย การดำเนินการ และประเมินผลกระบวนการ ซึ่งทั้งสองส่วนนี้จะต้องดำเนินการไปตามลำดับขั้นตอน (Green and Kreuter, 1999: 32-36)

องค์ประกอบของ PRECEDE-PROCEED Model

PRECEDE-PROCEED Model ประกอบด้วยกระบวนการ 9 ขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากกระบวนการสุดท้ายที่อยากให้เกิดขึ้น และพิจารณากลับมายังสาเหตุ ณ จุดเริ่มต้น ในขั้นตอน PRECEDE-PROCEED ประกอบด้วยระยะต่างๆ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินสังคม (social assessment)

เป็นการประเมินปัญหาสังคม ปัญหาสุขภาพปัญหาสาธารณสุขจากการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชากรกลุ่มเป้าหมาย เช่น ลักษณะประชากร การเจ็บป่วย สวัสดิการ อาชีพหลัก อาชีพเสริม การว่างงาน การทำผิดกฎหมาย อาชญากรรม แหล่งส่งเสริมสุขภาพ แหล่งเสื่อมโทรม สิ่งภาคภูมิใจของชาวบ้าน เพื่อหาเหตุผลแสดงให้เห็นสภาพปัญหาสังคม ปัญหาสุขภาพ และปัญหาสาธารณสุข มีขอบเขตและความรุนแรงอย่างไร จะสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพที่ประเมินได้จากดัชนีชี้วัดทางสังคมที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพชีวิตของประชากร ซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพที่มีผลกระทบต่อปัญหาสังคม และปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพเช่นเดียวกัน จึงต้องการหาเหตุผลอธิบายถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และจำเป็นในการดำเนินงานสุขภาพศึกษา

วัตถุประสงค์ของการประเมินสังคม ได้แก่

1. วิเคราะห์หาสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือตัวกำหนดคุณภาพชีวิตของประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ จำนวนประชากร ลักษณะประชากร การเจ็บป่วย สวัสดิการ อาชีพหลัก/เสริม การว่างงาน การทำผิดกฎหมาย อาชญากรรม แหล่งส่งเสริมสุขภาพ แหล่งเสื่อมโทรม สิ่งภาคภูมิใจของชาวบ้าน
2. วิเคราะห์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตที่ปรากฏอยู่ในสังคมทำความเข้าใจโดยใช้ข้อมูลที่ศึกษาโดยวิธีต่างๆ
3. หาเหตุผลที่แสดงให้เห็นสภาพปัญหาสังคมและความเชื่อมโยงระหว่างปัญหาสังคมภาวะเศรษฐกิจกับปัญหาสุขภาพ

4. กำหนดภาวะของปัญหาสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพ
5. หาเหตุผลที่สามารถชี้วัดถึงความสำคัญของปัญหาสังคมและปัญหาสุขภาพที่ได้วิเคราะห์แล้ว
6. หาเหตุผลแสดงให้เห็นความจำเป็นในการดำเนินงานสุขศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม

ระยะที่ 2 การประเมินวิทยาการระบาด (Epidemiological assessment)

เป็นการศึกษาข้อมูลทางการแพทย์และวิทยาการระบาด เพื่อวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพของกลุ่มเป้าหมาย เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพและปัญหาสังคม โดยศึกษาจากดัชนีชี้วัดทางสุขภาพ ได้แก่ อัตราการตาย อัตราการป่วย ความพิการ ภาวะสุขภาพ การกระจายของปัญหา ความรุนแรงของปัญหา ระยะเวลาของการเจ็บป่วย ได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารทางสังคมและวิทยาการระบาด เพื่อการวางแผนงานสุขศึกษา

การวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานดังนี้

1. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพกับงานสุขศึกษาและคุณภาพชีวิต
2. เข้าใจทิศทางของปัญหาสุขภาพ ซึ่งจะพื้นฐานในการกำหนดลำดับความสำคัญของปัญหา หรือเป็นแนวทางในการดำเนินงานสุขศึกษาต่อไป
3. กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของบุคลากรและหน่วยงานได้ชัดเจนในกระบวนการแก้ไขปัญหาสุขภาพ

ระยะที่ 3 การประเมินพฤติกรรมสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (Behavioral and Environmental assessment)

เป็นการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาสุขภาพ ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์ และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิต รวมถึงการวิเคราะห์เหตุการณ์สิ่งแวดล้อมรอบตัวซึ่งเป็นเงื่อนไขทำให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์ หรือมีอิทธิพลที่ทำให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์โดยการวิเคราะห์ ดังนี้

- ปัญหาสุขภาพใดมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์หรือสิ่งแวดล้อม
- มีพฤติกรรมอะไรบ้างที่ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ

- จัดลำดับความมากน้อยของพฤติกรรมสุขภาพ และเปลี่ยนแปลงได้
ยากง่ายอย่างไร

- จัดลำดับพฤติกรรมสุขภาพตามความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ง่าย
หรือยาก

- สุดท้ายคือ เลือกพฤติกรรมสุขภาพที่มีความสำคัญมากและ
เปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด เป็นพฤติกรรมสุขภาพที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

สิ่งสำคัญ คือ สิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบที่ภายนอกตัวบุคคล ซึ่งบุคคล
ไม่สามารถควบคุมโดยใช้ความสามารถภายในตัวเองได้ แต่สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ช่วยปรับเปลี่ยน
หรือสนับสนุนพฤติกรรมสุขภาพและคุณภาพชีวิตของบุคคล อิทธิพลขององค์ประกอบด้าน
สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ควรตระหนักถึง งานสุขศึกษาที่ประสบผลสำเร็จต้องเน้นพฤติกรรมสุขภาพที่
พึงประสงค์ พร้อมกับพิจารณาถึงสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนช่วยในการปรับเปลี่ยนหรือสนับสนุน
พฤติกรรมสุขภาพนั้น

ขั้นตอนของการวิเคราะห์พฤติกรรม มีดังนี้

1. จำแนกปัญหาสุขภาพ โดยแยกระหว่างปัญหาสุขภาพที่มีสาเหตุมาจาก
พฤติกรรมและมีสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

2. ตำรวจและวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาสุขภาพที่เป็นสาเหตุ
จากพฤติกรรม

3. จัดลำดับของพฤติกรรมสุขภาพที่เกิดปัญหา โดยเรียงจากผลของความ
รุนแรงของปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้น

4. จัดลำดับพฤติกรรมสุขภาพที่ต้องการแก้ไขจากพฤติกรรมที่สามารถ
เปลี่ยนแปลงได้จากง่ายไปยาก

5. เลือกพฤติกรรมสุขภาพเป้าหมายที่ต้องการเปลี่ยนแปลง

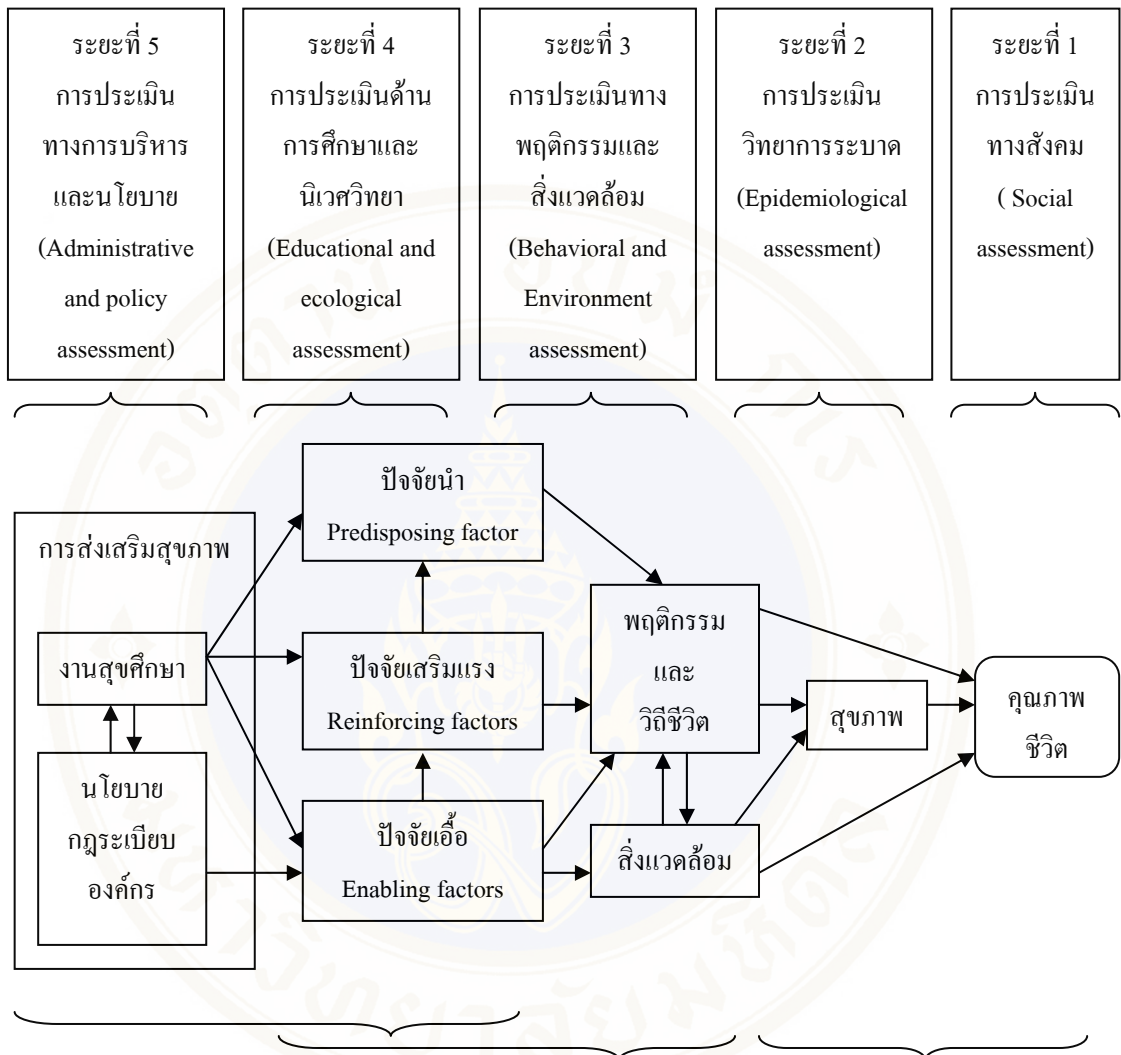
ระยะที่ 4 การประเมินทางการศึกษาและนิเวศวิทยา (Education and
ecological assessment)

เป็นการสำรวจเงื่อนไขทางพฤติกรรมสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง
กับภาวะสุขภาพหรือคุณภาพชีวิต ประเมินและระบุปัจจัยที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือ
คงไว้ในขั้นตอนของกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพและสิ่งแวดล้อม การประเมินใน
ขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้วางแผนสามารถคลี่คลายความซับซ้อนของพฤติกรรมสุขภาพและเงื่อนไขด้าน
สิ่งแวดล้อมได้ การกำหนดเงื่อนไขทางสุขภาพและสังคมที่ระบุในระยะที่ 4 นี้เป็นการวิเคราะห์
ปัจจัย 3 กลุ่ม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพ ดังนี้ (Green & Kreuter, 1999: 153)

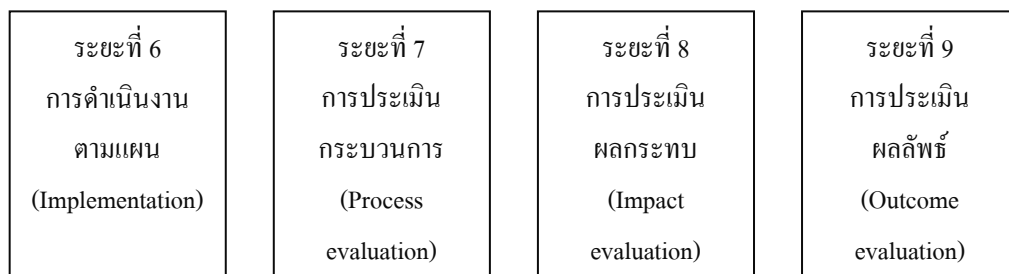
1. ปัจจัยนำ (Predisposing factors) เป็นปัจจัยที่นำมาก่อนพฤติกรรมและเป็นเหตุผลหรือจิตใจให้เกิดพฤติกรรม
2. ปัจจัยเอื้อ (Enabling factors) เป็นปัจจัยที่นำมาก่อนพฤติกรรมและเอื้อให้เกิดการปฏิบัติจริง
3. ปัจจัยเสริม (Reinforcing factor) เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นหลังการปฏิบัติพฤติกรรม โดยบุคคลได้รับเป็นสิ่งตอบแทนหรือสิ่งกระตุ้นให้พฤติกรรมดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องหรือกระทำซ้ำอีก

PRECEDE

PROCEED

แผนภูมิที่ 1 ภาพประกอบแสดงองค์ประกอบ PRECEDE-PROCEED MODEL

ที่มา: Green & Kreuter (1999: 152)

PRECEDE Framework เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น แต่สำหรับในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นการศึกษาในขั้นต้นเพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ซึ่งตรงกับแนวคิดในขั้นตอนที่ 4 ของกระบวนการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำขั้นตอนนี้มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย โดยได้เลือกศึกษาเฉพาะบางตัวแปรในแต่ละกลุ่มปัจจัย ที่ผู้วิจัยมีความสนใจ และคาดว่าจะมีผลต่อตัวแปรตาม

1. ปัจจัยนำ (Predisposing factors)

เป็นปัจจัยที่นำมาก่อนพฤติกรรมและเป็นเหตุจูงใจให้เกิดพฤติกรรม ประกอบไปด้วย ความรู้ เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม การรับรู้ ความต้องการ โดยเป็นสิ่งจูงใจให้ประชาชนหรือบุคคล แสดงพฤติกรรม

ความรู้ (Knowledge) เป็นปัจจัยนำที่สำคัญ ที่จะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม แต่การเพิ่มความรู้เพียงอย่างเดียวไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเสมอไป ถึงแม้ความรู้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและความรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่จะก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรม แต่ความรู้เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพได้ จะต้องมียปัจจัยอื่นๆ ประกอบด้วย

ความเชื่อ (Beliefs) คือ ความมั่นใจหรือเชื่อใจในสิ่งต่างๆ ว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเป็นจริง ความเชื่อถือ ความไว้วางใจหรือความเชื่อศรัทธาคือคำที่ใช้แสดงความรู้สึกหรือความหมายของความเชื่อ ยกตัวอย่างแบบแผนความเชื่อทางสุขภาพ (Health Belief Model) ได้ถูกพัฒนาและใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยเป็นการพยายามอธิบายและทำนายพฤติกรรมสุขภาพจากแบบแผนของความเชื่อแบบจำลองนี้ตั้งอยู่บนสมมุติฐานเกี่ยวกับการเปลี่ยนพฤติกรรมว่า บุคคลต้องมีความเชื่อว่าเรามีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดโรค รับรู้ถึงความรุนแรงหรือผลกระทบจากการเป็นโรค เชื่อว่าตนเองจะได้รับประโยชน์หรือผลดีจากการปฏิบัติมากกว่าค่าใช้จ่ายหรือความลำบาก รวมทั้งบุคคลจะต้องมีสิ่งชักนำสู่การปฏิบัติ (cue to action) หรือแรงผลักดันที่จะช่วยให้บุคคลรู้สึกถึงความจำเป็นที่จะต้องกระทำพฤติกรรมนั้นๆ แบบแผนความเชื่อทางด้านสุขภาพนี้ถูกนำไปใช้ในการประเมินทางการศึกษาและการประเมินผลทั้งในด้านพฤติกรรมสุขภาพและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เช่น โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิดและเพศศึกษา โรคเบาหวาน การดื่มแอลกอฮอล์ การขับรถและการป้องกันอุบัติเหตุ การดูแลเด็กและพฤติกรรมสุขภาพของเด็ก และการออกกำลังกาย เป็นต้น แบบแผนความเชื่อทางด้านสุขภาพนี้สัมพันธ์กับปัจจัยนำใน PRECEDE-PROCEED Model และใช้ในขั้นการประเมินทางการศึกษา (Education assessment) ในขั้นตอนของ PRECEDE

ค่านิยม (Values) หมายถึง ทศนะหรือมุมมองที่บุคคลพอใจและยึดถือ เป็นความคิด ความเชื่อผ่านมุมมองด้านวัฒนธรรมและกระบวนการทางสังคม บุคคลจะกระทำพฤติกรรมเมื่อได้ พิจารณาแล้วว่าถูกต้องและมีคุณค่า ค่านิยมจะเป็นตัวกำหนดให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพไปในทางที่ถูกหรือผิด ค่านิยมมีความแตกต่างกันในแต่ละเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ประวัติศาสตร์และ ภูมิศาสตร์ ในบางครั้งบุคคลก็มีค่านิยมที่ขัดแย้งกัน เช่น วัยรุ่นชายมีค่านิยมสูงต่อการมีชีวิตที่ยืนยาว แต่ในขณะเดียวกันเขาก็อาจจะทำกิจกรรมที่เสี่ยงอันตราย เช่น การขับรถเร็วและไม่คาดเข็มขัดนิรภัย เป็นเพราะว่าเขามีค่านิยมเกี่ยวกับความเป็นอิสระและพลังกำลัง จึงทำให้เขามีพฤติกรรมเช่นนั้น ดังนั้นการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพจึงจำเป็นต้องพยายามช่วยให้ประชาชนมองเห็นความขัดแย้ง ระหว่างค่านิยมและพฤติกรรมด้วย (Green & Mercer, n.d.)

เจตคติ (Attitudes) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ บุคคล การกระทำ หรือความคิด โดยมีลักษณะค่อนข้างจะคงทน เจตคติมีทั้งทางบวกและทางลบ โครงสร้างโดยธรรมชาติของเจตคตินั้นคือ การประเมินว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี เจตคติมีความแตกต่าง จากค่านิยม เนื่องจากเป็นความรู้สึกที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือการกระทำที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง กว่า (Green & Mercer, n.d.; Green & Kreuter, 1999: 164-165) ความคิด ความรู้สึกดังกล่าวมีทั้งที่มี ผลดีและผลเสียในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ปัจจัยส่วนบุคคล อาจมีส่วนโน้มนำให้เกิดพฤติกรรมได้ แต่จัดไว้ในระดับย่อยของ ปัจจัยนำ (subcategory) เนื่องจากไม่สามารถที่จะนำไปจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในทางจิตวิทยาได้ ปัจจัยทางด้านประชากรสังคม เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ อายุ เพศ เชื้อชาติ และขนาดของครอบครัว เป็นปัจจัยนำของพฤติกรรมสุขภาพโดยผ่านกลไกหลายประการ ในส่วนของสถานะทางสังคม (ภายใต้พื้นฐานทางรายได้ การศึกษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย และข้อมูลทางสำมะโนประชากรอื่นๆ) อายุ และเพศนั้น สามารถใช้เป็นตัวแบ่งกลุ่มประชากรเป้าหมายหรือบุคคลออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อให้ สามารถตั้งจุดมุ่งหมายของแผนงานได้อย่างเหมาะสม สำหรับการวางแผนโครงการระยะสั้นจะนำ ปัจจัยเหล่านี้แยกออกจากปัจจัยนำเนื่องจากอาจทำให้เป้าหมายของโครงการเปลี่ยนไปได้ เพราะ ปัจจัยเหล่านี้ไม่สามารถมีผลโดยทันทีหรือโดยตรงต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยนำ เป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล เป็นปัจจัยที่นำมาก่อน พฤติกรรมและจงใจให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในขอบเขตทางด้านจิตวิทยา เช่น ความรู้ ความรู้สึก การรับรู้ ความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ เป็นต้น สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลหรือลักษณะทาง ประชากรสังคมนั้นจัดอยู่ในระดับย่อย (subcategory) ของปัจจัยนำ เนื่องจากในการจัดโครงการ ส่งเสริมสุขภาพนั้นเราไม่สามารถที่จะจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนปัจจัยส่วนบุคคลได้ แต่อย่างไรก็

ตามปัจจัยส่วนบุคคลจะเป็นตัวที่ช่วยอธิบายความแตกต่างของพฤติกรรม และช่วยในการกำหนดแนวทางจัดกิจกรรมในกลุ่มประชากรที่แตกต่างกันได้

1. เพศ บุคคลเมื่ออยู่ในวัยเด็ก จะพบว่าเด็กหญิงและเด็กชาย มีความแตกต่างกันทางด้านร่างกาย โดยเฉลี่ยเด็กหญิงจะมีความเจริญทางเพศไปสู่วุฒิภาวะและโตกว่าเด็กชายประมาณ 1-2 ปี (สุชา จันทรเฒ, 2529) เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นเพศหญิงและชายจะมีลักษณะความแตกต่างทางเพศอย่างเห็นได้ชัด(พึงพิศ จักรปิง, 2539) และจากการศึกษาของ ปวีณา สายสูง (2541) และการศึกษาของ นฤมล พรรณวงศ์ (2540) พบว่า เพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงกว่าเพศหญิง ส่วนการศึกษาของอรชร อัฐทวิลาภ (2543) ซึ่งสำรวจในนักเรียนมัธยมปลายที่จังหวัดภูเก็ตพบว่าปัจจัยเสี่ยงคือเพศชาย และมีรายงานการศึกษาหลายเรื่องพบว่า เพศมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ดังเช่น การศึกษากิจกรรมทางเพศของวัยรุ่นพบว่า ปัจจัยเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมทางเพศของวัยรุ่นชายและหญิงแตกต่างกัน (Small & Luster, 1994) ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ พิไลลักษณ์ พึ่งพิบูลย์ (2549, หน้า 50) พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์

จากการทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างไร

2. อายุ เป็นที่ทราบกันดีว่าอัตราการเจริญเติบโตของวัยรุ่น จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงย่อมเป็นไปตามระยะหรือพัฒนาการตามวัย นักจิตวิทยาได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น เป็นช่วงต่างๆ กันตามระยะการเจริญเติบโต สุชา จันทรเฒ (2529) กล่าวว่า เมื่อวัยรุ่นมีอายุมากขึ้น พัฒนาการต่างๆ จะมีการเปลี่ยนแปลงไป ในวัยรุ่นคนหนึ่งๆ จะมีอัตราความเจริญเติบโตและพัฒนาการต่างๆ เป็นแบบฉบับของตน โดยเฉพาะ ที่สำคัญคือเมื่อวัยรุ่นมีอายุมากขึ้นจะมีแรงขับทางเพศ ซึ่งเป็นส่วนผลักดันให้วัยรุ่นเกิดพฤติกรรมหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2537) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเคยและไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพฯ คือ อายุ นอกจากนี้พิไลลักษณ์ พึ่งพิบูลย์ (2549, หน้า 50-51) ได้ทำการศึกษาในกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

จากการทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ อย่างไร

3. ระดับชั้นการศึกษา ระดับชั้นการศึกษาน่าจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่างๆ ดังเช่นผลการศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อยของวัยรุ่นพบว่าระดับชั้นการศึกษามีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์นั้นคือ ในวัยรุ่นเกรด 8 และเกรด 9 ถ้าบิดามารดาควบคุมอย่างใกล้ชิดจะลดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อยได้ ส่วนในวัยรุ่นเกรด 10 ถ้าบิดามารดาไม่มีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดจะทำให้เพิ่มพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น (Whitebeck et al., 1999) นอกจากนี้ อรรุษา จันทรวีรุช (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมทางเพศสูงถึงร้อยละ 75.0 และสูงกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งมีพฤติกรรมทางเพศร้อยละ 63.4 ผลการศึกษานี้ของต่างประเทศและในประเทศไทยชี้ให้เห็นว่าระดับชั้นการศึกษาน่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น

จากการทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านระดับชั้นการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างไร

4. ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ การที่เด็กวัยรุ่นจะมีการเที่ยวหญิงบริการได้ ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือต้องอาศัยเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับมาจากครอบครัวหรือบิดามารดา เนื่องจากเงินเป็นปัจจัยหลักในการซื้อบริการทางเพศ จากการศึกษาเชิงสำรวจของศุภจิร วชิทธิวัฒน์ (2533) และชวนชม สกธวิวัฒน์ (2534) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับค่าใช้จ่ายจากบิดามารดามากจะมีประสบการณ์ทางเพศสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับค่าใ้จ่ายน้อยและจากการศึกษาของ แพงเพชร เพชรวิไชย์ (2543) พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มและความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การศึกษาของ ธนัตถกน ตะพังพินิจการ (2549: 131-132) พบว่า นักเรียนวัยรุ่นชายที่ได้รับเงินเป็นค่าใ้จ่ายต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์แตกต่างกัน โดยนักเรียนที่ได้รับเงินเป็นค่าใ้จ่ายต่อเดือนตั้งแต่ 1,001 บาทขึ้นไป จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับเงินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1,000 บาท สอดคล้องกับการศึกษาของสุภา โปธิศรี (2547: 93) พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยที่มีรายได้ต่างกันมีระดับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน โดยพบว่าผู้ที่มีรายได้สูงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ แต่ในทางตรงข้ามการศึกษาของพนอวดี จันทนา (2547:114) กลับพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีค่าใ้จ่ายที่ได้รับแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

จากการทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านรายได้ที่ได้รับระหว่างเรียนว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างไร

5. ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันหนึ่งที่มีอิทธิพลอย่างสูงต่อการส่งเสริมพัฒนาการของวัยรุ่น โดยเป็นส่วนสำคัญที่จะกำหนดลักษณะนิสัยและพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพของวัยรุ่น ตามแนวคิดด้านจิตสังคมได้แยกปัจจัยครอบครัวออกเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นที่ทราบกันว่าถ้าภายในครอบครัวบิดามารดามีความเข้าใจในความต้องการของวัยรุ่นและปรับตัวให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสมเพื่อเกิดความสัมพันธ์ที่ดี จะช่วยให้บุคคลในครอบครัวมีกำลังใจในการดำรงชีวิต สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นใจ ในทางตรงข้ามครอบครัวที่มีการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างกันจะทำให้วัยรุ่นเรียนรู้และเลียนแบบความสัมพันธ์เหล่านี้ไปปฏิบัติ นอกจากนี้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวก็เป็นส่วนหนึ่งที่ไม่อาจมองข้ามไป เนื่องจากการมีรายได้มากเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นมีความสามารถในการใช้จ่ายในการเที่ยวสถานบันเทิงต่างๆ อันนำไปสู่การมีโอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้เช่นกัน โดยเฉพาะประเด็นของความสามารถในการใช้จ่าย (affordability) และจากรายงานผลการศึกษาของอรอุษา จันทรวีรุช (2544) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับชั้นมัธยม จังหวัดสมุทรปราการพบว่า วัยรุ่นที่มีครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากที่สุดร้อยละ 71.4 ดังนั้นสถานภาพสมรสของบิดามารดาจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของดวงหทัย นุ่มนวน (2546: 153) ที่พบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดาที่แตกต่างกันไม่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น และการศึกษาของ เปรมฤทัย ขันนัไทย (2548: 74) พบว่า สถานภาพของครอบครัว (บิดามารดาอยู่ด้วยกัน, หย่าร้าง, ถึงแก่กรรม) ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียน

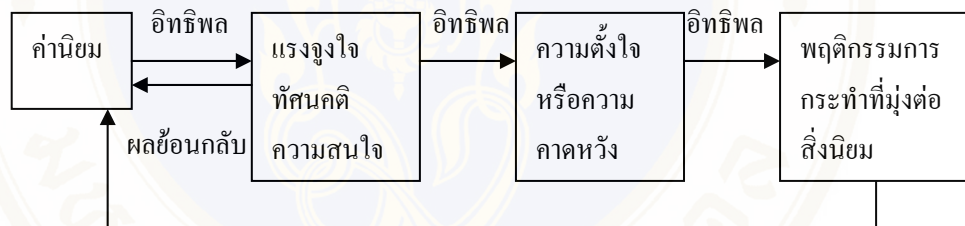
จากการทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างไร

6. ค่านิยมทางเพศ

ความหมายของค่านิยม

พัทยา สายหู (2516) ความรู้สึก หรือความเชื่อของแต่ละบุคคลที่เชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมหรือน่ากระทำ และยึดถือเป็นหลักประจำใจเพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

ค่านิยมยังเป็นตัวกำหนดเป้าหมายและสร้างแรงจูงใจผลักดันให้บุคคลมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ นักจิตวิทยายอมรับกันว่าค่านิยมทำหน้าที่เป็นทั้งมาตรฐานควบคุม และกำหนดเป้าหมายของพฤติกรรม และเป็นแกนกลางอันมั่นคงถาวรในการสร้างเสริมแรงจูงใจในทัศนคติ ความสนใจ ความตั้งใจ ซึ่งนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมนั้นในที่สุดซึ่งอาจสรุปอิทธิพลของค่านิยมที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้ (ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา, 2523)

แผนภูมิที่ 2 แสดงอิทธิพลของค่านิยมต่อพฤติกรรมของบุคคล

สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา ได้ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่า “ค่านิยม” หมายถึงสิ่งที่บุคคลพอใจ หรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า แล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อหรืออยู่ในความสำนึก ค่านิยมจะฝังอยู่ในตัวบุคคลในรูปของความเชื่อ หรือความรู้สึกนึกคิดจนกว่าเจ้าตัวจะพบกับค่านิยมใหม่ซึ่งตนพอใจและยอมรับไว้ เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ กันจะนำค่านิยมของตนใช้วัด หากเหตุการณ์นั้นตรงกับค่านิยมของตน บุคคลนั้นก็จะมีพึงพอใจเห็นว่าคุณต้อง แต่ถ้าเหตุการณ์ไม่ตรงหรือขัดแย้งกับค่านิยมของตน ก็จะไม่เห็นด้วยและไม่พอใจค่านิยมจึงเป็นเสมือนพื้นฐานการประพฤติปฏิบัติของบุคคลโดยตรง (อุทัย หิรัญโต, 2526)

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2529) ได้ให้ความหมายของค่านิยม หมายถึงสิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่คนปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็น หรือกลับกลายมาเป็นสิ่งที่คนถือว่าเป็นสิ่งบังคับต้องทำ ต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนบูชายกย่อง และมีความสุขที่จะได้เห็น ได้ฟัง ได้เป็น

เจ้าของ ค่านิยมของสังคม จึงเป็น “วิถีของการจัดรูปความประพฤติ” ที่มีความหมายต่อบุคคล และเป็นแบบฉบับความคิดที่ฝังแน่นสำหรับยึดถือในการปฏิบัติของคนในสังคมและในชีวิต

ลักษณะของค่านิยม

อาานนท์ อภาภิรม (2527: 20) ได้สรุปลักษณะของค่านิยมไว้ดังนี้

1. ค่านิยม เป็นสิ่งสำคัญขั้นมูลฐาน ในการทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมของบุคคลเพราะพฤติกรรมหรือการแสดงออกต่าง ๆ ของบุคคล ย่อมขึ้นอยู่กับค่านิยมที่เรามีอยู่

2. ค่านิยม เป็นผลสืบเนื่องมาจากความคิดในเรื่องที่ควรจะเป็น เช่น การที่คนเราจะปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป ก็มักพิจารณาคำตอบให้กับตนเองว่าการกระทำดังกล่าว นั้นสมควรหรือไม่

3. ค่านิยม หมายถึงสิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่คุณปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็น เป็นสิ่งที่คนถือว่าเป็นสิ่งบังคับ ต้องทำ ต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนยกย่องบูชาและมีความสุขที่จะได้เห็น ได้ฟัง และได้เป็นเจ้าของ

4. ค่านิยมบางอย่างมีผลตามกฎหมายด้วย เช่นเสรีภาพส่วนบุคคล เป็นต้น

5. ค่านิยมมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม คือสร้างแกน (Core) ของวัฒนธรรมสะท้อน ค่านิยมมูลฐานของวัฒนธรรมไทย ค่านิยมสำคัญของสังคมไทย ได้แก่ ความมั่งคั่งอำนาจ การทำบุญ ความสนุกสนาน ความหรูหรา ความเป็นไทยในตัวเองและระบบอาวุโส โดยมีเอกลักษณ์บางประการของวัฒนธรรมในเรื่องการประกอบกรกุศล พิธีกรรม ความสนุกสนานต่างๆ

6. ค่านิยม เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนเรา สังคมจะเจริญหรือเสื่อมไปในทิศทางใดนั้น ขึ้นอยู่กับค่านิยมของสังคมเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้น การสร้างค่านิยมที่ถูกต้องและเหมาะสม จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ ความเจริญก้าวหน้าของสังคม

ค่านิยมเกิดจากประเพณีและวัฒนธรรมโดยการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการยอมรับและมีการปฏิบัติตามแล้ว จากการอบรมเลี้ยงดูแบบต่างๆ หรืออาจเกิดจากอิทธิพลของสื่อมวลชนและการเข้ามาของประเพณีวัฒนธรรมอื่นๆ (ชูชีพ พุทธประเสริฐ, 2538) สถิต วงศ์สวรรค์ (2540) กล่าวว่า ค่านิยมเป็นสิ่งที่ได้มาโดยการเรียนรู้และการสั่งสมจากประสบการณ์ โดยครอบครัวยุเป็นจุดเริ่มมีอิทธิพลต่อค่านิยมของวัยรุ่น จากนั้น โรงเรียน กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชนและสังคมทั่วไปจะเริ่มมีอิทธิพลต่อค่านิยมของวัยรุ่นมากขึ้น

ค่านิยมทางเพศ หมายถึง การให้คุณค่า การยอมรับ หรือการเชื่อถือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศไม่ว่าเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายเพศหญิงความต้องการทางเพศ ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ทางเพศ ซึ่งการยอมรับเชื่อถือ และปฏิบัติตามนั้นเกิดขึ้น

ทั้งจากการประเมินค่าด้วยตนเอง และจากการประเมินค่าของบุคคลอื่นในสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในความคิดของบุคคลและบุคคลนั้นพร้อมที่จะปฏิบัติตามความเชื่อเหล่านั้น

ค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น

ค่านิยมเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงพฤติกรรมของบุคคล โดยที่บุคคลจะประพฤติตามค่านิยมต่างๆ ที่ตนเองเห็นคุณค่า และให้การยอมรับ นอกจากนั้นแล้วค่านิยมยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคม และวัฒนธรรมอีกด้วย ค่านิยมทางเพศส่วนใหญ่ของวัยรุ่นในปัจจุบันมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการมีคูรััก การขึ้นครุ การเที่ยวกลางคืน (อุมภานันท์ ภัทรวานิชย์, 2541) การถูกเนื้อต้องตัว การมีคูรัักหลายคน การเลือกคนรััก ความเชื่อเกี่ยวกับพรหมจรรย์ของสตรีก่อนแต่งงาน (แสงอัมพา บำรุงธรรม, 2543) การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน (แสงอัมพา บำรุงธรรม, 2543; มาลีสบายยิ่ง, 2542) ความสามารถในการต่อรองทางเพศ (จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์, 2544) จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าค่านิยมทางเพศที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ ได้แก่ ค่านิยมการพูดคุยเรื่องเพศ ค่านิยมการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคูรััก ค่านิยมการแสดงความรักระหว่างเพศ ค่านิยมการรัักนวลสงวนตัว ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน

- การพูดคุยเรื่องเพศ สังคมส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยที่สตรีจะแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะในเรื่องเพศ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องน่าอาย ทำให้สตรีวัยรุ่นส่วนใหญ่เชื่อว่าตัวเองไม่มีความสามารถหรือไม่มีสิทธิที่จะพูดคุยหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องเพศ ในสังคมไทยมีค่านิยมที่ไม่ส่งเสริมการพูดคุยเรื่องเพศอย่างเปิดเผยโดยถือว่าเป็นเรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรก และการเรียนรู้เรื่องเพศเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำโดยเฉพาะกับสตรีวัยรุ่นที่ยังไม่ได้แต่งงานหรือกำลังศึกษาอยู่ (พรรณณี ภาณุวัฒน์สุข ,2541)

- การคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคูรััก และการแสดงความรักระหว่างเพศ ทั้งสองประเด็นดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกัน กล่าวคือ การที่จะแสดงความรักระหว่างเพศข้ามได้นั้นจะต้องมีการคบหาเพื่อนต่างเพศในฐานะคูรััก และในทำนองเดียวกันคูรัักที่คบหากันก็มักจะมีการแสดงความรักต่อกันลักษณะต่างๆ

- การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นนั้น มักจะเป็นไปในลักษณะของการมีเพศสัมพันธ์กันโดยที่ยังไม่ได้แต่งงานกัน บางครั้งหลังจากที่มีเพศสัมพันธ์กันโดยที่ผู้ปกครองไม่ทราบ หรืออาจเป็นไปในลักษณะที่ต่างฝ่ายต่างก็มีหอพักเป็นของตนเอง แต่จะมาอยู่ด้วยกัน

จากการศึกษาของประพิมพ์พร อันทาพรหม (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่าค่านิยมทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทุกพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทบทวนงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านค่านิยมทางเพศ ซึ่งในการวิจัยนี้ได้ศึกษาค่านิยม 6 ด้านซึ่งได้แก่ ค่านิยมการพูดคุยเรื่องเพศ ค่านิยมการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะแฟน/คนรัก ค่านิยมการแสดงความรักระหว่างเพศ ค่านิยมการรักนวลสงวนตัว ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างไร

7. การควบคุมตนเอง (Self-control) การควบคุมตนเองเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับเด็ก ซึ่งการควบคุมตนเองนั้นหมายถึง การมีความสามารถที่จะควบคุมการกระทำของตนเองได้ รู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด ทักษะการควบคุมตนเองจะทำให้เด็กรู้ว่าการทำสิ่งที่ถูกนั้นจะช่วยให้เขาสามารถอดทนในเรื่องต่างๆ ที่มีความขัดแย้งกันได้ นอกจากนี้ มิเชล และมิเชล (Mischel & Mischel, 1976 อ้างถึงใน สกล วรเจริญศรี, 2550: 89-90) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะการควบคุมตนเองเป็นความสามารถที่จะละเว้นการกระทำบางชนิด หรือเป็นความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมที่ใช้ความอดทนและการตัดสินใจอย่างมีเหตุและผลที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับผลดีตามที่ตนเองปรารถนา และหลีกเลี่ยงผลกระทบในทางลบที่อาจจะเกิดขึ้นกับตนเองได้

การควบคุมตนเอง เป็นกระบวนการที่คนใช้เพื่อจัดการหรือปรับแรงผลักดันภายในหรือความต้องการของตนเอง ให้แสดงออกเหมาะสม อยู่ในขอบเขตที่สังคมยอมรับ การควบคุมตนเองเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้และสะสมอย่างค่อยเป็นค่อยไป (สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี, โครงการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน, ม.ป.ป.) บุคคลที่มีการควบคุมตนเองจะมีลักษณะไม่หวั่นไหวต่อคำวิจารณ์ของผู้อื่น สามารถสร้างจินตนาการใกล้เคียงความเป็นจริง และมีความกระตือรือร้นที่จะนำจินตนาการไปสู่การปฏิบัติในขอบเขตที่สามารถควบคุมตนเองได้ พยายามทำความเข้าใจเหตุผลแสดงความคิดเห็นบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง (ทองทิพภา วิริยะพันธุ์, 2546; อ้างถึงใน จิตรภูยานี เอี่ยมอุ้ย, 2549: 5)

ในการดำเนินงานเพื่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านต่างๆ ของวัยรุ่นนั้น จำเป็นที่จะต้องเข้าใจ และคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ทั้งหมดที่มีโอกาสส่งผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น พนมเกตุมาน (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ความรู้ ทักษะและความตระหนัก อาจไม่ช่วยป้องกันความเสี่ยง ถ้าวัยรุ่นไม่มีการควบคุมตนเองดีเพียงพอก็อาจคล้อยตามเพื่อนหรือสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ แคซดิน (Kazdin 1989; อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2539: 328) ซึ่งกล่าวถึงแนวคิดของการควบคุมตนเอง โดยมองในแง่ของระดับของความเข้มของอิทธิพลของสิ่งเร้าที่มีต่อพฤติกรรม

ของบุคคล นั้นคือ ถ้าบุคคลใดมีทักษะในการควบคุมตนเองได้ดี สิ่งเร้าภายนอกก็ย่อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้นน้อยมาก ในทางกลับกัน ถ้าบุคคลใดมีทักษะในการควบคุมตนเองในระดับที่ต่ำ สิ่งเร้าภายนอกก็ย่อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้นมากนั่นเอง

จากแนวคิดเบื้องต้น เมื่อพิจารณาถึงวิถีชีวิตในปัจจุบันของวัยรุ่นที่ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยสิ่งช่วยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งอบายมุข สถานบันเทิง สถานเริงรมย์ สื่อลามก อินเทอร์เน็ต รวมไปถึงการรับเอาค่านิยมเกี่ยวกับวัฒนธรรมตะวันตก การหลงใหลในวัตถุนิยม ทำให้วัยรุ่นต้องเผชิญกับสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในหลากหลายรูปแบบ ดังนั้น การควบคุมตนเองจึงน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการที่วัยรุ่นจะสามารถดำรงตนให้อยู่ในสภาพสังคมในปัจจุบันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงอิทธิพลของการควบคุมตนเองต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

สำหรับผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นนั้น มีดังต่อไปนี้

ฐิยาพร กันตาธนวนันต์ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาจิตลักษณะบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันการเสี่ยงทางเพศและทางการใช้ยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี พบว่า การควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์กับการป้องกันการเสี่ยงทางเพศ และการป้องกันความเสี่ยงทางการใช้ยาเสพติด

พนอวดี จันทนา (2547: 102-112) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนเกาะสมุย พบว่า การควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าการควบคุมตนเอง ความคิดเห็นต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และความคิดเห็นต่อการใช้บริการสถานเริงรมย์ เป็นตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

กุสุมาวดี เรืองแก้ว (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาเจตคติต่อค่านิยมทางวัฒนธรรมไทยบางประการและจิตลักษณะที่พยากรณ์พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มสตรีวัยรุ่น จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การควบคุมตนเองกับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีทางเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวก การควบคุมตนเองและเจตคติต่อค่านิยมอดเปรี้ยวไว้กินหวานสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีทางเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 19.1

วรรณศิริ ปิ่นทอง (2549:78) ศึกษาในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การควบคุมตนเองมี

ความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ซึ่งอธิบายได้ว่า หากวัยรุ่นมีการควบคุมตนเองที่มาก จะมีแนวโน้มพฤติกรรมทางเพศที่น้อย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาตัวแปรด้านการควบคุมตนเองที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นนั้นยังมีอยู่ไม่มากนัก ส่วนใหญ่การศึกษาเรื่องการควบคุมตนเองในกลุ่มนักเรียนและเด็กวัยรุ่น จะทำการศึกษาในเชิงปรับพฤติกรรมด้านการเรียน รวมทั้งพฤติกรรมสุขภาพอื่นๆ เช่น การปรับพฤติกรรมการก่อวินในชั้นเรียน พฤติกรรมการตั้งใจเรียน พฤติกรรมความก้าวร้าว พฤติกรรมความขัดแย้ง พฤติกรรมการใช้สารเสพติด พฤติกรรมการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการควบคุมน้ำหนัก เป็นต้น จากการทบทวนดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การควบคุมตนเองเป็นทักษะที่มีความสำคัญกับเด็กวัยรุ่นในปัจจุบันที่กำลังเผชิญกับสิ่งเร้าต่างๆ ในสังคม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านการควบคุมตนเองว่ามีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไร

2. ปัจจัยเอื้อ (Enabling factors)

เป็นปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ซึ่งเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ช่วยให้พฤติกรรมสุขภาพหรือสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง สิ่งที่เป็นทรัพยากรที่จำเป็นในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ชุมชนรวมทั้งทักษะที่จะช่วยให้บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ได้ และสามารถที่จะใช้แหล่งทรัพยากรเหล่านั้น ได้แก่ แหล่งให้บริการสุขภาพ โรงพยาบาล ทักษะของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทักษะของบุคคลในการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ความยากง่ายในการเข้ารับบริการสุขภาพ ระยะทาง เวลาในการเดินทางมารับบริการ ค่ารักษาพยาบาลหรือค่าบริการสุขภาพ ระบบส่งต่อผู้ป่วย คุณภาพในการให้บริการและประสบการณ์ (พรสุข หุ่นนิรันดร์, 2545: 341)

ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการกระทำหรือปฏิบัติในสิ่งที่จำเป็นต่อพฤติกรรมสุขภาพ ทักษะในการส่งเสริมสุขภาพประกอบด้วย ความสามารถในการควบคุมปัจจัยเสี่ยงของบุคคลต่อการเกิดโรค ทักษะในการใช้บริการทางการแพทย์ และทักษะในการปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม (Green & Kreuter, 1999: หน้า 169-170) นอกจากนี้ทักษะใหม่ๆ ยังรวมไปถึง ความสามารถในการค้นหา เข้าถึง และใช้บริการทางการแพทย์ สิ่งอำนวยความสะดวก และโปรแกรมต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น ผู้หญิงที่มีความสะดวกในการใช้อินเทอร์เน็ต อาจจะสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งให้บริการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมได้ง่าย ในขณะที่ผู้หญิงที่ไม่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ อาจจะต้องใช้เวลามากกว่าในการเข้าถึงบริการ นอกจากนี้ทักษะอื่นๆ ก็มีความสำคัญในการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค เช่น ผู้หญิงอาจไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรที่จะลดปริมาณไขมันใน

อาหาร หรือการเพิ่มปริมาณผักจะช่วยลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งและโรคหัวใจได้ พวกเขาอาจไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรที่จะปรับเปลี่ยนแบบแผนการปรุงอาหารเพื่อสุขภาพโดยให้มีรสชาติที่สมาชิกในครอบครัวสามารถรับประทานร่วมกันได้ เป็นต้น (Green & Mercer, n.d)

แหล่งให้บริการทางสุขภาพ (Health Care Resources) ปริมาณแหล่งให้บริการทางสุขภาพอาจมีส่วนเกี่ยวข้องต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลหรือประชาชน โดยประกอบไปด้วยผู้ให้บริการ โรงพยาบาล ห้องฉุกเฉิน โครงการด้านสาธารณสุข คลินิกสำหรับผู้ที่มีปัจจัยเสี่ยง โปรแกรมสำหรับผู้ที่มีสุขภาพดีเพื่อรักษาหรือพัฒนาสุขภาพของตนเอง และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เป็นต้น (Green & Mercer, n.d.; Green & Kreuter, 1999: หน้า168)

การพิจารณาเฉพาะการมีหรือไม่มีปัจจัยเอื้อเพียงมิติเดียว ไม่สามารถประกันได้ว่าพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะเกิดขึ้น ต้องพิจารณาประเด็นเชิงคุณภาพอื่นๆ ด้วย คือ การมีให้หรือหาได้ง่าย (availability) สะดวกในการเข้าถึง (accessibility) สามารถมีได้ ราคาไม่แพง (affordability) มีแรงเสริม (social reinforced) เพิ่มความพึงพอใจ (satisfaction) และสะดวกใช้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน (นิรัตน์ อิมามิ, 2550: หน้า 3)

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยเอื้อเป็นปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม หรือทักษะที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการแสดงพฤติกรรม และช่วยอำนวยความสะดวกในการแสดงพฤติกรรม

1. ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน จากการศึกษาเชิงสำรวจของ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2537) พบว่า นักเรียนวัยรุ่นในระดับชั้นมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในหอพัก หรือบ้านพักในเมือง และอยู่ใกล้สถานเริงรมย์หรืออยู่ใกล้สถานบริการทางเพศ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะโรคเอดส์ นอกจากนี้การศึกษาของจันทร์แรม ทองศิริ (2539) และของปวีณา สายสูง (2541) พบว่าวัยรุ่นที่มีสถานที่พักอาศัยอยู่ใกล้แหล่งบันเทิง มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากกว่าวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ไกลจากแหล่งบันเทิง สำหรับการศึกษาของณัฐพร สายพันธ์ (2546: 43) ทำการศึกษาวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่าวัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่ตามลำพัง หรืออยู่กับเพื่อน จะมีโอกาสมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง 3.3 เท่า แต่ในทางตรงข้าม การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นอีกหลายชิ้นกลับพบว่า สถานที่พักอาศัยขณะเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น (ปวีณา สายสูง, 2541: 60; อนงค์ ชีระพันธ์, 2544: 143)

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านลักษณะการพักอาศัยขณะเรียนว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

2. การเข้าถึงสถานบันเทิง เช่น คอฟฟี่ชอป บาร์ ไนต์คลับ คาราโอเกะ เป็นสถานที่ที่บุคคลทั่วไปรวมทั้งวัยรุ่นผู้ใช้เป็นแหล่งบริการในช่วงเวลากลางคืน ในช่วงว่างจากการทำงานและเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ การอยู่ใกล้และการเข้าถึงสถานเริงรมย์มีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อวัยรุ่นอยู่ใกล้สถานเริงรมย์เหล่านี้ส่งผลให้วัยรุ่นอันเป็นวัยที่เต็มไปด้วยความอยากรู้อยากเห็น อยากลองตามธรรมชาติจึงทดลองเที่ยวสถานเริงรมย์ พฤติกรรมที่วัยรุ่นไปเที่ยวเตร่ในสถานที่เช่นนี้ เป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้วัยรุ่นมีโอกาสใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม และเป็นพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ตั้งใจได้ ดังงานวิจัยต่อไปนี้ คือ จากการศึกษาของ (สร้อยวลัย สุขดา, 2543: บทคัดย่อ) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศด้านการเที่ยวสถานเริงรมย์ ร้อยละ 78.5 โดยเพศชายมีการเที่ยวสถานเริงรมย์ร้อยละ 85.4 เพศหญิงร้อยละ 74.8 และจากการศึกษาของ(ประพิมพ์พร อันพาพรหม, 2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพฯ พบว่า นักเรียนเคยเที่ยวสถานเริงรมย์ร้อยละ 52.7 สถานเริงรมย์ที่ไปเที่ยวมากที่สุด คือ เชนร้อยละ 39.64 ผับร้อยละ 38.62 สาเหตุการเที่ยวสถานเริงรมย์ส่วนใหญ่มาจากเพื่อนชักชวนร้อยละ 48.56 อยากลองร้อยละ 34.5 และการศึกษาของ จันท์แรม ทองศิริ (2539) ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในจังหวัดน่านพบว่า การอยู่ใกล้สถานเริงรมย์หรือแหล่งบริการทางเพศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น กล่าวคือ นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมีที่พักอาศัยอยู่ใกล้สถานเริงรมย์หรือแหล่งบริการทางเพศเป็นส่วนใหญ่

ดังนั้น จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การเที่ยวสถานบันเทิงหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเป็นสิ่งที่วัยรุ่นอยากลอง และการเที่ยวในเวลากลางคืนทำให้มีโอกาสใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม รวมทั้งบรรยากาศของสถานที่ก่อให้เกิดอารมณ์เคลิบเคลิ้มเป็นการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศจึงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ฉะนั้นการเที่ยวสถานบันเทิงและสถานพักผ่อนหย่อนใจ เป็นพฤติกรรมหนึ่งที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านการเข้าถึงสถานบันเทิง ว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

3. การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ โลกในยุคปัจจุบัน อาจเรียกได้ว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งในยุคที่มีวิวัฒนาการของข้อมูลข่าวสารด้วยเทคโนโลยีทันสมัย ทำให้

สามารถถ่ายทอดข่าวสารต่างๆ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในสังคมเมือง วัยรุ่นจึงมีโอกาสสัมผัสกับสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ซึ่งสื่อต่างๆ นั้นมีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของวัยรุ่นทั้งในทางบวกและทางลบ แต่สิ่งที่น่าห่วงใย คือ มีสื่อมวลชนไม่น้อยที่จัดทำโดยหวังเพียงผลทางธุรกิจโดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่เกิดแก่วัยรุ่น สิ่งที่ปรากฏ คือ วัยรุ่นได้สัมผัสสื่อที่ให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่เหมาะสม เช่น ภาพโป๊ เปลือย อาจนำไปสู่พฤติกรรมทางเพศก่อนเวลาอันสมควรได้โดยง่าย หนังสือและวิดีโอประเภทช่วยต่อความรู้สึทางเพศของวัยรุ่นปรากฏอยู่ในท้องตลาดจำนวนมากมาย จากการศึกษาค้นคว้าของสร้อยวลัย สุขดา (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาได้รับอิทธิพลจากสื่อด้านต่างๆ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ตที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ ทำให้อยากรู้ อยากลองหาประสบการณ์แปลกใหม่ และจากการศึกษาของ (ประพิมพร อันพาพรหม, 2543: บทคัดย่อ) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ พบว่า นักเรียนเคยใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศมากถึงร้อยละ 78.8 ประเภทสื่อที่ใช้มากที่สุด คือ หนังสือร้อยละ 24.54 วิทยุโทรทัศน์ร้อยละ 23.96 ภาพยนตร์ร้อยละ 19.79 โทรทัศน์ร้อยละ 16.66 และอินเทอร์เน็ตร้อยละ 14.24 แหล่งของสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศของนักเรียนได้มาโดยการยืมเพื่อนหรือคนรู้จักร้อยละ 54.52 การซื้อร้อยละ 21.93 สาเหตุของการใช้สื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศของนักเรียนมาจาก อยากลองร้อยละ 49.76 เพื่อนชักชวนร้อยละ 41.02 ดังนั้น จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ตามพัฒนาการตามวัยของวัยรุ่นนั้น นิสัยอยากลองทำให้วัยรุ่นเกิดการเรียนรู้เรื่องเพศอย่างรวดเร็ว การที่เด็กวัยรุ่นเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องเพศจากสื่อต่างๆ เช่น การอ่านหนังสือลามก การดูภาพยนตร์การร่วมเพศ การดูวิทยุ โทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ตที่เร้าอารมณ์ทางเพศ จึงนำไปสู่การมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย ฉะนั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อสาธารณะลักษณะกระตุ้นอารมณ์ทางเพศจึงเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น จากงานวิจัยหลายฉบับดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศประเภทต่าง ๆ ล้วนส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัยได้ แต่ในการศึกษาของ จุฬารัตน์ ห้าวหาญ (2539: 114) นั้นกลับพบว่า การใช้สื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ ได้แก่ การดูวิดีโอ/โทรทัศน์/ภาพยนตร์/การอ่านหนังสือที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชาย

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านการเปิดรับและความสะดวกในการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กัน อย่างไร

3. ปัจจัยเสริม (Reinforcing factor)

เป็นปัจจัยที่ทำให้ตัวบุคคลมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถาวร ต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่อง เพราะมีแรงกระตุ้นจากบุคคลหรือแรงสนับสนุนทางสังคม กลุ่มคน หรือกลุ่มบุคคล เป็นผลสะท้อนที่บุคคลจะได้รับหรือคาดว่าจะได้รับจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ซึ่งเกี่ยวกับการให้รางวัล ผลตอบแทน การจูงใจ การทำโทษ โดยได้รับจากกลุ่มอ้างอิงหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นที่ยอมรับซึ่งมีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมาย เช่น พ่อแม่ เพื่อน สามีภรรยา ลูก ญาติพี่น้อง ครู ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักศึกษา ผู้นำกลุ่มหรือผู้นำชุมชน นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ และศักยภาพขององค์กร

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยเสริม เป็นปัจจัยภายนอกทางสังคมที่บุคคลได้รับหลังจากการแสดงพฤติกรรม

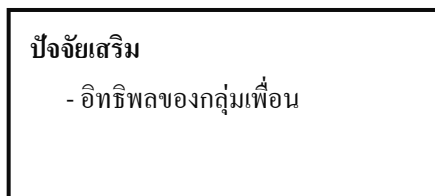
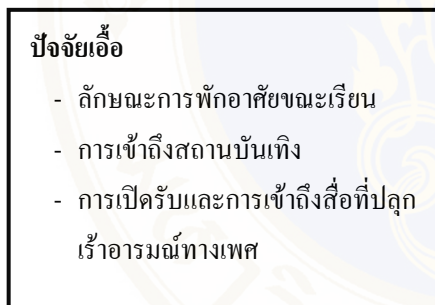
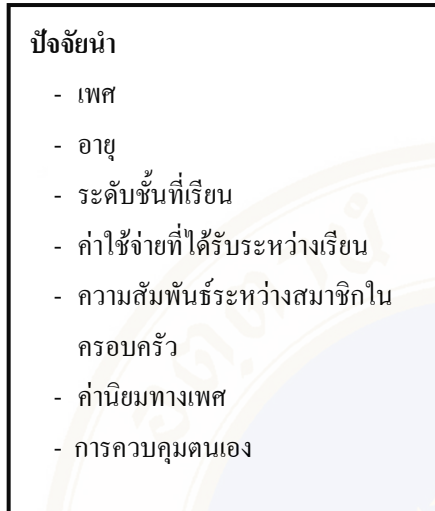
อิทธิพลกลุ่มเพื่อน โดยธรรมชาติของวัยรุ่นจะมีลักษณะที่ต้องการมีความสัมพันธ์กับเพื่อน รุ่นเดียวกันมากกว่าบุคคลในวัยอื่น กลุ่มเพื่อนจะมีบทบาททำให้วัยรุ่นมีมโนภาพเกี่ยวกับตน การรวมกลุ่มในวัยรุ่นมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก วัยรุ่นที่อยู่ในกลุ่มที่ดีจะช่วยให้มีโอกาสได้พัฒนาทักษะทางสังคม ในทางตรงข้ามเมื่อวัยรุ่นอยู่ในกลุ่มที่ไม่ดีจะส่งผลให้วัยรุ่นมีปัญหาในด้านการปรับตัว เป็นที่ยอมรับว่าอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนหรือคูรัักเป็นปัจจัยทางสังคมที่นำไปสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนาของวัยรุ่น อิทธิพลนี้จะมีผลไม่เฉพาะต่อค่านิยมของวัยรุ่นเท่านั้น หากยังมีผลต่อการโน้มน้าวชักจูงให้เกิดพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสูบบุหรี่ การมีเพศสัมพันธ์รวมทั้งการตั้งครรรค์ ดังนั้นจึงทำให้วัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ถ้าได้รับการชักจูงจากกลุ่มเพื่อนหรือคูรััก และจากการศึกษาของสมบูรณ์ บุญเกียรติ (2546) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเตือนเพื่อน เพื่อป้องกันโรคเอดส์ โดยนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งพักอาศัยในหอพักเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครว่านักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนช่วยเตือนเพื่อนจะมีความรู้และทัศนคติในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ด้านความรู้และทัศนคติดีกว่าก่อนดำเนินการและดีกว่ากลุ่มควบคุมจากการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่า เด็กวัยรุ่นชอบทำตามเพื่อน ต้องการให้เพื่อนยอมรับ ซึ่งเป็นไปตามระยะพัฒนาการของวัยรุ่น ดังนั้นเพื่อนจึงมีบทบาทและมีอิทธิพลต่อความคิด เจตคติ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก แต่การศึกษาของชาติ แจ่มนุช (2538, หน้า 138) ที่พบว่า ตัวแปรการปล่อยตัวทางเพศในกลุ่มเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมการสำส่อนทางเพศของเยาวชน

จากการทบทวนงานวิจัยต่างๆ เมื่อพิจารณาถึงผลการศึกษาในส่วน ของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ มีทั้งในส่วนที่สอดคล้องกันและในส่วนที่ขัดแย้งกันทั้ง เพศ อายุ ระดับชั้นที่เรียน ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ค่านิยมทางเพศ การควบคุมตนเอง ลักษณะการพักอาศัย การเข้าถึงสถานบันเทิง การเปิดรับและการ เข้าถึงสื่อปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยที่มีดังกล่าวมา ศึกษาความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ดังกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ (แผนภูมิที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย)

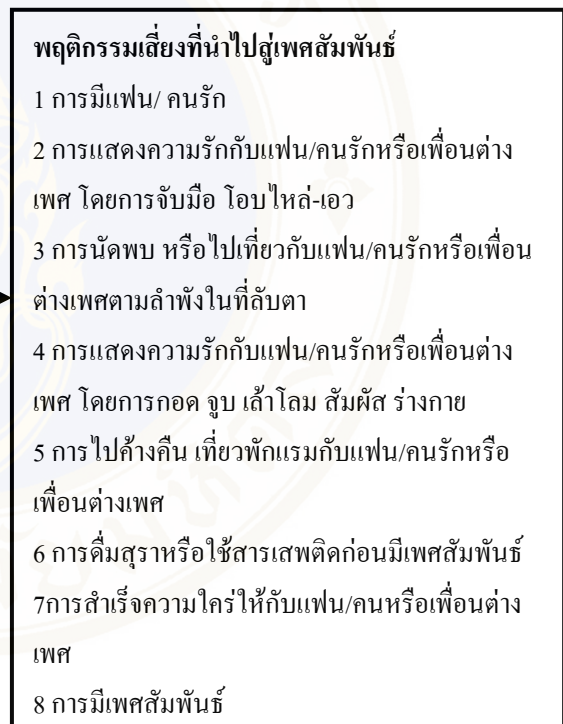

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภูมิที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและขนาดตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง
6. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและขนาดตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม จำนวน 6,418 คน (ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม จำนวนนักเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552)

1.2 ขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตร ดังนี้

$$n = \frac{n_0}{1 + \frac{n_0 - 1}{N}}, n_0 = \frac{Z_{\alpha/2}^2 pq}{d^2}$$

(วิลโลว กุศลวิศิษฏ์กุลและคณะ, 2549: หน้า 48)

โดยที่

N คือ ขนาดของประชากร

n คือ ขนาดตัวอย่าง

$Z_{\alpha/2}$ คือ ค่าสถิติมาตรฐานได้โค้งปกติที่ $\alpha = 0.05$, $\alpha/2 = 0.025 = 1.96$

P คือ ค่าสัดส่วนที่สนใจศึกษา

q คือ ค่าสัดส่วนที่ไม่สนใจศึกษา $q = 1 - p$

d คือ ค่าความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์ที่กำหนด

สำหรับการศึกษานี้ ค่า P แทน สัดส่วนของประสบการณ์การเคยมีเพศสัมพันธ์ (ใช้ผลการศึกษาของ อมรวิรัช นาครุทรพร และ จุฬารัตน์ มาเสถียรวงศ์ ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา จนถึงอุดมศึกษาเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วร้อยละ 19 ปีพ.ศ.2549) ได้ค่าสัดส่วน 0.19 และกำหนด ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05

$$n_0 = \frac{Z_{\alpha/2}^2 pq}{d^2}$$

$$n_0 = \frac{(1.96)^2 (0.19) (0.81)}{(0.05)^2}$$

$$= \frac{0.59122}{0.0025} = 237$$

$$n = \frac{n_0}{1 + \frac{n_0 - 1}{N}}$$

$$n = \frac{237}{1 + \frac{237 - 1}{6418}}$$

$$= \frac{237}{1.036672} = 229$$

จำนวนตัวอย่างที่ควรต้องเก็บ 229 คน

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยที่สุด 229 คน แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งถือเป็นเรื่องส่วนตัว อาจเกิดความไม่สมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถามของนักเรียนได้ ดังนั้นเพื่อป้องกันความผิดพลาดและความครบถ้วนในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 10 เป็น 250 คน

จากนั้นดำเนินตามขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิตามเขตพื้นที่การศึกษา และจัดสรรกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละชั้นภูมิ (Proportional Allocation) ดังนี้ (สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ, 2544: 88-91)

$$n_i = \frac{N_i}{(N/n)}$$

เมื่อ

- n_i = ขนาดตัวอย่างในชั้นภูมิที่ i
- n = ขนาดตัวอย่าง
- N = ขนาดของประชากร
- N_i = ขนาดของประชากรในชั้นภูมิที่ i

จากนั้นดำเนินตามขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิตามอำเภอในเขตพื้นที่การศึกษา

จากนั้นในแต่ละอำเภอสุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละอำเภอ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling: SRS) จับสลากอำเภอละ 1 โรงเรียน

เขตพื้นที่การศึกษา/อำเภอ	โรงเรียน	จำนวน ประชากร	จำนวน ตัวอย่าง
อำเภอในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1			
อำเภอเมือง	วัดเกาะบางไทร	1,087	42
อำเภอกำแพงแสน	วัดวังน้ำเขียว	1,072	42
อำเภอคอนคา	วัดตะโกสูง	311	12
รวม		2470	96
อำเภอในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2			
อำเภอนครชัยศรี	นครชัยศรี	569	22
อำเภอบางเลน	บ้านประคูน้ำพระพิมล	1,047	41
อำเภอสามพราน	วัดคอนหาวย	1,973	77
อำเภอพุทธมณฑล	บ้านคลองโยง	359	14
รวม		3,948	154

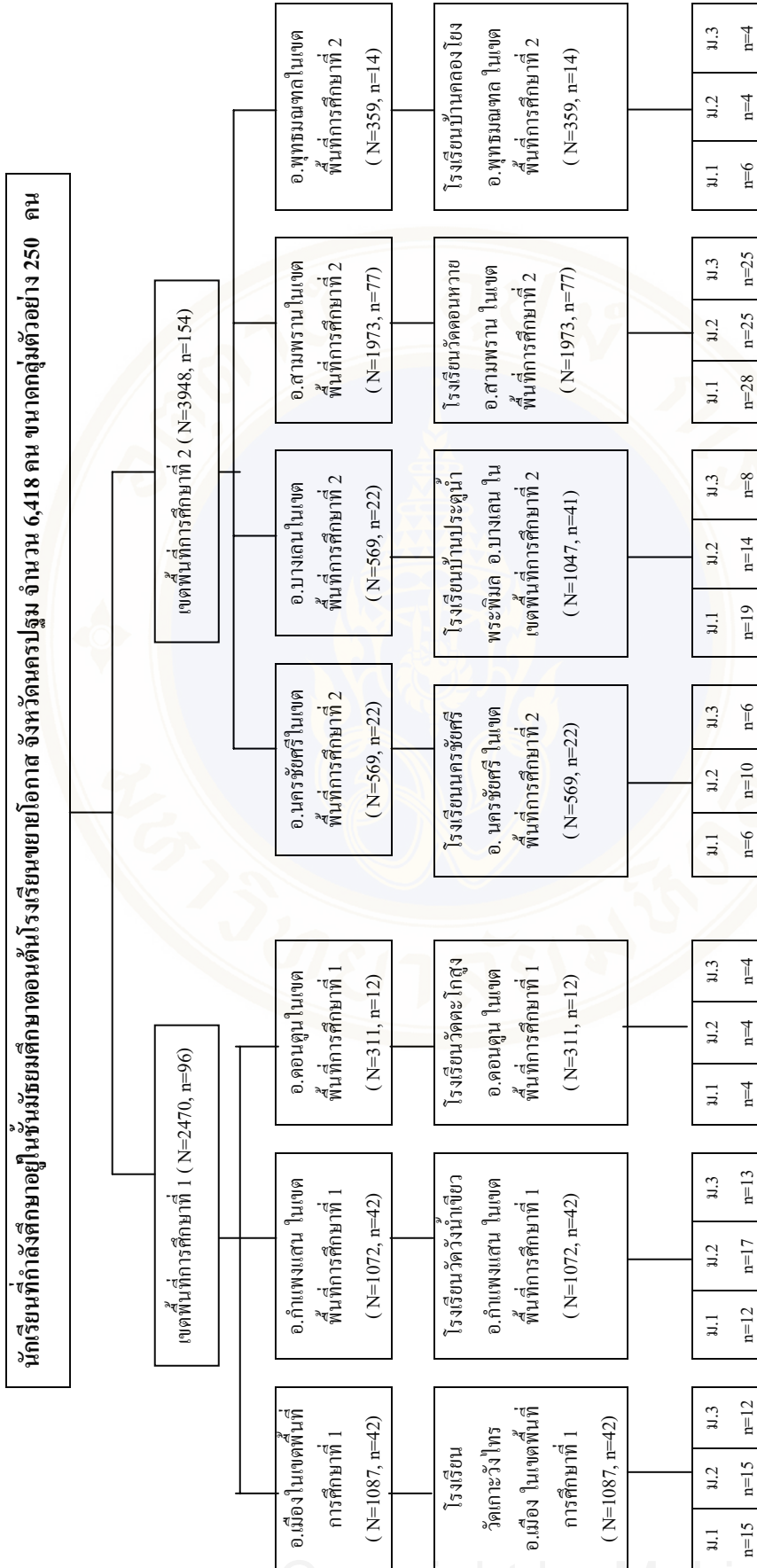
จากนั้นดำเนินการตามขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิตาม ระดับชั้นปีของนักเรียนแต่ละโรงเรียน

โรงเรียนในเขตการศึกษาที่ 1	จำนวนประชากร				จำนวนตัวอย่าง			
	ม.1	ม.2	ม.3	รวม	ม.1	ม.2	ม.3	รวม
วัดเกาะบางไทร	88	87	71	246	15	15	12	42
วัดวังน้ำเขียว	41	59	44	144	12	17	13	42
วัดตะโกสูง	28	24	25	77	4	4	4	12
รวม	157	170	140	467	31	36	29	96

โรงเรียนในเขตการศึกษาที่ 2	จำนวนประชากร				จำนวนตัวอย่าง			
	ม.1	ม.2	ม.3	รวม	ม.1	ม.2	ม.3	รวม
นครชัยศรี	36	61	41	138	6	10	6	22
บ้านประคูน้ำพระพิมล	72	53	32	157	19	14	8	41
วัดคอนหาวย	59	51	50	160	28	25	24	77
บ้านคลองโยง	33	24	27	84	6	4	4	14
รวม	200	189	150	539	59	53	42	154
รวมทั้งหมด	357	359	290	1006	90	89	71	250

จากนั้นในแต่ละโรงเรียน ทำการสุ่มตัวอย่างห้องเรียนในแต่ละระดับชั้นการศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling: SRS) โดยจับสลากห้องเรียน และนำรายชื่อนักเรียนในห้องมาทำการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) จนได้ จำนวนนักเรียน กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนรวม 250 คน ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 ภาพประกอบแสดงขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย 7 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล

แบบสอบถามตอนที่ 1 ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ชั้นปี ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ ขณะเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว สถานที่พักอาศัยขณะเรียน และบุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วย ข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบและเติมคำตอบ จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 2 ค่านิยมทางเพศ

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติหรือมุมมองที่บุคคลพอใจ และยึดถือปฏิบัติตามความเชื่อของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อคำถามเป็นการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ข้อคำถามมีทั้งเชิงบวกและลบซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุม ดังนี้ คือ

1. ค่านิยมการพูดคุยเรื่องเพศ
2. ค่านิยมการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะแฟน/คนรัก
3. ค่านิยมการแสดงความรักระหว่างเพศ
4. ค่านิยมการรักษาความสงวนตัว
5. ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์และ/ หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน

โดยกำหนดคะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายชื่อ ดังนี้

นักเรียนให้ความสำคัญและยึดปฏิบัติ	การให้คะแนน	
	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1
เห็นด้วย	3	2
ไม่เห็นด้วย	2	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	4

ข้อคำถามเชิงบวกประกอบไปด้วยข้อ 1,17,18,20

ข้อคำถามเชิงลบประกอบไปด้วยข้อ 2 ,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,19,21,22,23

แปลผลคะแนน โดยประเมินค่าคะแนนอิงเกณฑ์

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินตามการแบ่งระดับคะแนนแบบอิงเกณฑ์ ซึ่ง
ประยุกต์ตามแนวคิดของ บลูม (Bloom, 1968: 60) ดังนี้

ช่วงคะแนนเป็นร้อยละของ คะแนนเต็ม	ความหมาย
80 – 100	เหมาะสมมาก/ ระดับสูง/ ระดับดี / เข้ายาก
60 – 79	เหมาะสม/ระดับปานกลาง
0 – 59	ไม่เหมาะสม/ระดับต่ำ / ระดับไม่ดี / เข้าง่าย

จากข้อคำถามจำนวน 23 ข้อ มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 23- 92 คะแนนแบ่งเป็น 3 ระดับ
ดังนี้

คะแนน	73-92	คือ	ให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติเหมาะสมมาก
คะแนน	68-72	คือ	ให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติเหมาะสม
คะแนน	23-67	คือ	ให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติไม่เหมาะสม

ตอนที่ 3 การควบคุมตนเอง

แบบสอบถามตอนที่ 3 ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ข้อคำถาม
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ข้อคำถามเป็นข้อความที่แสดงถึงมีการ
ควบคุมหรือละเว้นการกระทำของตนเองเพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์
โดยกำหนดคะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อ ดังนี้

ระดับความสามารถในการควบคุมตนเอง	การให้คะแนน
มากที่สุด	4
มาก	3
ไม่แน่ใจ	2
น้อย	1
ไม่ได้	0

ข้อคำถามเป็นเชิงบวกทั้งหมด มีทั้งหมด 6 ข้อ มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 0- 24 คะแนน
การแปลผลแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้ค่าคะแนนอิงเกณฑ์

คะแนน	21-24	คือ ความสามารถในการควบคุมตนเองระดับสูง
คะแนน	17-20	คือ ความสามารถในการควบคุมตนเองระดับปานกลาง
คะแนน	6-16	คือ ความสามารถในการควบคุมตนเองระดับต่ำ

ตอนที่ 4 การเข้าถึงสถานบันเทิง

แบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับชนิดของสถานบันเทิง/สถานเริงรมย์ที่อยู่ใกล้กับที่พักอาศัยหรือสถาบันการศึกษาของนักเรียน และประสบการณ์การเคยไปเที่ยวหรือใช้บริการสถานบันเทิง/สถานเริงรมย์ หรือสถานบริการที่พักอื่น ๆ โดยกำหนดคะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายชื่อ ดังนี้

ภายในระยะทาง 5 กิโลเมตรจากสถานที่พักหรือสถาบันการศึกษาของนักเรียนมีสถานบันเทิง คำตอบได้แก่ มีให้คะแนน 1 คะแนน ไม่มีให้ 2 คะแนน

ประสบการณ์เคยไปเที่ยวหรือใช้บริการสถานบันเทิง/สถานเริงรมย์ หรือสถานบริการที่พักอื่น ๆ คำตอบได้แก่ เคยให้ 1 คะแนน ไม่เคยให้ 2 คะแนน

ข้อคำถาม มีทั้งหมด 14 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1- 28 คะแนนการ แปลผลแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้ค่าคะแนนอิงเกณฑ์

คะแนน	1-16	คือ การเข้าถึงสถานบันเทิงง่าย
คะแนน	17-22	คือ การเข้าถึงสถานบันเทิงปานกลาง
คะแนน	23-28	คือ การเข้าถึงสถานบันเทิงยาก

ตอนที่ 5 การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ

แบบสอบถามตอนที่ 5 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์การเปิดรับสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ โดยกำหนดคะแนนการตอบแบบสอบถามเป็นรายชื่อ ดังนี้

ข้อคำถาม เคยดูหรือ อ่าน หรือใช้สื่อที่มีลักษณะปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ คำตอบได้แก่ เคยให้ 1 คะแนน ไม่เคยให้ 2 คะแนน

ข้อคำถามเกี่ยวกับการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ เป็นการถามในประเด็นความสะดวกในการเข้าใช้สื่อเหล่านั้น คำตอบได้แก่ สะดวกให้ 1 คะแนน ไม่สะดวกให้ 2 คะแนน

ข้อคำถาม มีทั้งหมด 11 ข้อ โดยช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1-22 คะแนน การแปลผลแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้ค่าคะแนนอิงเกณฑ์

คะแนน	1-14	คือ การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับสูง
-------	------	--

คะแนน 15-18 คือ การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ
ระดับปานกลาง

คะแนน 19-22 คือ การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ
ระดับต่ำ

ตอนที่ 6 อธิษณผลลลุ่มเพื่อน

แบบสอบถามตอนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อน ที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมหรือตามคำแนะนำของเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความต้องการปฏิบัติตามคำ ชักชวนของเพื่อน	การให้คะแนน
ทำตามแน่นอนที่สุด	1
ทำตามแน่นอน	2
ไม่ทำตามแน่นอน	3
ไม่ทำตามแน่นอนที่สุด	4

แปลผลคะแนนโดยประเมินค่าคะแนนอิงเกณฑ์ ข้อคำถาม มีทั้งหมด 10 ข้อ
ประกอบด้วย โดยช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1-40 คะแนน

คะแนน 1-25 คือ ความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับ
มาก

คะแนน 26-33 คือ ความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับ
ปานกลาง

คะแนน 34-40 คือความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับ
น้อย

ตอนที่ 7 พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์

แบบสอบถามตอนที่ 7 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการกระทำหรือการปฏิบัติในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ โดยประเมินจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนก

1. การมีแฟน/คนรัก
2. การแสดงความรักกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศ โดยการจับมือ โอบไหล่-เอว
3. การนัดพบหรือไปเที่ยวกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศตามลำพังในที่ลับตา
4. การแสดงความรักกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศ โดยการกอด จูบ เล้าโลม

สัมผัส ร่างกาย

5. การไปค้างคืน เทียวพักแรมกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศ
6. การดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ หรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์
7. การสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศ
8. การมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่เพศสัมพันธ์	คะแนน
มี	1
ไม่มี	2

แปลผลคะแนนโดยประเมินค่าคะแนนอิงเกณฑ์ ข้อคำถาม มีทั้งหมด 8 ข้อ แต่นำมาคิดคะแนนตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 7 เนื่องจากข้อ 8 เป็นข้อคำถามถึงพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 7-14 คะแนน

คะแนน 7-9 คือ พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ระดับสูง

คะแนน 10-12 คือ พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ ปานกลาง

คะแนน 13-14 คือ พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ ระดับต่ำ

3. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ มีดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2. นิยามตัวแปรและกำหนดตัวชี้วัด

3. กำหนดขอบเขต โครงสร้างเนื้อหา และจัดรูปแบบของแบบสอบถาม

4. สร้างข้อคำถามและกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน

5. นำแบบสอบถามที่ได้ให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและแนะนำแนว

ทางแก้ไข

6. แก้ไขแบบสอบถาม และให้อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง
7. ทำการทดสอบเครื่องมือ โดยการนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มนักเรียนขยายโอกาสชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 60 คน
8. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) ดูความคงที่ภายใน (internal consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Chronbach' Alpha Coefficient: α) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และปรับแก้ให้เครื่องมือมีความเหมาะสมทั้งด้านความชัดเจนของภาษาและรูปแบบ ก่อนนำเครื่องมือไปใช้จริงในการวิจัยต่อไป
9. หลังจากวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยปรับรายละเอียดข้อคำถามให้กระชับเข้าใจง่าย และตัดข้อคำถามออกดังนี้

แบบสอบถาม	ปรับรายละเอียดข้อ	ตัดข้อ	จำนวนข้อ	เหลือ
ตอนที่ 2 ค่านิยมทางเพศ	9,10,11,16	6,7,23	26	23
ตอนที่ 3 การควบคุมตนเอง	1,5,8	3,7	8	6
ตอนที่ 6 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน	-	2,9,10,11	14	10

แบบสอบถามตอนที่ 2 ค่านิยมทางเพศ แบบสอบถามตอนที่ 3 การควบคุมตนเอง แบบสอบถามตอนที่ 7 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ดูความคงที่ภายใน (internal consistency) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Chronbach' Alpha Coefficient) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

แบบสอบถาม	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง
ตอนที่ 2 ค่านิยมทางเพศ	23	0.7407
ตอนที่ 3 การควบคุมตนเอง	8	0.8411
ตอนที่ 6 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน	10	0.9365

10. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) นำมาปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสม ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาภาษาอีกครั้งหนึ่งเพื่อความเข้าใจตรงกันตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำไปใช้

4. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ดำเนินการขอจริยธรรมในการทำวิจัยในมนุษย์ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสจังหวัดนครปฐมได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2553 เลขที่ ศธ. 0517.141/วจ. 731

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวันที่ออก 1 กันยายน 2553 เลขที่ ศธ 0517.02 (ทพ)

3. เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ โรงเรียนแต่ละแห่ง อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่รับผิดชอบในการสอนของกลุ่มตัวอย่าง และชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บข้อมูลโดยละเอียด ตลอดจนนัดหมายวัน เวลา ที่จะดำเนินการเก็บข้อมูล

4. ผู้วิจัยนำทะเบียนรายชื่อนักเรียนจับฉลากและนำรายชื่อกลุ่มตัวอย่างให้อาจารย์แต่ละห้องที่รับผิดชอบ นัดแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่รบกวนเวลาเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

5. ผู้วิจัยเข้าพบและแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยนำไปพิทักษ์สิทธิ์ให้กลุ่มตัวอย่างอ่านโดยละเอียดก่อน เพื่อทำความเข้าใจก่อนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัย กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง แล้วฝากเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมเพื่อขออนุญาตผู้ปกครองไปกับนักเรียน และให้ผู้ปกครองเซ็นยินยอมให้เด็กในปกครองเข้าร่วมงานวิจัย พร้อมกับนัดรับเอกสารคืนในวันที่มาเก็บข้อมูล

6. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมให้ความร่วมมือและได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองแล้ว ผู้วิจัยอธิบายการตอบแบบสอบถามอย่างละเอียดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถาม แล้วให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยมีการจัดบรรยากาศให้เป็นสัดส่วน ผู้วิจัยอธิบายโดยเน้นเรื่องสิทธิกับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งก่อนเริ่มทำแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถมีสิทธิในการเข้าร่วมหรือปฏิเสธ ที่จะไม่ตอบแบบสอบถามได้ หรือสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล และไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้นกับกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาชี้แจงประมาณ 10 นาที

7. ถ้าครูที่รับผิดชอบขอแจกแบบสอบถามเอง ผู้วิจัยอธิบายเหตุผลกับครูที่รับผิดชอบ เพื่อลดความกังวล และความไม่สบายใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยขอเป็นคนแจกแบบสอบถามกับ กลุ่มตัวอย่างเอง

8. ขณะกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะไม่เร่งรัด และระหว่างการทำแบบสอบถามถ้ากลุ่มตัวอย่างรู้สึกอึดอัดกับคำถามบางข้อ ไม่สามารถตอบได้ หรือไม่สบายใจและ ปฏิเสธการตอบคำถาม กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวออกจากการวิจัยได้ทันที ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ไม่มีกลุ่มตัวอย่างขอลถอนตัว ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 25-30 นาที

9. เมื่อทำแบบสอบถามเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนในวันที่ทำแบบสอบถาม ในกรณีที่ตรวจสอบพบ ให้กลุ่มตัวอย่างเติมข้อที่ไม่ครบถ้วน เพื่อนำข้อมูลไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

10. ระหว่างการเก็บข้อมูลผู้วิจัยมีผู้ช่วยวิจัย จำนวน 1 ท่านเป็นเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย แห่งหนึ่ง ผู้วิจัยได้มีการเตรียมผู้ช่วยวิจัย โดยผู้วิจัยอธิบาย วิธีการเก็บข้อมูล ขั้นตอนการเก็บข้อมูล ความหมายรายข้อของแบบสอบถาม วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง การ ตรวจสอบแบบสอบถาม และการเก็บแบบสอบถาม และมีหน้าที่ช่วยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถาม

5. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการศึกษาหลังจากได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของคณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับอนุมัติ วันที่ 28 กรกฎาคม 2553 เลขที่ ศธ. 0517.141/วจ. 731 หลังจากนั้นผู้วิจัยขอความร่วมมือนักเรียนในการเข้าร่วมโครงการวิจัยตามความสมัครใจ ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการ ประโยชน์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าในการบันทึกข้อมูลไม่มีการระบุชื่อ ข้อมูลที่ได้ในการศึกษาจะทำการนำเสนอในภาพรวมและข้อมูลจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาใช้ในการศึกษาเท่านั้น การตอบแบบสอบถามของนักเรียนจะไม่ถูกเปิดเผยหรือทำให้เกิดผลกระทบต่อผลการเรียนและสถานศึกษาของนักเรียน โดยนักเรียนสามารถมีสิทธิในการเข้าร่วมหรือปฏิเสธ ที่จะไม่ตอบแบบสอบถามได้ หรือสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล และไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น โดยผู้วิจัยจะระบุชื่อ ที่อยู่ ที่สามารถติดต่อได้เมื่อมีข้อสงสัย ผู้วิจัยมีเกณฑ์การคัดนักเรียนเข้าร่วมการวิจัย ดังนี้

เกณฑ์การคัดผู้ยินยอมตนให้ทำการวิจัยเข้าร่วมโครงการ (Inclusion criteria)

1. เป็นนักเรียน ชาย หญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม
2. สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวอย่างเต็มใจและได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

เกณฑ์การคัดผู้ยินยอมตนให้ทำการวิจัยออกจากโครงการ (Exclusion criteria)

1. นักเรียนที่อายุต่ำกว่า 18 ปีที่สนใจและยินยอมให้ข้อมูล แต่ผู้ปกครองปฏิเสธที่จะอนุญาตให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการ
2. นักเรียนไม่มาเรียนในวันรวบรวมข้อมูล

เกณฑ์การให้ผู้ยินยอมตนให้ทำการวิจัยเลิกจากการศึกษา (Discontinuation criteria)

นักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัยในตอนแรกแต่ต่อมารู้สึกอึดอัดไม่สบายใจในการตอบแบบสอบถามจึงเลิกจากการศึกษา

6. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาแปลงเป็นรหัสตัวเลข เพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ลงรายการข้อมูลทั้งหมด
2. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายข้อมูลลักษณะของปัจจัยที่ศึกษา และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ หার้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สถิติวิเคราะห์ (Analytical Statistic) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ โดยใช้สถิติไคว-สแควร์ (Chi-Square) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม โดยศึกษาในกลุ่มนักเรียนชายหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2553 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 250 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 1-30 กันยายน 2553 ผลการวิจัยนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่เรียน ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านปัจจัยนำ ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ค่านิยมทางเพศ

2.2 การควบคุมตนเอง

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านปัจจัยเอื้อ ซึ่งเกี่ยวกับข้อมูลสภาพแวดล้อมทางสังคม ประกอบด้วย

3.1 ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน

3.2 การเข้าถึงสถานบันเทิง

3.3 การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัจจัยเสริมซึ่งประกอบด้วย

4.1 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ตอนที่ 5 ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ประกอบด้วย

5.1 การมีแฟน/คนรัก

5.2 การแสดงความรักกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการจับมือ

โอบไหล่-เอว

- 5.3 การแสดงความรักกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการกอดจูบ เล้าโลม สัมผัส ร่างกาย
- 5.4 การนัดพบ หรือไปเที่ยวกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศตามลำพังในที่ลับตา
- 5.5 การไปค้างคืน เทียวพักแรมกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ
- 5.6 การดื่มสุราหรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์
- 5.7 การสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ
- 5.8 การมีเพศสัมพันธ์

ตอนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม โดยใช้สถิติ ไคว-สแควร์ (Chi-Square) และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ กลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.2) ที่เหลือเป็นเพศชาย

อายุ กลุ่มตัวอย่าง อายุ 14 ปี (ร้อยละ 34.4) รองลงมาอายุ 13 ปี (ร้อยละ 29.2) โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 13.58 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05

ระดับชั้นที่เรียน กลุ่มตัวอย่างอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ร้อยละ 34.4) รองลงมาได้แก่ มัธยมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 33.6) และมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ร้อยละ 32.0) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม จำแนกตามคุณลักษณะประชากร

ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	107	42.8
หญิง	148	57.2
รวม	250	100.0
อายุ		
12 ปี	23	9.2
13 ปี	73	29.2
14 ปี	86	34.4
15 ปี	59	23.6
16 ปี	6	2.4
17 ปี	2	0.8
18 ปี	1	0.4
— (\bar{X} =13.84, SD =1.05, Min =12, Max =18)		
รวม	250	100.0
ระดับชั้นที่กำลังศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	84	33.6
มัธยมศึกษาปีที่ 2	86	34.4
มัธยมศึกษาปีที่ 3	80	32.0
รวม	250	100.0

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับรายละ 1001-1500 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 36.8) รองลงมา \leq 500 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 20.4)

ความพอเพียงของค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน กลุ่มตัวอย่างได้รับค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนพอเพียง (ร้อยละ 42.0) รองลงมาพอเพียงและมีเหลือเก็บ (ร้อยละ 40.8)

ค่าใช้จ่ายเพิ่มนอกจากค่าอาหารหรือค่าเดินทาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้จ่ายเรื่องค่าอุปกรณ์การเรียน (ร้อยละ 55.6) ค่าเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ (ร้อยละ 30.8) รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม จำแนกตามค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากบิดามารดา/ผู้ปกครอง		
(บาท/เดือน)		
≤500	51	20.4
501-1000	46	18.4
1001-1500	92	36.8
1501-2000	32	12.8
2001-2500	7	2.8
25001-3000	12	4.8
≥3001	10	4.0
$\bar{X} = 1353.9, SD = 1159.5, Min = 100, Max = 8000$)		
รวม	250	100.0
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่อเดือนพอเพียง		
พอเพียง	105	42.0
พอเพียงและมีเหลือเก็บ	102	40.8
ไม่พอเพียง	37	14.8
ไม่พอเพียง บางครั้งยืมคนอื่นใช้	6	2.4
รวม	250	100.0

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม จำแนกตามค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายที่ระหว่างเรียน	จำนวน(250 คน)	ร้อยละ
เงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง นอกจากจ่ายเป็นค่าอาหารหรือค่าเดินทาง ใช้จ่ายในเรื่อง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ค่าอุปกรณ์การเรียน	139	55.6
ค่าเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ	77	30.8
ค่าบริการโทรศัพท์มือถือ	60	24.0
ไม่มี	60	24.0
ค่าอินเทอร์เน็ต	28	11.2
ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวสถานบันเทิง เช่น ศูนย์การค้า/ เซค / ผับ/ บาร์ ลานเบียร์ คาราโอเกะ	23	9.2
ค่าชมภาพยนตร์ เช่า/ซื้อวีซีดี ดีวีดี	16	6.4
ค่าบุหรี่ยาสูบ สุรา เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	9	3.6
ซ่อมรถ / แต่งรถ	5	2.0

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว กลุ่มตัวอย่าง สถานภาพของบิดามารดา บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 64.0) บิดามารดาแยกกันอยู่ (ร้อยละ 14.4)

การเลี้ยงดูของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง คอยเป็นที่ปรึกษาในทุกเรื่อง (ร้อยละ 52.0) ให้อิสระ คิดเองและตัดสินใจเอง (ร้อยละ 25.6)

บุคคลที่นักเรียนปรึกษาเมื่อมีปัญหาหรือไม่สบายใจเรื่องการปรับตัวกับเพื่อน หรือเพื่อนต่างเพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปรึกษา บิดาและ/หรือมารดา (ร้อยละ 37.6) รองลงมาเพื่อนเพศเดียวกัน (ร้อยละ 29.6) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพของบิดา มารดาและ การเลี้ยงดู

สถานภาพของบิดามารดาและการเลี้ยงดู	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
สถานภาพของบิดามารดา		
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	160	64
บิดามารดาแยกกันอยู่	36	14.4
บิดามารดาหย่าร้างกัน	31	12.4
บิดาถึงแก่กรรม	16	6.4
มารดาถึงแก่กรรม	5	2.0
ทั้งบิดา มารดาถึงแก่กรรม	2	0.8
รวม	250	100.0
การเลี้ยงดู		
นักเรียนคิดว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครองเลี้ยงดู		
คอยเป็นที่ปรึกษาในทุกเรื่อง	130	52.0
ให้อิสระ คิดเองและตัดสินใจเอง	64	25.6
ควบคุม เข้มงวด ไม่ปล่อยให้ทำอิสระ	32	12.8
ไม่ค่อยมีเวลาดูแล	24	9.6
รวม	250	100.0
บุคคลที่นักเรียนปรึกษาเมื่อมีปัญหาหรือไม่สบายใจ		
เรื่องการปรับตัวกับเพื่อน หรือเพื่อนต่างเพศ		
บิดาและ/หรือมารดา	94	37.6
เพื่อนเพศเดียวกัน	74	29.6
พี่ชายและ/หรือพี่สาว	35	14.0
ไม่ปรึกษาใครเลย	26	10.4
เพื่อนต่างเพศ	7	2.8
ครู	7	2.8
ญาติ	6	2.4
น้องชายและ/หรือน้องสาว	1	0.4
รวม	250	100.0

ความสัมพันธ์ของบิดามารดาหรือสมาชิกในครอบครัว รักใคร่ปรองดองอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข (ร้อยละ 51.2) รักใคร่กันดี แต่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง (ร้อยละ 42.0)

ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดา รักใคร่ปรองดองอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข (ร้อยละ 55.2) รักใคร่กันดี แต่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง (ร้อยละ 25.6)

ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดา กลุ่มตัวอย่าง รักใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข (ร้อยละ 61.6) รักใคร่กันดี แต่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง (ร้อยละ 27.2) รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม จำแนกตามความสัมพันธ์ในครอบครัว

ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว	บิดา		มารดา		สมาชิกในครอบครัว	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รักใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข	138	55.2	154	61.6	128	51.2
รักใคร่กันดี แต่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง	64	25.6	68	27.2	105	42.0
มีความใกล้ชิดกันน้อยมาก มักมีข้อขัดแย้งและทะเลาะกันเป็นประจำ	12	4.8	3	1.2	17	6.8
ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	36	14.4	25	10.0	0	0.0
รวม	250	100.0	250	100.0	250	100.0

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านปัจจัยนำ

มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ค่านิยมทางเพศ และการควบคุมตนเอง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ค่านิยมทางเพศ พบว่า

ค่านิยมด้านการพูดคุยเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติโดย การหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นเรื่องจำเป็นของวัยรุ่นไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 68.2) เมื่อมีปัญหาเรื่องเพศ ปรึกษาเพื่อนดีที่สุด เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 37.2) เมื่อมีปัญหา กับเพื่อนต่างเพศ ไม่ควรให้ผู้ใหญ่รับรู้ เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 23.2) การพูดคุยเรื่อง เพศกับเพื่อน เป็นสิ่งน่าอายไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 64.2)

ค่านิยมด้านการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะแฟน/คนรัก กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติโดย การมีแฟน/คนรักในวัยเรียนเป็นเรื่องปกติ เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 68.0) การมีแฟน/ คนรักหลายคนในขณะเดียวกันเป็นเรื่องปกติ เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 27.6) การมีแฟน /คนรักในวัยเรียนไม่ทำให้เสียการเรียน เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 50.4)

ค่านิยมด้านการแสดงความรักระหว่างชายหญิง กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติโดยการมีแฟน/คนรักและมีการจับมือถือแขนกัน ไม่ใช่เรื่องเสียหาย เห็นด้วยและเห็นด้วย อย่างยิ่ง (ร้อยละ 42.8) การที่คู่รักวัยรุ่นเดินโอบกอดกันในที่สาธารณะเป็นเรื่องปกติ เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 17.2) การมีแฟน/คนรักและอยู่ด้วยกันสองต่อสองตามลำพังในที่ลับตาคน เป็นเวลานาน ๆ ไม่ใช่เรื่องแปลก เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 15.6) เป็นธรรมดาถ้าคู่รัก วัยรุ่นจะกอดจูบกันในที่ลับตาคน เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 27.2) การที่คู่รักวัยรุ่นมี เพศสัมพันธ์กัน เป็นการแสดงออกถึงความรัก เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 16)

ค่านิยมด้านการรักรักนวลสงวนตัว กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติโดย ไม่ใช้เรื่องแปลกถ้าคนรักกันจะมีเพศสัมพันธ์กันโดยไม่ต้องแต่งงานเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 17.6) ผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องปกติเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 36.0) ผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นผู้หญิงไม่ดี ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 40.0) การที่ฝ่ายชายขอมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือว่าเป็นเรื่องเห็นแก่ตัวไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 17.2) การที่ผู้หญิงรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะแต่งงานถือว่าเป็นเรื่องดีเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 33.6)

ค่านิยมด้านการมีเพศสัมพันธ์และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน กลุ่มตัวอย่างให้ ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติโดย การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือเป็นเรื่องเสียหายไม่เห็นด้วยและไม่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 21.6) ผู้ชายและผู้หญิงควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงานเห็นด้วย

และเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 23.6) การตั้งครรภ์ในวัยเรียนถือเป็นเรื่องปกติสำหรับวัยรุ่นทั่วไปเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 14) การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศมากกว่า 2 คนขึ้นไป (เซ็กซ์หมู่) เป็นเรื่องสนุกน่าตื่นเต้นเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 14.4) การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศที่เพิ่งรู้จักกันไม่เกิน 1 สัปดาห์ไม่ใช่เรื่องแปลกเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 7.2) การมีเพศสัมพันธ์ในวันวาเลนไทน์เป็นสิ่งที่น่าประทับใจเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 16.4) รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามค่านิยมทางเพศ

ค่านิยมทางเพศ	การให้ความสำคัญสำหรับยึดปฏิบัติ (n= 250)							
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	n	%	n	%	n	%	n	%
ค่านิยมด้านการพูดคุยเรื่องเพศ								
1.การหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นเรื่องจำเป็นของวัยรุ่น	15	6.0	65	26.0	121	48.4	49	19.6
2.เมื่อมีปัญหาเรื่องเพศปรึกษาเพื่อนที่ดีที่สุด	17	6.8	76	30.4	122	48.8	35	14.0
3.เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศไม่ควรให้ผู้ใหญ่รับรู้	16	6.4	42	16.8	109	43.6	83	33.2
4.การพูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อนเป็นสิ่งน่าอาย	15	6.0	75	30.0	116	46.6	44	17.6
การแสดงความรักระหว่างชายหญิง								
1.การมีแฟน/คนรักและมีการจับมือถือแขนกันระหว่างแฟน/คูรักไม่ใช่เรื่องเสียหาย	22	8.8	85	34.0	98	39.2	45	18.0

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามค่านิยมทางเพศ (ต่อ)

ค่านิยมทางเพศ	การให้ความสำคัญสำหรับยึดปฏิบัติ (n= 250)							
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	n	%	n	%	n	%	n	%
2 การที่คู่รักวัยรุ่นเดินโอบกอดกันในที่สาธารณะเป็นเรื่องปกติ	6	2.4	37	14.8	110	44.0	97	38.8
3 การมีแฟน/คนรักและอยู่ด้วยกันสองต่อสองตามลำพังในที่ลับตามเป็นเวลานานๆ ไม่ใช่เรื่องแปลก	6	2.4	33	13.2	91	36.4	120	48.0
4 เป็นธรรมดาถ้าคู่รักวัยรุ่นจะกอดจูบกันในที่ลับตาคน	15	6.0	53	21.2	91	36.4	91	36.4
5 การที่คู่รักวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กันเป็นการแสดงออกถึงความรัก	8	3.2	32	12.8	86	34.4	124	49.6
การรักรักรวมสองตัว								
1 ไม่ใช่เรื่องแปลกถ้าคนรักกันจะมีเพศสัมพันธ์กันโดยไม่ต้องแต่งงาน	9	3.6	35	14.0	105	42.0	101	40.4
2 ผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องปกติ	10	4.0	80	32.0	101	40.4	59	23.6
3 ผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นผู้หญิงไม่ดี	54	21.6	96	38.4	67	26.8	33	13.2
4.การที่ฝ่ายชายขอมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือว่าเป็นเรื่องเห็นแก่ตัว	104	41.6	103	41.2	28	11.2	15	6.0
5.เรื่องที่ผู้หญิงรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะแต่งงานถือว่าเป็นเรื่องกล้าสมั้ย	30	12.0	54	21.6	83	33.2	83	33.2

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามค่านิยมทางเพศ (ต่อ)

ค่านิยมทางเพศ	การให้ความสำคัญสำหรับยึดปฏิบัติ (n= 250)								
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		
	n	%	n	%	n	%	n	%	
การมีเพศสัมพันธ์และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน									
1 การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือเป็นเรื่องเสียหาย	119	45.2	83	33.2	32	12.8	22	8.8	
2 ผู้ชายและผู้หญิงควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน	12	4.8	47	18.8	115	46.0	76	30.4	
3 การตั้งครกในวัยเรียนถือเป็นเรื่องปกติสำหรับวัยรุ่นทั่วไป	13	5.2	22	8.8	53	21.2	162	64.8	
4 การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศมากกว่า 2 คนขึ้นไป (เซ็กซ์หมู่) เป็นเรื่องสนุกตื่นเต้น	22	8.8	14	5.6	58	23.2	156	62.4	
5 การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศที่เพิ่งรู้จักกันไม่เกิน 1 สัปดาห์ไม่ใช่เรื่องแปลก	5	2.0	13	5.2	82	32.8	150	60.0	
6 การมีเพศสัมพันธ์ในวันวาเลนไทน์เป็นสิ่งที่น่าประทับใจ	4	1.6	37	14.8	93	37.2	116	46.4	

ระดับค่านิยมทางเพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับค่านิยมทางเพศระดับไม่เหมาะสม (ร้อยละ 39.6) รองลงมาค่านิยมทางเพศระดับเหมาะสมมาก (ร้อยละ 33.2) รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัด นครปฐม จำแนกตามระดับค่านิยมทางเพศ

ระดับค่านิยมทางเพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ค่านิยมเหมาะสมมาก(73-92คะแนน)	83	33.2
ค่านิยมเหมาะสม(68-72คะแนน)	68	27.2
ค่านิยมไม่เหมาะสม (13-67คะแนน)	99	39.6
รวม	250	100

การควบคุมตนเอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถควบคุมตนเองตามสถานการณ์ดังนี้ หลีกเลี่ยงการอยู่ตามลำพังกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคน ระดับความสามารถในการควบคุมตนเองระดับไม่แน่ใจและระดับน้อย (ร้อยละ 40)

หักห้ามใจตนเองไม่ให้ถูกเนื้อต้องตัว จับมือ โอบกอดกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศได้ทั้งที่อยากทำ ระดับความสามารถในการควบคุมตนเองระดับไม่แน่ใจและระดับน้อย (ร้อยละ 42.0)

บอกปฏิเสธแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ ได้เมื่อถูกชักชวนไปเที่ยวสถานบันเทิงด้วยกันตามลำพังในเวลากลางคืน ระดับความสามารถในการควบคุมตนเองระดับไม่แน่ใจและระดับน้อย (ร้อยละ 28.4)

บอกปฏิเสธเพื่อนต่างเพศหรือแฟนได้ เมื่อถูกชวนไปเที่ยวค้างคืนที่อื่นหรือต่างจังหวัด ระดับความสามารถในการควบคุมตนเองระดับไม่แน่ใจและระดับน้อย (ร้อยละ 29.2)

บอกปฏิเสธได้เมื่อถูกชักชวนให้ดื่มสุรา หรือ ใช้สารเสพติด ระดับความสามารถในการควบคุมตนเองระดับไม่แน่ใจและระดับน้อย (ร้อยละ 20.4)

ยับยั้งใจตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือเพื่อนต่างเพศได้ แม้จะเกิดอารมณ์ทางเพศแล้วก็ตาม ระดับความสามารถในการควบคุมตนเองระดับไม่แน่ใจและระดับน้อย (ร้อยละ 27.2) รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามการควบคุมตนเอง

การควบคุมตนเอง	ระดับความสามารถในการควบคุมตนเอง (n= 250)							
	มากที่สุด		มาก		ไม่แน่ใจ		น้อย	
	n	%	n	%	n	%	n	%
1.สามารถหลีกเลี่ยงการอยู่ตามลำพังกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคน	77	30.8	73	29.2	86	34.4	14	5.6
2.หักห้ามใจตนเองไม่ให้ถูกเนื้อต้องตัว จับมือ โอบกอดกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศได้ ทั้งที่อยากทำ	63	25.2	82	32.8	82	32.8	23	9.2
3.บอกปฏิเสธแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ ได้เมื่อถูกชักชวนไปเที่ยวสถานบันเทิงด้วยกันตามลำพังในเวลากลางคืน	108	43.2	71	28.4	56	22.4	15	6.0
4.บอกปฏิเสธเพื่อนต่างเพศหรือแฟนได้ เมื่อถูกชวนไปเที่ยวค้างคืนที่อื่นหรือต่างจังหวัด	115	46.0	62	24.8	53	21.2	20	8.0
5.บอกปฏิเสธได้เมื่อถูกชักชวนให้ดื่มสุรา หรือ ใช้นาฬิกาข้อมือ	159	63.6	40	16.0	37	14.8	14	5.6
6.ยับยั้งใจตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือเพื่อนต่างเพศได้ แม้จะเกิดอารมณ์ทางเพศแล้วก็ตาม	127	50.8	55	22.0	54	21.6	14	5.6

ระดับการควบคุมตนเอง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสามารถในการควบคุมตนเองอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 38.4) รองลงมา ความสามารถในการควบคุมตนเองอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 31.0) รายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม จำแนกตามความสามารถในการควบคุมตนเอง

ความสามารถในการควบคุมตนเอง	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
ความสามารถในการควบคุมตนเองระดับสูง (21-24คะแนน)	96	38.4
ความสามารถในการควบคุมตนเองระดับปานกลาง (17-20คะแนน)	75	30.0
ความสามารถในการควบคุมตนเองระดับต่ำ (6-16คะแนน)	79	31.6
รวม	250	100.0

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านปัจจัยเอื้อ

ปัจจัยเอื้อ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลสภาพแวดล้อมทางสังคมที่อยู่แวดล้อมนักเรียนมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา (ร้อยละ 64.0) รองลงมาพักอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (ร้อยละ 20.8) รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามลักษณะการพักอาศัย

ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน	จำนวน(คน) n =250	ร้อยละ 100.0
พักอาศัยอยู่กับทั้งบิดาและมารดา	160	64.0
พักอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	52	20.8
พักอาศัยอยู่กับญาติผู้ใหญ่	31	12.4
พักอาศัยอยู่คนเดียว	5	2.0
พักอาศัยอยู่หอกับเพื่อน	1	0.4
พักอาศัยอยู่แฟน/คนรัก	1	0.4

การเข้าถึงสถานบันเทิง ภายในระยะทาง 5 กิโลเมตรจากสถานที่พักหรือสถานับการศึกษาของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างมีสถานที่พักอาศัยหรือสถานับการศึกษาใกล้สถานับเทิง (ร้อยละ 20.4) และเคยไปใช้บริการสถานับเทิงดังกล่าว (ร้อยละ 68.4) สถานับเทิงที่ใกล้ที่พักหรือสถานับการศึกษามากที่สุด สนามกีฬา/ลานกีฬา (ร้อยละ 97.2) รองลงมาสถานับบริการทางเพศ/โรงแรม่านรูด (ร้อยละ 95.2) กลุ่มตัวอย่างเคยไปใช้สถานับเทิงดังกล่าว (ร้อยละ 68.4) สถานับเทิงกลุ่มตัวอย่างเคยไปใช้บริการมากที่สุดศูนย์การค้า (ร้อยละ 61.6) รองลงมาร้านอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 56.4) รายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามการเข้าถึงสถานบันเทิง

การเข้าถึงสถานบันเทิง	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
สถานบันเทิงใกล้สถานที่พักหรือสถานับการศึกษา		
มี	51	20.4
ไม่มี	199	79.6
รวม	250	100.0
สถานบันเทิงใกล้สถานที่พักหรือสถานับการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
สนามกีฬา	243	97.2
สถานบริการทางเพศ/ โรงเรณูม่านรูด	238	95.2
เชค/ผับ/บาร์	230	92.0
ไนต์คลับ/ห้องอาหาร	227	90.8
ลานเบียร์	211	84.4
บังกะโล/สถานบริการที่พักชั่วคราว	206	82.4
ห้างสรรพสินค้า	123	49.2
คาราโอเกะ	183	73.2
โรงภาพยนตร์	170	68.0
โต๊ะสนุกเกอร์	97	38.8
ร้านอินเทอร์เน็ต	80	32.0
ไปเที่ยวหรือใช้บริการสถานที่ดังกล่าว		
เคย	171	68.4
ไม่เคย	79	31.6
รวม	250	100.0
สถานบันเทิงที่ไป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ศูนย์การค้า		
เคย	154	61.6
ไม่เคย	96	38.4

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามการเข้าถึงสถานบันเทิง (ต่อ)

การเข้าถึงสถานบันเทิง	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
ร้านอินเทอร์เน็ต		
เคย	141	56.4
ไม่เคย	109	43.6
โรงภาพยนตร์		
เคย	113	45.2
ไม่เคย	137	54.8
โต๊ะสนุกเกอร์		
เคย	77	30.8
ไม่เคย	173	69.2
ไนต์คลับ /ห้องอาหาร		
เคย	40	16.0
ไม่เคย	210	84.0
คาราโอเกะ		
เคย	40	16.0
ไม่เคย	210	84.0
บั้งกะโล่/สถานบริการที่พักชั่วคราว		
เคย	23	9.2
ไม่เคย	227	90.8
ลานเบียร์		
เคย	22	8.8
ไม่เคย	228	91.2
เชค/ผับ/บาร์		
เคย	19	7.6
ไม่เคย	231	92.4

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามการเข้าถึงสถานบันเทิง (ต่อ)

การเข้าถึงสถานบันเทิง	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
สถานบริการทางเพศ/ช่อง		
เคย	9	3.6
ไม่เคย	241	96.4
โรงแรมมาตรฐาน		
เคย	7	2.8
ไม่เคย	243	97.2

ระดับการเข้าถึงสถานบันเทิง กลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเข้าถึงสถานบันเทิงระดับปานกลาง (ร้อยละ 51.2) รองลงมา เข้าถึงสถานบันเทิงการเข้าถึงสถานบันเทิงง่าย (ร้อยละ 44.0) และการเข้าถึงสถานบันเทิงยาก (ร้อยละ 4.8) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามระดับการเข้าถึงสถานบันเทิง

ระดับการเข้าถึงสถานบันเทิง	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
การเข้าถึงสถานบันเทิงง่าย (1-16คะแนน)	12	4.8
การเข้าถึงสถานบันเทิงปานกลาง (17-22คะแนน)	128	51.2
การเข้าถึงสถานบันเทิงยาก (23-28คะแนน)	110	44.0
รวม	250	100.0

การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ กลุ่มตัวอย่างเคย ดู อ่านหรือใช้สื่อที่มีลักษณะปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ (ร้อยละ 48.4) ไม่เคย (ร้อยละ 51.6) และสื่อที่นักเรียนดูหรืออ่านมากที่สุดคือ ภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ที่มีฉากปลุกเร้าอารมณ์ ทางเพศ (ร้อยละ 34.8) รองลงมานวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 29.2) รายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ

การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ	จำนวน(คน) n =250	ร้อยละ 100.0
นักเรียนเคยดู อ่าน หรือใช้สื่อที่มีลักษณะปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ		
เคย	121	48.4
ไม่เคย	129	51.6
ประเภทของสื่อที่นักเรียนดู/อ่าน/ใช้		
หนังสือการ์ตูน โป๊ เช่น การ์ตูนญี่ปุ่นที่มีฉากกอดจูบ ร่วมเพศ การ์ตูนเกย์		
เคย	53	21.2
ไม่เคย	197	78.8
นวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์		
เคย	73	29.2
ไม่เคย	177	70.8
ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ที่มีฉากปลูกเร้าอารมณ์ ทางเพศ		
เคย	87	34.8
ไม่เคย	163	65.2
VCD/DVD เรท X/R		
เคย	46	18.4
ไม่เคย	204	81.6
ดาวน์โหลดรูปโป๊หรือคลิปลามกทางโทรทัศน์		
เคย	46	18.4
ไม่เคย	204	81.6
เข้าดูเว็บไซต์ลามก/ดาวน์โหลดรูปโป๊/คลิปลามกทางอินเทอร์เน็ต		
เคย	30	12.0
ไม่เคย	220	88.0

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ (ต่อ)

การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
ใช้โปรแกรมสนทนา (chat) เพื่อพูดคุยเรื่องเพศ		
เคย	28	11.2
ไม่เคย	222	88.8
ดูโชว์วีปวีไปเปลือยทาง Webcam หรือ Cam frog		
เคย	21	8.4
ไม่เคย	229	91.6

ระดับการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ กลุ่มตัวอย่างพบว่า การเปิดรับและเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 73.2) รองลงมา ระดับปานกลาง (ร้อยละ 20.4) และระดับสูง (ร้อยละ 6.4) รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามระดับการเปิดรับและเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ

ระดับการเปิดรับและเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ	จำนวน(250คน)	ร้อยละ
ระดับสูง (1-14คะแนน)	16	6.4
ระดับปานกลาง (15-18คะแนน)	51	20.4
ระดับต่ำ (19-22คะแนน)	183	73.2
รวม	250	100.0

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัจจัยเสริม

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านปัจจัยเสริม ซึ่งประกอบด้วยอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน กลุ่มตัวอย่างทำตามคำแนะนำ คำชักชวนกลุ่มเพื่อน ถ้าเพื่อนชวนทำพฤติกรรมดังต่อไปนี้

ถ้าเพื่อนชวนให้มี แฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ ทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน(ร้อยละ 72.8)

ถ้าเพื่อนชวนให้ คบแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ ที่เดียว หลากๆ คนทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน (ร้อยละ 90.8)

ถ้าเพื่อนชวนให้อ่านนิตยสารเกี่ยวกับเรื่องเพศเพื่อให้ทันสมัยทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน (ร้อยละ 81.6)

ถ้าเพื่อนชวนให้ใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อค้นหา แฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน (ร้อยละ 77.6)

ถ้าเพื่อนชวนให้เข้าดูเว็บไซต์ลามก/ดาวน์โหลดรูปโป๊/คลิปลามกทางอินเตอร์เน็ตทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน (ร้อยละ 91.2)

ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศเพียงลำพังสองต่อสองทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน (ร้อยละ 84.4)

ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวสถานบันเทิงกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ ตอนกลางคืนทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน (ร้อยละ 88.4)

ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวและให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน (ร้อยละ 87.6)

ถ้าเพื่อนชวนเที่ยวและให้เสพยาเสพติดทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน (ร้อยละ 90.8)

ถ้าเพื่อนชวนให้ลองมีเพศสัมพันธ์กับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ ทำตามแน่นอนที่สุดและทำตามแน่นอน (ร้อยละ 86) รายละเอียดตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อน

อิทธิพลกลุ่มเพื่อน	ระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อน (n= 250)							
	ทำตาม แน่นอนที่สุด		ทำตาม แน่นอน		ไม่ทำตาม แน่นอน		ไม่ทำตาม แน่นอนที่สุด	
	n	%	n	%	n	%	n	%
1 ถ้าเพื่อนชวนให้มี แฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ	45	18.0	137	54.8	57	22.8	11	4.4
2 ถ้าเพื่อนชวนให้ คบแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศที่เดียวหลาย ๆ คน	127	50.8	100	40.0	13	5.2	10	4.0
3 ถ้าเพื่อนชวนให้อ่านนิตยสารเกี่ยวกับเรื่องเพศเพื่อให้ทันสมัย	76	30.4	128	51.2	40	16.0	6	2.4
4 ถ้าเพื่อนชวนให้ใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อเซดหา แฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ	71	28.4	123	49.2	47	18.8	9	3.6
5 ถ้าเพื่อนชวนให้เข้าดูเว็บไซต์ลามก/คาวนัโหลดรูปโป๊/คลิปลามกทางอินเตอร์เน็ต	144	57.6	84	33.6	15	6.0	7	2.8
6 ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศเพียงลำพังสองต่อสอง	118	47.2	93	37.2	30	12.0	9	3.6
7 ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวสถานบันเทิงกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศตอนกลางคืน	141	56.4	80	32.0	21	8.4	8	3.2
8 ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวและให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	150	60.0	69	27.6	22	8.8	9	3.6
9 ถ้าเพื่อนชวนเที่ยวและให้เสพยาเสพติด	183	73.2	44	17.6	11	4.4	12	4.8
10 ถ้าเพื่อนชวนให้ลองมีเพศสัมพันธ์กับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ	163	65.2	52	20.8	22	8.8	13	5.2

ระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อน กลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ระดับมาก (ร้อยละ 55.2) รองลงมา มีระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับปานกลาง (ร้อยละ 35.2) และระดับน้อย (ร้อยละ 9.6) ตามลำดับรายละเอียดดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อน

ความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อน	จำนวน (250 คน)	ร้อยละ
ความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับมาก (1-25คะแนน)	138	55.2
ความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับปานกลาง (26-33คะแนน)	88	35.2
ความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับน้อย (34-40คะแนน)	24	9.6
รวม	250	100.0

ตอนที่ 5 ข้อมูลด้านพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ตอนที่ 5 ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเคยมีแฟน (ร้อยละ 66.4) เคยแสดงความรักกับแฟน/คู่รักหรือเพื่อนต่างเพศโดยการจับมือโอบไหล่-อว (ร้อยละ 35.2) เคยนัดพบหรือไปเที่ยวกับแฟน/คู่รัก หรือเพื่อนต่างเพศ ตามลำพัง ในที่ลับตา (ร้อยละ 18.4) เคยแสดงความรักกับแฟน/คู่รักหรือเพื่อนต่างเพศโดยการกอด จูบ เล้าโลมสัมผัสร่างกาย (ร้อยละ 16.0) เคยไปเที่ยวค้างคืน พักแรมกับแฟน/คู่รัก (ร้อยละ 7.6) เคยใช้เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์หรือสารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 6.8) เคยสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คู่รักหรือเพื่อนต่างเพศ (ร้อยละ 6.8) และนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ/แฟน (ร้อยละ 4.0) และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ (ร้อยละ 61.2) และรองลงระดับปานกลาง (ร้อยละ 31.6) รายละเอียดดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การมีแฟน/ คนรัก		
เคย	166	66.4
ไม่เคย	84	33.6
รวม	250	100.0
การแสดงความรักกับแฟน/คนหรือเพื่อนต่างเพศ		
โดยการจับมือ โอบไหล่-เอว		
เคย	88	35.2
ไม่เคย	162	64.8
รวม	250	100.0
นัดพบหรือไปเที่ยวกับแฟน/คู่รัก ตามลำพังในที่ลับตา		
เคย	46	18.4
ไม่เคย	204	81.6
รวม	250	100.0
เคยแสดงความรักกับแฟน/คู่รักหรือเพื่อนต่างเพศโดยการ		
กอด จูบ เล้าโลมสัมผัสร่างกาย		
เคย	40	16.0
ไม่เคย	210	84.0
รวม	250	100.0
เคยไปเที่ยวค้างคืน พักแรมกับแฟน/คู่รัก		
เคย	19	7.6
ไม่เคย	231	92.4
รวม	250	100.0
เคยใช้เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์หรือสารเสพติดก่อนมี		
เพศสัมพันธ์		
เคย	17	6.8
ไม่เคย	233	93.2
รวม	250	100.0

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (ต่อ)

พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคยสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คูรักหรือเพื่อนต่างเพศ		
เคย	17	6.8
ไม่เคย	233	93.2
รวม	250	100.0
เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ/แฟน		
เคย	10	4.0
ไม่เคย	240	96.0
รวม	250	100.0

ระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ (ร้อยละ 61.2) และรองลงระดับปานกลาง (ร้อยละ 31.6) รายละเอียดดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมจำแนกตามระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์	จำนวน (250 คน)	ร้อยละ
ระดับสูง (7-9 คะแนน)	18	7.2
ระดับปานกลาง (10-12 คะแนน)	79	31.6
ระดับต่ำ (13-14 คะแนน)	153	61.2
รวม	250	100.0

ตอนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสจังหวัดนครปฐม

ปัจจัยนำ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่เรียน ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ค่านิยมทางเพศและการควบคุมตนเอง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะประชากรกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยคุณลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่เรียน ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

เพศ ผลการวิจัยพบว่า เพศชายส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 58.3 เพศหญิงส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 62.9 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ($p\text{-value} = 0.104$)

อายุ ผลการวิจัยพบว่า อายุน้อยกว่า 14 ปี ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 63.2 อายุมากกว่า 14 ปี ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 55.5 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ($p\text{-value} = 0.207$)

ระดับชั้นที่เรียน ผลการวิจัยพบว่า ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 73.8 มัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 64.0 มัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 45.0 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่าระดับชั้นที่เรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ($p\text{-value} < 0.001$)

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ นักเรียนมีค่าใช้จ่ายที่ได้รับน้อยกว่า 501 มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 58.8 ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ 501-1500 บาท มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 65.9 ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ 1501-2500 บาท มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 53.8 ค่าใช้จ่ายที่ได้รับมากกว่า 2,500 บาท มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 50.0 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่าค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ($p\text{-value} = 0.260$)

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวรักใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่

การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 65.6 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวรักใคร่กันดี แต่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้างมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 58.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความใกล้ชิดกันน้อยมากมักมีข้อขัดแย้งและทะเลาะกันเป็นประจำมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางและระดับต่ำเท่ากันร้อยละ 47.1 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (p-value = 0.484) รายละเอียดดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากร กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ตัวแปร	พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์						X ²	df	P-value
	ระดับสูง		ระดับปานกลาง		ระดับต่ำ				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ			
เพศ (n=250)									
ชาย	12	11.2	32	29.9	63	58.9	4.523	2	0.104
หญิง	6	4.2	47	32.9	90	62.9			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2			
อายุ (n=250)									
< 14	10	5.5	57	31.3	115	63.2	3.151	2	0.207
≥ 15	8	11.8	22	32.4	38	55.8			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2			
ระดับชั้นที่เรียน (n=250)									
มัธยมศึกษาปีที่ 1	1	1.2	21	25.0	62	73.8	18.395	4	<0.001
มัธยมศึกษาปีที่ 2	6	7.0	25	29.1	55	64.0			
มัธยมศึกษาปีที่ 3	11	13.8	33	41.3	36	45.0			

ตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากร กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (ต่อ)

ตัวแปร	พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์						X ²	df	P-value
	ระดับสูง		ระดับปานกลาง		ระดับต่ำ				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ			
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน (n=250)									
≤ 500	2	3.9	19	37.3	30	58.8			
501-1500	9	6.5	38	27.5	91	65.9			
1501-2500	3	7.7	15	38.5	21	53.8			
≥ 2501	4	18.2	7	31.8	11	50.0			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2	7.716	6	0.260
ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว (n=250)									
-รักใคร่ปรองดอง อยู่ ด้วยกันอย่างมีความสุข	9	7.0	35	27.3	84	65.6			
-รักใคร่กันดี แต่มีการ ทะเลาะเบาะแว้งกัน บ้าง	8	7.6	36	34.3	61	58.1			
-มีความใกล้ชิดกันน้อย มากมักมีข้อขัดแย้งและ ทะเลาะกันเป็นประจำ	1	5.9	8	47.1	8	47.1			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2	3.461	4	0.484

ค่านิยมทางเพศ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ ค่านิยมทางเพศให้ความสำคัญและ ยึดปฏิบัติเหมาะสมมากมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 81.9 ค่านิยมทางเพศให้ความสำคัญและ ยึดปฏิบัติเหมาะสมปานกลาง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 72.1 ค่านิยมทางเพศให้ความสำคัญและ ยึดปฏิบัติไม่เหมาะสมมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลาง ร้อยละ 47.5 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่า

ค่านิยมทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (p-value <.001) รายละเอียดดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับค่านิยมทางเพศ กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ระดับค่านิยมทางเพศ (n=250)	พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์						X ²	df	P-value
	ระดับสูง		ระดับปานกลาง		ระดับต่ำ				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ			
ค่านิยมทางเพศ เหมาะสมมาก	1	1.2	14	16.9	68	81.9			
ค่านิยมทางเพศ เหมาะสมปานกลาง	1	1.5	18	26.5	49	72.1			
ค่านิยมทางเพศไม่ เหมาะสม	16	16.2	47	47.5	36	36.4			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2	49.564	4	<.001

การควบคุมตัวเอง ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ การควบคุมตัวเองสามารถควบคุมตัวเองระดับสูง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 79.2 สามารถควบคุมตัวเองระดับปานกลาง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ ร้อยละ 53.3 สามารถควบคุมตัวเองระดับต่ำมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ ร้อยละ 46.8 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมตัวเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (p-value = <.001) รายละเอียดดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการควบคุมตนเองกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ระดับความสามารถในการควบคุมตัวเอง (n=250)	พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์						X ²	df	P-value
	ระดับสูง		ระดับปานกลาง		ระดับต่ำ				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ			
ระดับสูง	3	3.1	17	17.7	76	79.2			
ระดับปานกลาง	5	6.7	30	40.0	40	53.3			
ระดับต่ำ	10	12.7	32	40.5	37	46.8			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2	23.518	4	<.001

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคือ ค่านิยมทางเพศ และการควบคุมตนเองกับตัวแปรตามคือพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า

ค่านิยมทางเพศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ($r = 0.502$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 กล่าวคือ นักเรียนให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติตามเหมาะสมมาก จะมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ต่ำ ส่วนนักเรียนให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติไม่เหมาะสมจะมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์สูง รายละเอียดดังตารางที่ 21

การควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ($r = 0.292$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กล่าวคือ นักเรียนที่มีการควบคุมตนเองสูงจะมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีการควบคุมตนเองต่ำจะมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์สูง รายละเอียดดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว ค่านิยมทางเพศ การควบคุมตนเอง และพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)	ระดับความเชื่อมั่น (p-value)
ปัจจัยนำ		
ค่านิยมทางเพศ	0.502	<0.001
การควบคุมตนเอง	0.292	<0.001

ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยเอื้อกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน การเข้าถึงสถานบันเทิง การเปิดรับ และการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ผลการวิจัยพบว่า

ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ ลักษณะการพักอาศัยอยู่กับ บิดาและมารดาหรืออยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 60.4 ลักษณะการพักอาศัยอยู่กับญาติผู้ใหญ่/อยู่คนเดียว/อยู่กับเพื่อน มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ ร้อยละ 65.8 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่าลักษณะการพักอาศัยขณะเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (p-value= 0.784) รายละเอียดดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัยขณะเรียนกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ตัวแปร	พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์						X ²	df	P-value
	ระดับสูง		ระดับปานกลาง		ระดับต่ำ				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ			
ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน (n=250)									
1 พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาหรืออยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	16	7.5	68	32.1	128	60.4			
2 พักอาศัยอยู่กับญาติผู้ใหญ่ อยู่คนเดียว อยู่กับเพื่อน	2	5.3	11	28.9	25	65.8			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2	0.487	2	0.784

การเข้าถึงสถานบันเทิง ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ การเข้าถึงสถานบันเทิงระดับสูง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 65.5 การเข้าถึงสถานบันเทิงระดับปานกลาง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 60.2 การเข้าถึงสถานบันเทิงระดับต่ำมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางร้อยละ 50.0 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่าลักษณะการเข้าถึงสถานบันเทิงไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (p-value = 0.086) รายละเอียดดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเข้าถึงสถานบันเทิงกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ตัวแปร	พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์						X ²	df	P-value
	ระดับสูง		ระดับปานกลาง		ระดับต่ำ				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ			
การเข้าถึงสถานบันเทิง(n=250)									
1 การเข้าถึงสถานบันเทิงยาก	10	9.1	28	25.5	72	65.5			
2 เข้าถึงสถานบันเทิงปานกลาง	6	4.7	45	35.2	77	60.2			
3 การเข้าถึงสถานบันเทิงง่าย	2	16.7	6	50.0	4	33.3			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2	8.146	4	0.086

ระดับการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ระดับสูง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงร้อยละ 62.5 ระดับการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ระดับปานกลาง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางร้อยละ 49.0 ระดับการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับต่ำมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 69.9 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (p-value = <.001) รายละเอียดดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ตัวแปร	พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์						X ²	df	P-value
	ระดับสูง		ระดับปานกลาง		ระดับต่ำ				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ			
การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อ (n=250)									
1 การเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับสูง	10	62.5	4	25.0	2	12.5			
2 การเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับปานกลาง	3	5.9	25	49.0	23	45.1			
3 การเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับต่ำ	5	2.7	50	27.3	128	69.9			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2	89.980	4	<.001

ศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยเสริมกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยเสริม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ผลการวิจัยพบว่า

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ ความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับมาก มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 73.2 ความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับปานกลางมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 52.3 ความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับต่ำมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 25.0 ทดสอบความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (p-value <.001) รายละเอียดดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความตั้งใจปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

	พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์						X ²	df	P-value
	ระดับสูง		ระดับปานกลาง		ระดับต่ำ				
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ			
อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน (n=250)									
1 ความต้องการปฏิบัติ ตามคำชักชวนของ เพื่อนระดับมาก	2	1.4	35	25.4	101	73.2			
2 ความต้องการปฏิบัติ ตามคำชักชวนของ เพื่อนระดับปานกลาง	8	9.1	34	38.6	46	52.3			
3 ความต้องการปฏิบัติ ตามคำชักชวนของ เพื่อนระดับต่ำ	8	33.3	10	41.7	6	25.0			
รวม	18	7.2	79	31.6	153	61.2	42.914	4	<.001

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคือ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ตัวแปรตามคือ พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ผลการวิจัยพบว่า

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ($r = 0.450$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 กล่าวคือ นักเรียนที่มีความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนมาก จะมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์มาก ส่วนนักเรียนที่มีความตั้งใจปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนต่ำจะมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ต่ำรายละเอียดดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)	ระดับความเชื่อมั่น (p-value)
ปัจจัยเสริม		
อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน	0.450	<0.001

บทที่ 5

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างเคยมีแฟน (ร้อยละ 66.4) เคยแสดงความรักกับแฟน/คู่รักหรือเพื่อนต่างเพศโดยการจับมือ โอบไหล่ – เอว (ร้อยละ 35.2) เคยนัดพบหรือไปเที่ยวกับแฟน/คู่รัก หรือเพื่อนต่างเพศ ตามลำพัง (ร้อยละ 18.4) เคยแสดงความรักกับแฟน/คู่รักหรือเพื่อนต่างเพศโดยการกอด จูบ เล้าโลมสัมผัสร่างกาย (ร้อยละ 16.0) เคยไปเที่ยวค้างคืน พักแรมกับแฟน/คู่รัก (ร้อยละ 7.6) เคยใช้เครื่องสำอางค์ผสมสเปกซอลหรือสารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 6.8) เคยสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คู่รักหรือเพื่อนต่างเพศ (ร้อยละ 6.8) และนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ/แฟน (ร้อยละ 4.0) เพื่อนำมาจัดระดับพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ (ร้อยละ 61.2) และรองลงระดับปานกลาง (ร้อยละ 31.6) อธิบายได้ว่าในช่วงนี้พัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนามากจะเป็นด้านร่างกาย หรือเรียกว่าวัยรุ่นตอนต้นหรือวัยรุ่นแรกเริ่ม (อายุ 12-15 ปี) เด็กในขั้นนี้จะรู้จักวิเคราะห์ตนเอง รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ทางเพศ ทางความคิดทัศนคติและการคบเพื่อน โดยเฉพาะการคบเพื่อนเด็กวัยนี้จะจริงจังและวิตกกังวลว่าจะไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน โดยเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมากทั้งในด้านการเรียน ทัศนคติ ค่านิยม การแต่งกาย และการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ไป รวมทั้งสังคมไทยในปัจจุบันได้รับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา ทำให้วัยรุ่นเกิดการเลียนแบบ รวมทั้งการมีอิสระในการดำเนินชีวิตทำให้วัยรุ่นกล้าแสดงออกด้านความรักอย่างเปิดเผยมากขึ้น โดยจะเห็นได้ว่าการเดินจับมือถือแขน โอบเอวโอบไหล่ของคู่รักวัยรุ่นในสังคมไทยปัจจุบันเป็นพฤติกรรมที่พบเห็นได้บ่อยจนชินตาและจาก การเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมนทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศที่ดึงดูดชายหญิงเข้าหากัน ประกอบกับวัยรุ่นชอบทดลอง อยากรู้อยากเห็น เมื่ออยู่ด้วยกันตามลำพังก็อาจทนการออกอ้อนของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ และเมื่อมีการสัมผัสเนื้อตัว เล้าโลมกันก็อาจไม่

สามารถฟื้นอารมณ์ความรู้สึกทางเพศได้ นอกจากนี้วัยรุ่นนอยากได้ความรู้สึกเป็นเจ้าของซึ่งกันและกัน ซึ่งเกิดได้ทั้งชายและหญิง และทำให้วัยรุ่นรู้สึกว่าคุณค่าเป็นที่ต้องการของอีกฝ่ายหนึ่ง

สมมติฐานข้อที่ 1 บ่งชี้ได้ว่า ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล ค่านิยมทางเพศ และการควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เนื่องจากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างสัดส่วนเพศชายหญิงใกล้เคียงกัน เพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 58.3 และ 62.9 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องจาก พฤติกรรมทางเพศของช่วงวัยรุ่นตอนต้น พบพฤติกรรมทางเพศกับเพศเดียวกันได้บ่อย เป็นช่วงที่วัยรุ่นเริ่มเปลี่ยนจากวัตถุที่ความรู้สึกทางเพศจากตัวเองไปหาบุคคลอื่นในช่วงนี้ เพื่อนเพศเดียวกันจะเข้ามามีบทบาทสำคัญมากเพราะเป็นลักษณะของความเหมือนกัน วัยรุ่นจึงมักสนใจเพื่อนเพศเดียวกันก่อน จะเห็นว่าจะมีการแบ่งกลุ่มกันเล่นอย่างชัดเจนในกลุ่มวัยรุ่นชายหญิง จากความสนิทสนมใกล้ชิด และความมีโอกาสน่าจะสนิทสนมมากขึ้นได้ (วิทยา นาควัชระ, 2531) และ ปัจจุบันนั้นเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศและการมีชีวิตครอบครัวเปลี่ยนไปจากเดิม เช่นเจตคติต่อการมีแฟน การมีเพศสัมพันธ์และบทบาทหญิงชาย และจากการศึกษาวิจัยกับ นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน พบว่า ทั้งชายและหญิงมีทัศนคติว่า การมีคู่หลายคนหรือมีกิ๊ก (อาจมีหรือไม่มีเพศสัมพันธ์ก็ได้) เป็นเรื่องทันสมัย ชนพร สง่าศรี และคณะ (2546: 3) การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น หญิงหรือชายมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น วัยรุ่นหญิงกล้าแสดงออกและลิ้มความเสียบริเวณสรีระ มีความเสมอภาคในสังคมระหว่างเพศชาย และเพศหญิงมากขึ้น (วิณี ชิดเชิดวงศ์, 2547: 17 อ้างถึงใน วิลาสินี แดงมะแจ้ง, 2545: 91-92) และเลิศลักษณ์ บุญรอด (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครพบว่านักเรียนชายนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพไม่แตกต่างกัน

อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 14 ปี (ร้อยละ 34.4) รองลงมาอายุ 13 ปี (ร้อยละ 29.2) โดยมีอายุ

เฉลี่ยเท่ากับ 13.58 ปี เมื่อศึกษาความสัมพันธ์พบว่าอายุต่ำกว่า 14 ปี และกลุ่มอายุมากกว่า 14 ปี ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 63.2 และ 55.8 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาบางประเด็นในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 14 ปีมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง มากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 14 ปีซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นตามกลุ่มอายุ (ตารางที่ 19, หน้า 118) ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องจากช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง มีช่วงการพัฒนาการในด้านต่างๆ ใกล้เคียงกัน และในช่วงนี้พัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาามากจะเป็นด้านร่างกาย หรือเรียกว่าวัยรุ่นตอนต้น หรือวัยแรกเริ่ม (อายุ 12-15 ปี) นั้นจะมีการเติบโตเป็นหนุ่มเป็นสาว เปลี่ยนสภาวะทางร่างกายจากความเป็นเด็กชายและเด็กหญิงร่างกายเติบโต เป็นผู้ใหญ่มากขึ้นทุกส่วน ลักษณะพฤติกรรมทางเพศเจริญสมบูรณ์ และสามารถทำหน้าที่ของมันได้ สำหรับเพศหญิงสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญของร่างกายเต็มก็คือ การมีประจำเดือน เด็กชายจะสังเกตได้ เช่น เสียงแตกพรวด จึงกล่าวได้ว่า เป็นช่วงเปลี่ยนวัยของชีวิตทางด้านร่างกายซึ่งเป็นต้นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่นๆ ตามมา (พึงพิศ จักรปิง, 2539) วัยรุ่นบางคนอาจเกิดความรู้สึกวิตกกังวลว่ามีความผิดปกติในร่างกายรู้สึกหงุดหงิดหมกมุ่น ไม่พอใจในรูปร่าง วัยรุ่นช่วงอายุนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมโดยชอบที่จะคลุกคลีอยู่กับเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ลอกเลียนลักษณะต่างๆ เช่น ท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม ภาษา เป็นต้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนแต่อย่างไรก็ตามสังคมของวัยรุ่นก็เหมือนกันทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย คือสมาคมกันในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน

ระดับชั้นที่เรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงมากกว่ากลุ่มอื่น (ตารางที่ 18, หน้า 95) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า ระดับชั้นที่สูงขึ้นนักเรียนจะมีอายุมากขึ้น และอาจได้รับประสบการณ์ต่างๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะส่งผลต่อมุมมอง ความคิด เจตคติ และการปฏิบัติตัวของนักเรียนได้ รวมทั้งวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังจะก้าวไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ อยู่ในช่วงของวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต บวกกับเป็นช่วงที่กำลังปรับและเปลี่ยนตัวเองเพื่อที่จะก้าวสู่สายสามัญ และสายอาชีพ และสภาพแวดล้อมใหม่ที่จะได้เจอ จึงมีการเลียนแบบผู้ใหญ่ ต้องกระทำพฤติกรรมต่างๆ เช่นเดียวกับที่ผู้ใหญ่ได้กระทำ เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มเหล้า หรือการมีกิจกรรมทางเพศ (อุบลรัตน์ เฟิงสถิตน์, 2542: 238) สอดคล้องกับการศึกษาของ อนงค์ ธีระพันธ์ (2544: 158) และการศึกษาของรางวัล สุขิ (2552: 106) ที่พบว่าระดับชั้นการศึกษาต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่แตกต่างกัน

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างค่าใช้จ่ายที่ได้รับทุกกลุ่มมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ เมื่อพิจารณาบางประเด็นกลุ่มที่มีระดับค่าใช้จ่ายที่ได้รับมากกว่า 2500 บาท มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง (ร้อยละ 18.2) สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 2500 บาท (ตารางที่ 18 , หน้า 95) และศึกษาในประเด็นความพอเพียงของค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พอเพียง (ร้อยละ 42.0) รองลงมาพอเพียงและมีเหลือเก็บ (ร้อยละ 40.8) และในกลุ่มตัวอย่างค่าใช้จ่ายเพิ่มนอกจากค่าอาหารหรือค่าเดินทาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้จ่ายเรื่อง ค่าอุปกรณ์การเรียน (ร้อยละ 55.6) และค่าใช้จ่ายที่ได้รับอยู่ระหว่าง 1001-1500 บาท (ร้อยละ 36.8) ซึ่งเป็นจำนวนเงินไม่มากพอที่จะทำให้ให้นักเรียนใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่ายหรือฟุ้งเฟ้อเกินฐานะเช่นการเที่ยวเตร่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พนอวดี จันทนา (2547: 114) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สถานภาพของบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 64) และความสัมพันธ์ของบิดามารดาหรือสมาชิกในครอบครัวรักใคร่ปรองดองอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข (ร้อยละ 55.2) และเมื่อพิจารณาบางประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวรักใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ มากที่สุด (ร้อยละ 65.6) รองลงมากลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวรักใคร่กันดี แต่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้างมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ (ร้อยละ 58.1) และกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความใกล้ชิดกันน้อยมากมักมีข้อขัดแย้งและทะเลาะกันเป็นประจำมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ (ร้อยละ 47.1) ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องจาก เพราะนักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ดังนั้นเด็กนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่สมบูรณ์มีทั้งพ่อ และแม่จะได้รับการเอาใจใส่ และการอบรมสั่งสอนในเรื่องต่าง ๆ มากกว่า ปัจจัยเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์จึงน้อย ส่วนเด็กนักเรียนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ แต่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกันจากกลุ่มแรกนั้น อาจเป็นเพราะว่าเด็กในวัยนี้จะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนๆ เพื่อนเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างค่านิยม ตามธรรมชาติเด็กวัยรุ่นจะมีความผูกพันและต้องการการ

ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมากกว่าบุคคลอื่นๆ สอดคล้องกับการศึกษาของระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2526: 118) พบว่าสถานภาพสมรสของบิดามารดาที่แตกต่างกัน ทำให้ประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนไม่แตกต่างกันและการศึกษาของรางวัล สุชี (2552: 106) สถานภาพทางครอบครัวที่แตกต่างกัน มีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไม่แตกต่างกัน

ค่านิยมทางเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ระดับ < 0.001 เป็นไปตามสมมุติฐาน ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมด้านการพูดคุยเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติโดย การหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นเรื่องจำเป็นของวัยรุ่นไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 68.2) ค่านิยมด้านการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะแฟน/คนรัก กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติโดย การมีแฟน/คนรักในวัยเรียนเป็นเรื่องปกติ เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 68.0) และค่านิยมด้านการแสดงความรักระหว่างชายหญิง กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติโดยการมีแฟน/คนรักและมีการจับมือถือแขนกันไม่ใช่เรื่องเสียหาย เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 42.8) ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องมาจากพัฒนาการในวัยรุ่นตอนต้นหรือวัยแรกรุ่น (อายุ 12-15 ปี) กลุ่มเพื่อนถือเป็นกลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญที่สุดในช่วงวัยรุ่น โดยที่กลุ่มอ้างอิงถือเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดความคิด ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคล วัยรุ่นเป็นวัยที่เห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อนและต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ดังนั้นจึงให้การยอมรับค่านิยมตามกลุ่มเพื่อน การอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเพื่อสังสรรค์เที่ยวเตร่ด้วยกันถือว่าเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของวัยรุ่น นอกจากนี้วัยรุ่นจะมีการสร้างระบบบรรทัดฐานบางอย่างของกลุ่ม การทำตามอย่างกันในเรื่องต่างๆ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะนอกจากจะเป็นการแสดงความเป็นพวกเดียวกันแล้วยังเป็นการดำรงสถานภาพของตนเองเพื่อมิให้กลุ่มถูกดูถูกล้อเลียนให้อับอายโดยเฉพาะการมีแฟน หรือคู่รัก ซึ่งไม่สามารถทำได้อย่างเปิดเผยเมื่ออยู่กับครอบครัว แต่เมื่อออกมาอยู่ตามลำพังกับกลุ่มเพื่อนที่ถือว่าเป็นสิ่งแสดงถึงคุณค่าของตนเองในสายตาเพศตรงข้ามอีกด้วย เมื่อนำมาจัดระดับพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่านิยมทางเพศระดับไม่เหมาะสมร้อยละ 39 และกลุ่มตัวอย่างที่มีค่านิยมทางเพศระดับไม่เหมาะสมมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงร้อยละ 16.2 กลุ่มค่านิยมทางเพศเหมาะสม มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง ร้อยละ 1.5 และในกลุ่มค่านิยมทางเพศระดับเหมาะสมมากมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงร้อยละ 1.2 เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ค่านิยมทางเพศ กับ พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) พบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ($r = 0.502$) ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องจากค่านิยมทางเพศ เป็นการให้คุณค่า การยอมรับ หรือการเชื่อถือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง ความต้องการทางเพศ ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ทางเพศ ซึ่งการยอมรับเชื่อถือและปฏิบัติตามนั้น เกิดขึ้นทั้งจากการประเมินค่าด้วยตนเองและจากการประเมินค่าของบุคคลอื่นในสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในความคิดของบุคคล และบุคคลนั้นพร้อมที่จะปฏิบัติตามความเชื่อนั้น ค่านิยมยังเป็นตัวกำหนดเป้าหมายและสร้างแรงจูงใจผลักดันให้บุคคลมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ นักจิตวิทยายอมรับกันว่าค่านิยมทำหน้าที่เป็นทั้งมาตรฐานควบคุม และกำหนดเป้าหมายของพฤติกรรม และเป็นแกนกลางอันมั่นคงถาวรในการสร้างเสริมแรงจูงใจ ทศนคติ ความสนใจ ความตั้งใจ ซึ่งนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมนั้นในที่สุด (ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา, 2523) สอดคล้องกับการศึกษาของ ประพิมพ์พร อันพาพรหม (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่าค่านิยมทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทุกพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ที่ระดับ < 0.001 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถควบคุมตนเองตามสถานการณ์ดังนี้ หลีกเลียงการอยู่ตามลำพังกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคน ระดับความสามารถในการควบคุมตนเองระดับไม่แน่ใจและระดับน้อย (ร้อยละ 40) หักห้ามใจตนเองไม่ให้ถูกเนื้อต้องตัว จับมือ โอบกอดกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศได้ทั้งที่อยากทำ ระดับความสามารถในการควบคุมตนเองระดับไม่แน่ใจและระดับน้อย (ร้อยละ 42.0) ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องมาจาก ถ้าวัยรุ่นไม่มีการควบคุมตนเองดีเพียงพอก็อาจคล้อยตามเพื่อนหรือสิ่งแวดล้อมได้ และเมื่อนำมาจัดระดับพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสามารถในการควบคุมตนเองอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 38.4 และกลุ่มตัวอย่างที่มีการควบคุมตัวเองระดับสูง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 79.2 กลุ่มที่มีควบคุมตัวเองระดับปานกลาง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ ร้อยละ 53.3 และกลุ่มสามารถควบคุมตัวเองระดับต่ำมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ ร้อยละ 46.8 เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การควบคุมตนเอง กับ พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) พบว่า 2 ตัวแปรมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ ($r = 0.292$) ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องจาก นักเรียนที่มีลักษณะการควบคุมตนเองสูงจะมีความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำ ซึ่งจรรยา สุวรรณทัต (2531: 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการควบคุมตนไว้ว่าเป็นลักษณะทางจิตใจที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง และเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลในตัวบุคคลและสังคม ซึ่งลักษณะนี้ยังสัมพันธ์กับจิตลักษณะ

อื่น ๆ ของบุคคลด้วย การควบคุมตนเองมีความสำคัญต่อพฤติกรรมต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน พฤติกรรมสูบบุหรี่ พฤติกรรมเสพยาเสพติด เป็นต้น ดังนั้น การควบคุมตนเองจึงสามารถจะเกี่ยวข้องกับความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนได้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ แคซดิน (Kazdin 1989; อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2539: 328) ซึ่งกล่าวถึงแนวคิดของการควบคุมตนเอง โดยมองในแง่ของระดับของความเข้มของอิทธิพลของสิ่งเร้าที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล นั่นคือ ถ้าบุคคลใดมีทักษะในการควบคุมตนเองได้ดี สิ่งเร้าภายนอกก็ย่อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้นน้อยมากในทางกลับกัน ถ้าบุคคลใดมีทักษะในการควบคุมตนเองในระดับที่ต่ำ สิ่งเร้าภายนอกก็ย่อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้นมากนั่นเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ พนอวี จันทนา (2547: 102-112) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนเกาะสมุย พบว่า การควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า การควบคุมตนเอง ความคิดเห็นต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

สมมติฐานข้อที่ 2. ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน การเข้าถึงสถานบันเทิง การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐมซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ลักษณะการพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาหรืออยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 60.4 ลักษณะการพักอาศัยอยู่กับญาติผู้ใหญ่ / อยู่คนเดียว / อยู่กับเพื่อน มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ ร้อยละ 65.8 ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องจาก การพักอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดามีโอกาสได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากบิดามารดา ได้รับการอบรมสั่งสอนควบคุมให้ประพฤติตนในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมและมีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมากขึ้น และปัจจุบันแนวโน้มในการอยู่ร่วมกับพ่อแม่สูงขึ้นเนื่องจาก ก่อนหน้า พ.ศ. 2530 ยังไม่มีการขยายการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากนัก แม้จะมีส่งเสริมให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาได้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา และการขยายโอกาสทางการศึกษา มีผลโดยตรงต่อการที่วัยรุ่นจะแยกหรือไม่แยกที่อยู่ออกจากครัวเรือนพ่อแม่ การยังอยู่อาศัยที่เดียวกันกับพ่อแม่

สำหรับวัยรุ่นส่วนใหญ่ ถึงแม้มีนักเรียนนักศึกษาในกลุ่มหนึ่งต้องย้ายไปอยู่ไกลจากพ่อแม่ แต่เมื่อโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษาดีขึ้น วัยรุ่นที่เป็นนักเรียน ก็มีโอกาสดูอยู่กับพ่อแม่มากขึ้นกรณีโรงเรียนขยายโอกาส (ซึ่งส่วนมากอยู่ในเขตชนบท) ชาย โพธิ์สิตา และคณะ (2551: 45) ถ้ามองในทัศนะของการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นผู้ใหญ่ก็อาจกล่าวได้ว่าวัยรุ่นในระยะหลังๆ นี้ มีแนวโน้มของการเริ่มเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ช้าลง สอดคล้องกับการศึกษาบางวิจัย พบว่า สถานที่พักอาศัยขณะเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น (ปวีณา สายสูง, 2541: 60; อนงค์ ชีระพันธ์, 2544:143)

การเข้าถึงสถานบันเทิง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า ภายในระยะทาง 5 กิโลเมตรจากสถานที่พักหรือสถาบันการศึกษาของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างมีสถานที่พักอาศัยหรือสถาบันการศึกษาใกล้สถานบันเทิง ร้อยละ 20.4 และเคยไปใช้บริการสถานบันเทิงดังกล่าว ร้อยละ 68.4 สถานบันเทิงที่ใกล้ที่พักหรือสถาบันศึกษามากที่สุด สนามกีฬา/ลานกีฬา ร้อยละ 97.2 สถานบันเทิงกลุ่มตัวอย่างเคยไปใช้บริการมากที่สุดศูนย์การค้า (ร้อยละ 61.6) รองลงมาร้านอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 56.4) เมื่อศึกษาระดับการเข้าถึงสถานบันเทิงกลุ่มตัวอย่าง พบว่าการเข้าถึงสถานบันเทิงปานกลางมากที่สุดร้อยละ 51.2 รองลงมารับการเข้าถึงสถานบันเทิงยากร้อยละ 44.0 แต่เมื่อศึกษาบางประเด็นพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการเข้าถึงสถานบันเทิงง่ายมีแนวโน้มระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง สูงกว่ากลุ่มอื่นทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องจากนักเรียนอาจจะไม่อยากเข้าสถานบันเทิงที่อยู่ใกล้บริเวณ โรงเรียนและที่พักอาศัยและสถานบันเทิงใกล้โรงเรียนอาจจะมี การเข้มงวดเรื่องการเข้า เช่น ห้ามนักเรียนห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี และค่าใช้จ่ายในการเข้าสถานบันเทิงมีราคาสูง สอดคล้อง การศึกษาของจุฑามาศ แสงทองดี (2547: บทคัดย่อ) กลับพบว่า การเข้าถึงแหล่งสถานบันเทิง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียน

การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่าการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ที่ระดับ < 0.001 ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยใช้สื่อที่มีลักษณะปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 48.4 พบว่าสื่อที่นักเรียนดูหรืออ่านมากที่สุด ภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ที่มีฉากปลุกเร้าอารมณ์ ทางเพศ ร้อยละ 34.8 รองลงมา นวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 29.2 และกลุ่มตัวอย่างมีระดับการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับต่ำมากที่สุดร้อยละ

73.2 และกลุ่มที่มีการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับต่ำ มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 69.9 และ กลุ่มที่มีการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับปานกลาง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางร้อยละ 49 กลุ่มที่มีการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับสูง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงร้อยละ 62.5 ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องจาก ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีผลต่อการบริโภคสื่อของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กและเยาวชนนิยมบริโภคสื่อเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก พร้อมทั้งบริโภคความรุนแรงภาพลามกในสื่อต่างๆ มากขึ้น และการวิเคราะห์สื่ออินเทอร์เน็ตที่มีเนื้อหาทางเพศโดยเฉพาะเว็บไซต์ที่เป็นที่นิยมของกลุ่มวัยรุ่นจะมีเนื้อหาทางเพศอยู่มาก โดยตั้งเป็นห้องที่แสดงเรื่องราวทางเพศไว้อย่างชัดเจน บทความข่าวสาร การโพสรูปภาพสาวสวยหนุ่มหล่อ กิจกรรมที่หลายหลายนี้จะมีเรื่องราวและคำนิยมทางเพศสอดแทรกอยู่ ทำให้เด็กวัยรุ่นสนใจที่จะเปิดรับเนื้อหาทางเพศ นอกจากนี้วัยรุ่นเองก็มีแนวโน้มของการยอมรับว่าสื่อมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ด้วย เพราะในปัจจุบันสื่อต่างๆ จัดเป็นสื่ออย่างหนึ่งในการให้ความรู้เพศศึกษา ซึ่งมีความสำคัญมากที่สุด ดังตัวอย่างสื่อที่เข้าถึงวัยรุ่นปัจจุบันคือ โทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือ และอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งให้ข้อมูลข่าวสารแก่วัยรุ่นทั้งทางดี และเลว หนังสือบันเทิงเรียงร้อยประเภทหนังสืออ่านเล่น นวนิยาย และการ์ตูนตลกบางส่วนที่เป็นหนังสือช่วยยุยามารมณ์ นอกจากนี้การ์ตูนบางเล่ม บนหน้าปกยังแสดงออกในรูปของตลกลามก ทำให้ผู้เยาว์และวัยรุ่นสามารถพบเห็นหรือซื้อขายได้ง่ายดาย (รายงานการสำรวจสื่อมวลชนวิทยุและโทรทัศน์ พ.ศ. 2551) ซึ่งจากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ประพิมพร อัมพรพรหม (2543: 29) พบว่าคำนิยมทางเพศ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร ได้แก่การใช้สื่อต่างๆ ในการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

สมมติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยเสริม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ระดับ < 0.001 เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่ในกลุ่มตัวอย่างมีระดับความตั้งใจปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ ระดับสูง (ร้อยละ 55.2) และในกลุ่มนี้มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงร้อยละ 1.4 ทั้งนี้ อาจมีเหตุผลเนื่องจาก พัฒนาการทางด้านสังคมของวัยรุ่น ตามทฤษฎีพัฒนาการจิตสังคมของอีริกสันจะพบว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่พยายามหาเอกลักษณ์ของตนเอง โดยพยายามค้นหาความสามารถและ

ความต้องการที่แท้จริงของตนในอนาคต การค้นหาเอกลักษณ์ของเด็กวัยรุ่นจะเป็นไปด้วยดีเพียงใดขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้และพัฒนาการที่ได้รับมาตั้งแต่วัยเด็กเป็นสำคัญ รวมทั้งโอกาสที่เด็กจะเป็นอิสระในการค้นหาตามสภาพการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และกับกลุ่มเพื่อนซึ่งจะช่วยเด็กรู้จักตนเองมากขึ้นกลุ่มเพื่อนถือเป็นกลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญที่สุดในช่วงวัยรุ่น และเด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความแตกต่างกับเด็กวัยประถม คือกลุ่มของเด็กวัยรุ่นจะประกอบด้วยทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีกิจกรรมร่วมกันทางสังคมและต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมากทั้งในด้านการเรียนทัศนคติ ค่านิยม การแต่งกายและการแสดงพฤติกรรมโดยทั่วไป (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2545) โดยที่กลุ่มอ้างอิงถือเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดความคิด ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคล วัยรุ่นเป็นวัยที่เห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อน ซึ่ง สุชา จันทรเอม (2538) ได้กล่าวว่าวัยรุ่นใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ค่านิยมในกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการเลียนแบบในเรื่องบรรทัดฐานแบบแผนพฤติกรรม และเจตคติมากกว่าหน่วยงานสังคมนอื่นๆ วัยรุ่นยึดถือบรรทัดฐานของกลุ่มมาเป็นแบบอย่าง กลุ่มเพื่อนเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างค่านิยมและลักษณะนิสัย ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมของวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นมีความผูกพันและความต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมากกว่ากลุ่มอื่น

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ดำเนินขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิตามเขตพื้นที่การศึกษา ตามอำเภอในเขตพื้นที่การศึกษา และสุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละอำเภอด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling: SRS) โดยจับฉลากอำเภอละ 1 โรงเรียน และจัดสรรกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละชั้นภูมิ (Proportional Allocation) โดยแบ่งชั้นภูมิตามระดับชั้นปีของนักเรียนแต่ละโรงเรียน จากนั้นในแต่ละโรงเรียน ก็ทำการสุ่มตัวอย่างห้องเรียนในแต่ละระดับชั้นการศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling: SRS) โดยจับฉลากห้องเรียน และนำรายชื่อนักเรียนในห้องมาทำการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) จนได้จำนวนนักเรียน กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนรวม 250 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 8 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไป ค่านิยมทางเพศ การควบคุมตนเอง การเข้าถึงสถานบันเทิง การเปิดรับและเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ การสอนเรื่องเพศศึกษาในระบบโรงเรียน อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบเรียงความ ข้อมูลประกอบด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด สถิติที่ใช้หาความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงกลุ่ม โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test) ความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงปริมาณโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยสรุปผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิงร้อยละ 57.2 อายุ 14 ปี (ร้อยละ 34.4) มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 13.58 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 34.4 ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,001-1,500 บาท (ร้อยละ 36.8) ความพอเพียงของค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียนได้รับค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนพอเพียง (ร้อยละ 42.0) ค่าใช้จ่ายเพิ่มนอกจากค่าอาหารหรือค่า

เดินทาง ส่วนใหญ่ใช้จ่ายเรื่อง ค่าอุปกรณ์การเรียน (ร้อยละ 55.6) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวสถานภาพของบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 64.0) ความสัมพันธ์ภาพของบิดามารดาหรือสมาชิกในครอบครัวใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข (ร้อยละ 51.2) การเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง คอยเป็นที่ปรึกษาในทุกเรื่อง (ร้อยละ 52.0) บุคคลที่นักเรียนปรึกษาเมื่อมีปัญหาหรือไม่สบายใจเรื่องการปรับตัวกับเพื่อน หรือเพื่อนต่างเพศ ส่วนใหญ่ปรึกษา บิดาและ/หรือมารดา (ร้อยละ 37.6) ส่วนใหญ่มีระดับค่านิยมทางเพศให้ความสำคัญและยึดถือปฏิบัติไม่เหมาะสม (ร้อยละ 39.6) การควบคุมตนเองกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสามารถในการควบคุมตนเองอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 38.4)

2 พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ เคยมีแฟน/คนรัก ร้อยละ 66.4 เคยการแสดงความรักกับแฟน/คนหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการจับมือ โอบไหล่-เอว ร้อยละ 35.2 เคยนัดพบ หรือไปเที่ยวกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศตามลำพังในที่ลับตา ร้อยละ 18.4 เคยแสดงความรักกับแฟน/คนหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการกอด จูบ เล้าโลม สัมผัส ร่างกาย ร้อยละ 16.0 เคยไปค้างคืน เที่ยวพักผ่อนกับแฟน/คนหรือเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 7.6 เคยดื่มสุราหรือใช้สารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 6.8 เคยสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คนหรือเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 6.8 และเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ ร้อยละ 61.2

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยนำ ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล ค่านิยมทางเพศ และการควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ และสัมพันธ์ภาพในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัยพบว่า ระดับชั้นที่ศึกษา ค่านิยมทางเพศและการควบคุมตัวเอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

การวิจัยพบว่า ระดับชั้นที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ < 0.001 เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

การวิจัยพบว่า ค่านิยมทางเพศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r= 0.502$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.001 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1

การวิจัยพบว่า การควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r= 0.292$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.001 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1

สมมุติฐานข้อที่ 2. ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน การเข้าถึงสถานบันเทิง การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน การเข้าถึงสถานบันเทิง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัยพบว่า การเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

การวิจัยพบว่า การเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r= 0.474$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.001 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 2

การวิจัยพบว่า การเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาในระบบโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 2

สมมุติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยเสริม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

การวิจัยพบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนเพศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r= 0.450$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.001 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 3

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

นการวิจัยนี้พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดนครปฐม ร้อยละ 7.2 มีพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงและ ร้อยละ 31.6 มีพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลาง ซึ่งนักเรียนเริ่มเกิดผลเสีย และปัญหาจากการพฤติกรรมทางเพศจำเป็นต้องแก้ไขป้องกัน ไม่ให้นักเรียนกลุ่มนี้มีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

1. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความสำคัญค่านิยมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ทั้งในด้านการพูดคุยเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างมีค่านิยมการหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นเรื่องไม่จำเป็นของวัยรุ่น และเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศไม่ควรให้ผู้ใหญ่รับรู้ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมค่านิยมทางเพศต่างๆ แก่ นักเรียนให้มีการพูดคุยเรื่องเพศและการแสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงวัฒนธรรมจารีตประเพณีและความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ถ้าเป็นในระบบโรงเรียนการสอนเพศศึกษาก็ควรเน้นค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม นอกจากนี้ควรมีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองอาจจัดเป็นโครงการเพิ่มความรู้และทักษะในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับบุตร ตลอดจนผู้ที่อยู่ในฐานะผู้ปกครองควรใช้มาตรการเชิงรุกในการป้องกันปัญหาล่วงหน้ามากกว่าที่คอยตั้งรับเพื่อที่จะแก้ไขปัญหา เพราะเมื่อเกิดปัญหาแล้วผู้ปกครองไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาได้จึงจำเป็นที่ยอมรับปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ดังนั้นบิดา มารดา ควรทราบการเคลื่อนไหวของบุตรทั้งทางร่างกาย อารมณ์ บุตรจะทราบถึงความห่วงใยที่บิดามารดาไม่ให้มีผลให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวแน่นแฟ้น ความไว้วางใจที่บุตรจะปรึกษาผู้ปกครองมีมากขึ้น นอกจากนี้ผู้ปกครองควรมีการตรวจสอบการคบเพื่อน การใช้สื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของบุตรวัยรุ่นว่าได้ใช้เพื่อนหรือสื่อต่างๆ เป็นแหล่งให้คำตอบในเรื่องเพศหรือไม่

2. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความสำคัญการควบคุมตัวเอง ควรเน้นทักษะการหลีกเลี่ยงหักห้ามใจการเตือนสติตนในเรื่องการยับยั้งชั่งใจเรื่องของการมีครรภ์หรือความใกล้ชิด และการปฏิเสธในด้านการแสดงความรักระหว่างชายหญิงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม และในสถานศึกษาทุกระดับควรมีการป้องกันมิให้มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในกลุ่ม วัยรุ่น และเยาวชน โดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของวัยรุ่น และเยาวชนด้วยยุทธวิธี ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการควบคุมตนเอง ดำรงชีวิตภายใต้แรงกดดันของสังคมรอบข้างที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้ และควรมีการรณรงค์การและใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของวัยรุ่น

3. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าสื่อต่างๆมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ สำหรับวัยรุ่นควรมีความรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งหมายถึงการรู้จักใช้สื่อที่มีเนื้อหาทางเพศได้อย่างเหมาะสม และประเมินค่าสื่อที่มีเนื้อหาทางเพศเหล่านั้นว่ามีประโยชน์ในเรื่องใดบ้าง เพื่อเตรียมพร้อมให้ตนเองมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งถ้าหากใช้สื่อที่มีเนื้อหาทางเพศนี้ได้อย่างเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้องในเรื่องทางเพศ และนำความรู้ที่ได้นั้นมาใช้เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม ด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคมควรมีการจัดระเบียบเกี่ยวกับสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ที่มีฉากปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ หนังสือการ์ตูน และนวนิยายที่มีเนื้อหา ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ วิดีโอคลิปต่างๆ โดยมีจำนวนนักศึกษาที่รับทราบข้อมูลทางเพศจากแหล่งดังกล่าว และจากสภาพปัจจุบันการเข้าถึงสื่อต่างๆ การใช้โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน ซึ่งข่าวสารที่ได้รับสามารถรับรู้ได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว โดยที่ผู้ปกครองหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่สามารถควบคุมควบคุมสื่อลามกดังกล่าวได้ทั้งหมด ดังนั้น ควรหันมาให้ความสำคัญมากขึ้น ทั้งการวางมาตรการและกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง ควรให้สื่อที่ออกมาเป็นสื่อที่สร้างสรรค์

4. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากวัยรุ่นมีการปรึกษาคู่คุยกับเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง ดังนั้นผู้ปกครองจึงควรให้วัยรุ่นมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเบี่ยงเบนจากกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ให้มีกลุ่มเพื่อนหลากหลายเช่นกลุ่มเพื่อนที่เล่นกีฬา กลุ่มเพื่อนที่มีงานอดิเรกหรือสนใจในสิ่งเดียวกัน ถ้านักเรียนมีสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อนในโรงเรียนควรมีโครงการที่ให้เพื่อนนักเรียนมีส่วนร่วมเฝ้าระวังพฤติกรรมของเพื่อนนักเรียนด้วยกัน โดยการแจ้งกับครูเมื่อเพื่อนเริ่มมีปัญหาจากพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์เช่น ขาดเรียนไปเที่ยวกับเพื่อนถ้าหากให้นักเรียน ครู และผู้ปกครอง หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย ร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหา ร่วมกัน จะทำให้เกิดการยอมรับ และรู้สึกว่าเป็นเจ้าของปัญหาร่วมกัน ทำให้สามารถสร้างความตระหนักต่อผลกระทบจากปัญหาเด็กมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จึงทำให้การแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ

5. ในการวิจัยนี้พบว่าสำหรับกลุ่มมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงร้อยละ 7.2 และ กลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 4.0 ทางโรงเรียนควรให้ความสำคัญโดยจัดให้ครูแนะแนวหรือครูสอนสุขศึกษาเข้าไปพูดคุยให้คำปรึกษารายบุคคล เจาะลึก ถึงสาเหตุของปัญหา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ลด ละ เลิก พฤติกรรมโดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่างๆ จากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและ ต้องมีการดูแลกลุ่มนี้โดยเพิ่มทักษะ ด้านการควบคุมตนเอง ทักษะการปฏิเสธ และสร้างความตระหนักถึงผลกระทบที่จะตามมา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยศึกษาถึงสถานการณ์ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในภาพรวมของประเทศในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น ในเด็กประถม เด็กมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้ทราบสถานการณ์ภายในประเทศ และวางแผนการป้องกันแก้ปัญหาพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในกลุ่มที่มีปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง โดยศึกษาในเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์รายกลุ่ม (focus group) เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงเชิงลึกของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน นำไปสู่การแก้ปัญหาที่ตรงจุดและเหมาะสม
3. นำผลการศึกษาตัวแปรที่ได้จากงานวิจัยนี้ ไปจัดทำโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยจัดโปรแกรมสุขศึกษาที่ช่วยสร้างเสริมค่านิยมที่เหมาะสมในเรื่องเพศทักษะการควบคุมตนเอง เพื่อให้นักเรียนสามารถจัดการกับสิ่งเร้าภายนอกต่างๆ ได้ เช่น การใช้สื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ และการต้านทานอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนหากชักนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

FACTORS RELATED TO SEXUAL RISK BEHAVIORS OF STUDENTS IN OPPORTUNITY
EXTENDED SCHOOLS, NAKORN PRATHOM

เบญจวรรณ เอี่ยมบุญ 4836096 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สุปรียา ตันสกุล, ก.ค., นีรัตน์ อิมามิ, Ph.D.,
มณีรัตน์ ชีระวิวัฒน์, Ph.D.

บทสรุปแบบสมบูรณ์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงหลายพฤติกรรม เนื่องจากวัยรุ่นนี้ต้องการความสนุกสนาน ตื่นเต้น
ท้าทาย ต้องการเป็นที่ยอมรับของคนอื่น อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง ขณะที่วิถีภาวะทางอารมณ์และ
สติปัญญาในการแยกแยะสิ่งใดถูก/สิ่งใดผิดยังไม่พัฒนาเต็มที่ ประกอบกับวัยรุ่นมีอารมณ์ทางเพศ
มากขึ้น แต่ยังขาดการยั้งคิดไตร่ตรองและการควบคุมตนเอง พฤติกรรมเสี่ยงที่สำคัญที่พบมากใน
วัยรุ่นคือ ปัญหาเรื่องพฤติกรรมทางเพศ พบว่าปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เช่น ปัญหาการมี
เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร การตั้งครรถ์ไม่พึงประสงค์ และการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
และโรคเอดส์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

สำหรับสถานการณ์ในประเทศไทย จากรายงานสำรวจพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของ
วัยรุ่นในประเทศไทย ของสถาบันประชากรและสังคมร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง
เสริมสุขภาพในปี พ.ศ. 2546 พบว่า อายุเฉลี่ยของวัยรุ่นที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ อายุ 16 ปี
และจากรายงานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ปี 2547 พบโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ใน
วัยรุ่นถึงร้อยละ 28.7 ของผู้ป่วยทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเอดส์ในวัยรุ่นพบถึงร้อยละ 15 ของ
ผู้ป่วยทั้งหมด และในปี พ.ศ. 2544-2547 อัตราการตายอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่มาคลอดบุตรทั่วประเทศ

เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 15 ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อมูลของ อมรวิรัช นาคทรพรพ ที่ศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2548-2549 นักเรียนมัธยมศึกษาถึงอุดมศึกษา มีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16 เป็นร้อยละ 19 เมื่อเทียบกับ 2-3 ปีที่ผ่านมา และในกลุ่มนี้ร้อยละ 30 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว และ สถานการณ์ที่น่าจับตามองมากที่สุดคือปัญหาแม่วัยรุ่น โดยสถิติหญิงอายุต่ำกว่า 19 ปีที่มาทำคลอด เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - 2551 โครงการ Child Watch ประมาณการว่าจะมีวัยรุ่น หญิงมาทำคลอดประมาณ 77,092 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2550 ที่มีเพียง 68,385 คน และจากการสำรวจ ศูนย์เฝ้าระวังและเตือนภัยทางสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงเด็กไทยในพื้นที่ 75 จังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร โดย สำรวจข้อมูลพฤติกรรมด้านความรักและความสัมพันธ์ทางเพศ จากเด็กอายุ 13-18 ปี มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จังหวัดละ 800 ตัวอย่าง ในพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภออื่นๆ จำนวนทั้งสิ้น 87,212 ตัวอย่าง ทำ การสำรวจระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ. 2551 ผลการศึกษา พบว่า ร้อยละ 19.7 ระบุว่า มีการจับมือกับคูรัก ร้อยละ 3.9 ระบุว่า มีการกอดจูบกับคูรัก และ ร้อยละ 3.9 ระบุว่า มีเพศสัมพันธ์กับ คนรัก และการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ไม่ใช่คนรัก กลุ่มตัวอย่าง ระบุว่า เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่ ไม่ใช่คนรัก หรือแฟนร้อยละ 6 โดยความถี่ในการมีเพศสัมพันธ์เพียง 1-2 ครั้ง ร้อยละ 3.5 และ มากกว่า 10 ครั้ง ร้อยละ 1.0 ตามลำดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 1.3 ระบุว่า มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เมื่ออายุ 15 ปี รองลงมา เมื่ออายุ 14, 16, 17, 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.9, 0.8, 0.4, 0.1 ตามลำดับ จาก การศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ซึ่งการมี เพศสัมพันธ์ในวัยนี้มักเป็นประสบการณ์ที่ขาดความรับผิดชอบ และไม่ปลอดภัยส่งผลให้เกิดการ ตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การทำแท้งและอาจเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์รวมทั้งโรคเอดส์ตามมา อย่างมากทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม การย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่ ครอบครัวมีขนาดเล็กกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว การทำงานนอกบ้านของพ่อแม่ยิ่งทำให้วัยรุ่นเสี่ยงต่อ การขาดความรักความอบอุ่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาเป็นพฤติกรรมวัตถุนิยม รวมทั้งกระแส โลกาภิวัตน์และการพัฒนาของเทคโนโลยี ทำให้มีการบริโภคสื่ออย่างไร้ขีดจำกัดและขาดการดูแล เอาใจใส่ส่วนตัว

สำหรับสถานการณ์ใน จังหวัดนครปฐม ข้อมูลจากสำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรคระหว่าง พ.ศ. 2552 พบอัตราป่วยโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์กลุ่มอายุ 10-14ปี คิดเป็นร้อยละ 2.3 และ พบว่าการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น (อายุ10-19 ปี) คิดเป็นร้อยละ 18.6 (งานส่งเสริมสุขภาพ; สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, จังหวัดนครปฐม, 2552) การดำเนินงานอนามัยแม่และเด็กมีเป้าหมาย มารดาที่อายุน้อยกว่า 20 ปีตั้งครรภ์ ไม่เกิน ร้อยละ 10 (ตัวชี้วัดกรมอนามัยปี 2553) ปัญหาดังที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงที่

นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม เนื่องจากพฤติกรรมของบุคคลมีสาเหตุจากทั้งปัจจัยภายในบุคคล และปัจจัยภายนอกบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ (PRECEDE Framework) ซึ่งเป็นรูปแบบการวิเคราะห์ปัจจัยภายในตัวบุคคลและภายนอกบุคคลของกรีน และคณะ (Green et. al., 1980: 71) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อที่จะได้ทราบถึงสถานการณ์ในปัจจุบันของพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มวัยรุ่นว่าเป็นอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของวัยรุ่นในกลุ่มดังกล่าว เพื่อศึกษาข้อมูลที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันและแก้ปัญหา โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ รวมถึงปัญหาการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่น เข้าใจความสัมพันธ์ของพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม
- 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยนำเข้าได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นที่เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ค่านิยมทางเพศ และการควบคุมตนเอง ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน การเข้าถึงสถานบันเทิง การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ ปัจจัยเสริม ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

วิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาค

การศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 6,418 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 250 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 7 ตอน ได้แก่ 1) แบบสอบถามคุณลักษณะส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามค่านิยมทางเพศที่ 3) แบบสอบถามการควบคุมตนเอง 4) แบบสอบถามการเข้าถึงสถานบันเทิง 5) แบบสอบถามการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ 6) แบบสอบถามอิทธิพลกลุ่มเพื่อน 7) แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์

การดำเนินการวิจัย

1. ดำเนินการขอจริยธรรมในการทำวิจัยในมนุษย์ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสจังหวัดนครปฐม ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2553 เลขที่ ศธ. 0517.141/ วจ.731
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดลถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนวันที่ออก 1 กันยายน 2553 เลขที่ ศธ 0517.02 (ทพ)
3. เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ โรงเรียนแต่ละแห่ง อาจารย์ประจำชั้นและอาจารย์ที่รับผิดชอบในการสอนของกลุ่มตัวอย่าง และชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บข้อมูลโดยละเอียด ตลอดจนนัดหมายวัน เวลา ที่จะดำเนินการเก็บข้อมูล
4. ผู้วิจัยนำทะเบียนรายชื่อนักเรียน กลุ่มตัวอย่างให้อาจารย์แต่ละห้องที่รับผิดชอบ นัดแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่รบกวนเวลาเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
5. ผู้วิจัยเข้าพบและแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยนำไปพิทักษ์สิทธิ์ให้กลุ่มตัวอย่างอ่านโดยละเอียดก่อน เพื่อทำความเข้าใจก่อนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัย กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง แล้วฝากเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมเพื่อขออนุญาตผู้ปกครองไปกับนักเรียน และให้ผู้ปกครองเซ็นยินยอมให้เด็กในปกครองเข้าร่วมงานวิจัย พร้อมกับนำบัตรเอกสารคืนในวันที่มาเก็บข้อมูล

6. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมให้ความร่วมมือและได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองแล้ว ผู้วิจัยอธิบายการตอบแบบสอบถามอย่างละเอียดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างซักถาม แล้วให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยมีการจัดบรรยากาศให้เป็นสัดส่วน ผู้วิจัยอธิบายโดยเน้นเรื่องสิทธิกับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งก่อนเริ่มทำแบบสอบถาม โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถมีสิทธิในการเข้าร่วมหรือปฏิเสธ ที่จะไม่ตอบแบบสอบถามได้ หรือสามารถถอนตัวได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล และไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้นกับกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาชี้แจงประมาณ 10 นาที

7. ถ้าครูที่รับผิดชอบขอแจกแบบสอบถามเอง ผู้วิจัยอธิบายเหตุผลกับครูที่รับผิดชอบ เพื่อลดความกังวล และความไม่สบายใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยขอเป็นคนแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างเอง

8. ขณะกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะไม่เร่งรัด และระหว่างการทำแบบสอบถามถ้ากลุ่มตัวอย่างรู้สึกอึดอัดใจกับคำถามบางข้อ ไม่สามารถตอบได้ หรือไม่สบายใจและปฏิเสธการตอบคำถาม กลุ่มตัวอย่างสามารถถอนตัวออกจากการวิจัยได้ทันที ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ไม่มีกลุ่มตัวอย่างขอถอนตัว ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 25-30 นาที

9. เมื่อทำแบบสอบถามเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนในวันที่ทำแบบสอบถาม ในกรณีที่ตรวจสอบพบ ให้กลุ่มตัวอย่างเติมข้อที่ไม่ครบถ้วน เพื่อนำข้อมูลไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

10. ระหว่างการเก็บข้อมูลผู้วิจัยมีผู้ช่วยวิจัย จำนวน 1 ท่านเป็นเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยแห่งหนึ่ง ผู้วิจัยได้มีการเตรียมผู้ช่วยวิจัย โดยผู้วิจัยอธิบาย วิธีการเก็บข้อมูล ขั้นตอนการเก็บข้อมูล ความหมายรายข้อของแบบสอบถาม วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง การตรวจสอบแบบสอบถาม และการเก็บแบบสอบถาม และมีหน้าที่ช่วยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม นำข้อมูลมาแปลงเป็นรหัสตัวเลขเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ลงรายการข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลลักษณะของปัจจัยที่ศึกษา และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ หาร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติวิเคราะห์ (Analytical Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

โดยใช้สถิติไคว-สแควร์ (Chi-Square) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม

1.1 ปัจจัยนำ (Predisposing Factors)

1.1.1 ลักษณะทางประชากร

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เกินครึ่งเป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.2 ที่เหลือเป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 13.58 ปี อายุต่ำสุด 12 ปี อายุสูงสุด 18 ปี ศึกษาอยู่ในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 34.4 รองลงมาได้แก่มัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 33.6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 32.0 ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียนเฉลี่ย 1,353.9 บาทต่อเดือน โดยได้รับค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 1,001-1,500 บาทต่อเดือน ร้อยละ 36.8 และได้รับค่าใช้จ่ายพอเพียงร้อยละ 42.0 ค่าใช้จ่ายเพิ่มนอกจากค่าอาหารหรือค่าเดินทาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้จ่ายเรื่อง ค่าอุปกรณ์การเรียนร้อยละ 55.6 สถานภาพการอยู่ร่วมกันระหว่างบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 64.0 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวรักใคร่ปรองดองอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขร้อยละ 51.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดา รักใคร่ปรองดองอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ร้อยละ 55.2 และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดา กลุ่มตัวอย่าง รักใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ร้อยละ 61.6 การเลี้ยงดูของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง คอยเป็นที่ปรึกษาในทุกเรื่อง ร้อยละ 52.0 บุคคลที่นักเรียนปรึกษาเมื่อมีปัญหาหรือไม่สบายใจเรื่องการปรับตัวกับเพื่อนหรือเพื่อนต่างเพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปรึกษา บิดาและ/หรือมารดา ร้อยละ 37.6

1.1.2 ค่านิยมทางเพศ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมีระดับค่านิยมทางเพศระดับไม่เหมาะสม ร้อยละ 39.6 รองลงมาค่านิยมทางเพศระดับเหมาะสมมาก ร้อยละ 33.2 และค่านิยมไม่เหมาะสมมาก ร้อยละ 33.2

1.1.3 การควบคุมตนเอง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสามารถในการควบคุมตนเองอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 38.4 รองลงมา ความสามารถในการควบคุมตนเองอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 31.0 และความสามารถในการควบคุมตนเองระดับปานกลาง ร้อยละ 30.0

1.2 ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors)

1.2.1 ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ร้อยละ 64.0 รองลงมาพักอาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ร้อยละ 20.8 พักอาศัยอยู่กับญาติผู้ใหญ่ ร้อยละ 12.4 พักอาศัยอยู่คนเดียว ร้อยละ 2.0 พักอาศัยอยู่หอกับเพื่อน ร้อยละ 0.4 และพักอาศัยอยู่แฟม/คนรัก ร้อยละ 0.4

1.2.2 การเข้าถึงสถานบันเทิง

ภายในระยะทาง 5 กิโลเมตรจากสถานที่พักหรือสถาบันการศึกษาของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างมีสถานที่พักอาศัยหรือสถาบันการศึกษาใกล้สถานบันเทิง ร้อยละ 20.4 และเคยไปใช้บริการสถานบันเทิงดังกล่าว ร้อยละ 68.4 สถานบันเทิงที่ใกล้ที่พักหรือสถาบันการศึกษามากที่สุด สนามกีฬา/ลานกีฬา ร้อยละ 97.2 รองลงมาสถานบริการทางเพศ/ โรงเรียม่านรุศ ร้อยละ 95.2 กลุ่มตัวอย่างเคยไปใช้สถานบันเทิงดังกล่าว ร้อยละ 68.4 สถานบันเทิงกลุ่มตัวอย่างเคยไปใช้บริการมากที่สุดศูนย์การค้า ร้อยละ 61.6 รองลงมาร้านอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 56.4

ระดับการเข้าถึงสถานบันเทิงกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเข้าถึงสถานบันเทิงระดับปานกลาง ร้อยละ 51.2 รองลงมา เข้าถึงสถานบันเทิงการเข้าถึงสถานบันเทิงง่าย ร้อยละ 44.0 และการเข้าถึงสถานบันเทิงยาก ร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

1.2.3 การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ

กลุ่มตัวอย่างเคย ดู อ่านหรือใช้สื่อที่มีลักษณะปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 48.4 และสื่อที่นักเรียนดูหรืออ่านมากที่สุดคือ ภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ที่มีฉากปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 34.8 รองลงมานวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 29.2

ระดับการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ กลุ่มตัวอย่าง พบว่าการเปิดรับและเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 73.2 รองลงมา ระดับปานกลาง ร้อยละ 20.4 และระดับสูง ร้อยละ 6.4

1.3 ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factor)

1.3.1 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ ระดับมาก ร้อยละ 55.2 รองลงมา มีระดับความต้องการปฏิบัติตามคำชักชวนของเพื่อนระดับปานกลาง ร้อยละ 35.2 และระดับน้อย ร้อยละ 9.6

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

2.1 พฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยมีแฟน ร้อยละ 66.4 เคยแสดงความรักกับแฟน/คูรักหรือเพื่อนต่างเพศโดยการจับมือโอบไหล่ –เอว ร้อยละ 35.2 เคยนัดพบหรือ ไปเที่ยวกับแฟน/คูรัก หรือเพื่อนต่างเพศ ตามลำพัง ในที่ลับตา ร้อยละ 18.4 เคยแสดงความรักกับแฟน/คูรักหรือเพื่อนต่างเพศโดยการกอด จูบ เล้าโลมสัมผัสร่างกาย ร้อยละ 16.0 เคยไปเที่ยวค้างคืน พักแรมกับแฟน/คูรัก ร้อยละ 7.6 เคยใช้เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์หรือสารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 6.8 เคยสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คูรักหรือเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 6.8 และนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ/แฟน ร้อยละ 4.0

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ ร้อยละ 61.2 รองลงระดับปานกลาง ร้อยละ 31.6 และ ระดับสูง ร้อยละ 7.2

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ โดยใช้สถิติไคว-สแควร์ (Chi-Square) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ปัจจัยนำที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระดับชั้นที่เรียน ค่านิยมทางเพศ และการควบคุมตนเอง ส่วนตัวแปรที่พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้แก่ เพศ อายุ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ปัจจัยเอื้อที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ และ ตัวแปรที่พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้แก่ สถานที่พักอาศัยขณะเรียน และการเข้าถึงสถานบันเทิง

ปัจจัยเสริมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยนำ

เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างสัดส่วนเพศชายหญิงใกล้เคียงกัน เพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 58.3 และ 62.9 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจมีเหตุผลเนื่องจาก พฤติกรรมทางเพศของช่วงวัยรุ่นตอนต้น พบพฤติกรรมทางเพศกับเพศเดียวกันได้บ่อย เป็นช่วงที่วัยรุ่นเริ่มเปลี่ยนจากวัตถุที่ความรู้สึกทางเพศจากตัวเองไปหาบุคคลอื่นในช่วงนี้ เพื่อนเพศเดียวกันจะเข้ามามีบทบาทสำคัญมากเพราะเป็นลักษณะของความเหมือนกัน วัยรุ่นจึงมักสนใจเพื่อนเพศเดียวกันก่อน จะเห็นว่าจะมีการแบ่งกลุ่มกันเล่นอย่างชัดเจนในกลุ่มวัยรุ่นชายหญิง จากความสนิทสนมใกล้ชิด และความมีโอกาสน่าจะสนิทสนมมากขึ้นได้ (วิทยา นาควัชระ, 2531) และ ปัจจุบันนั้นเจตคติเกี่ยวกับเรื่องเพศและการมีชีวิตครอบครัวเปลี่ยนไปจากเดิม เช่นเจตคติต่อการมีแฟน การมีเพศสัมพันธ์และบทบาทหญิงชาย และจากการศึกษาวิจัยกับ นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน พบว่า ทั้งชายและหญิงมีทัศนคติว่า การมีคู่หลายคนหรือมีกิ๊ก (อาจมีหรือไม่มีเพศสัมพันธ์กันได้) เป็นเรื่องทันสมัย ธนพร สง่าศรี และคณะ (2546: 3) และเลิศลักษณ์ บุณยรอด (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครพบว่านักเรียนชายนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพไม่แตกต่างกัน

อายุ พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 14 ปี ร้อยละ 34.4 รองลงมาอายุ 13 ปี ร้อยละ 29.2 โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 13.58 ปี เมื่อศึกษาความสัมพันธ์พบว่าอายุต่ำกว่า 14 ปี และกลุ่มอายุมากกว่า 14 ปี ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำร้อยละ 63.2 และ 55.8 ตามลำดับ อธิบายได้ว่า ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง มีช่วงการพัฒนาร่างกายในด้านต่างๆ ใกล้เคียงกันและในช่วงนี้พัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนามากจะเป็นด้านร่างกาย หรือเรียกว่าวัยรุ่นตอนต้นหรือวัยแรกรุ่น (อายุ 12-15 ปี) นั้นจะมีการเติบโตเป็นหนุ่มเป็นสาว เปลี่ยนสภาวะทางร่างกายจากความเป็นเด็กชายและเด็กหญิงร่างกายเติบโต เป็นผู้ใหญ่มากขึ้นทุกส่วน ลักษณะพฤติกรรมทางเพศเจริญสมบูรณ์ และสามารถทำหน้าที่ของมันได้ สำหรับเพศหญิงสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญของร่างกายเต็มที่คือ การมีประจำเดือน เด็กชายจะสังเกตได้ เช่น เสียงแตกพ่ว่า จึงกล่าวได้ว่า เป็นช่วงเปลี่ยนวัยของชีวิตทางด้านร่างกายซึ่งเป็นต้นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่นๆ ตามมา (พิงพิศ จักรปิง, 2539)

ระดับชั้นที่เรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงมากกว่ากลุ่มอื่น อธิบายได้ว่า ระดับชั้นที่สูงขึ้นนักเรียนจะมีอายุมากขึ้น และอาจได้รับประสบการณ์ต่างๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะส่งผลต่อมุมมอง ความคิด เจตคติ และการปฏิบัติตัวของนักเรียนได้ รวมทั้งวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังจะก้าวไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ อยู่ในช่วงของวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต บวกกับเป็นช่วงที่กำลังปรับและเปลี่ยนตัวเองเพื่อที่จะก้าวสู่สายสามัญและสายอาชีพ และสภาพแวดล้อมใหม่ที่จะได้เจอ จึงมีการเลียนแบบผู้ใหญ่ ต้องกระทำพฤติกรรมต่างๆ เช่นเดียวกับที่ผู้ใหญ่ได้กระทำ (อุบลรัตน์ เฟื่องสถิตน์, 2542: 238) สอดคล้องกับการศึกษาของ อนงค์ ธีระพันธุ์ (2544: 158) และการศึกษาของรางวัล สุชี (2552: 106) ที่พบว่าระดับชั้นการศึกษาต่างกัน จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่แตกต่างกัน

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับระหว่างเรียน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัยกลุ่มตัวอย่างพบว่า ค่าใช้จ่ายที่ได้รับทุกกลุ่มมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ อธิบายได้ว่า ค่าใช้จ่ายที่ได้รับเป็นจำนวนเงินไม่มากพอที่จะทำให้ให้นักเรียนใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย หรือฟุ้งเฟ้อเกินฐานะเช่นการเที่ยวเตร่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พนอวดี จันทนา (2547: 114) พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับแตกต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว พบว่า ไม่มีกับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สถานภาพของบิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 64 และความสัมพันธ์ของบิดามารดาหรือสมาชิกในครอบครัวรักใคร่ปรองดองอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขร้อยละ 55.2 และทุกกลุ่มมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ อธิบายได้ว่าเด็กในวัยนี้จะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนๆ เพื่อนเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างค่านิยม ตามธรรมชาติเด็กวัยรุ่นจะมีความผูกพันและต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมากกว่าบุคคลอื่นๆ สอดคล้องกับการศึกษาของระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2526: 118) พบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดาที่แตกต่างกัน ทำให้ประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนไม่แตกต่างกันและการศึกษาของรางวัล สุชี (2552: 106) สถานภาพทางครอบครัวที่แตกต่างกัน มีปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไม่แตกต่างกัน

ค่านิยมทางเพศ พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่านิยมทางเพศระดับไม่เหมาะสมร้อยละ 39 อธิบายได้ว่าค่านิยมทางเพศ เป็นการให้คุณค่า การยอมรับ หรือการเชื่อถือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง ความต้องการทางเพศ

ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ทางเพศ ซึ่งการยอมรับเชื่อถือและปฏิบัติตามนั้น นักจิตวิทยาอมรับกันว่า ค่านิยมทำหน้าที่เป็นทั้งมาตรฐานควบคุม และกำหนดเป้าหมายของพฤติกรรม และเป็นแกนกลาง อันมั่นคงถาวรในการสร้างเสริมแรงจูงใจ ทักษะคติ ความสนใจ ความตั้งใจ ซึ่งนำไปสู่การแสดง พฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมนั้นในที่สุด (ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา, 2523) สอดคล้องกับการศึกษาของ ประพิมพร อันพาพรหม (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่าค่านิยมทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทุกพฤติกรรมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การควบคุมตนเอง พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่ การมีเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความสามารถในการควบคุมตนเองอยู่ใน ระดับสูง ร้อยละ 38.4 และทุกกลุ่มมีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ อธิบาย ได้ว่า การควบคุมตนเองเกี่ยวข้องกับความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนได้ด้วย ซึ่ง สอดคล้องกับคำกล่าวของ แคซดิน (Kazdin 1989; อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภชาติ, 2539: 328) ซึ่ง กล่าวถึงแนวคิดของการควบคุมตนเอง โดยมองในแง่ของระดับของความเข้มของอิทธิพลของสิ่งเร้า ที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล นั่นคือ ถ้าบุคคลใดมีทักษะในการควบคุมตนเองได้ดี สิ่งเร้าภายนอกก็ ย่อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้นน้อยมาก ในทางกลับกัน ถ้าบุคคลใดมีทักษะในการ ควบคุมตนเองในระดับที่ต่ำ สิ่งเร้าภายนอกย่อมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้นมากนั่นเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ พนอวดี จันทนา (2547: 102-112) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี เพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนเกาะสมุย พบว่า การควบคุมตนเองมี ความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยเอื้อ

ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่ นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ทุกกลุ่ม มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมี เพศสัมพันธ์ระดับต่ำ อธิบายได้ว่า เนื่องจาก การพักอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดามีโอกาสได้รับการเอา ใจใส่ดูแลจากบิดามารดา ได้รับการอบรมสั่งสอนควบคุมให้ประพฤติตนในทิศทางที่ถูกต้อง เหมาะสมและมีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัวมากขึ้น และปัจจุบันแนวโน้มในการอยู่ร่วมกับพ่อแม่สูงขึ้นเนื่องจาก ก่อนหน้า พ.ศ. 2530 ยังไม่มีการขยายการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากนัก แม้จะมีส่งเสริมให้นักเรียนที่จบชั้น ประถมศึกษาได้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา และการขยายโอกาสทางการศึกษา มีผลโดยตรงต่อ

การที่วัยรุ่นจะแยกหรือไม่แยกที่อยู่ออกจากครัวเรือนพ่อแม่ การยังอยู่อาศัยที่เดียวกันกับพ่อแม่ สำหรับวัยรุ่นส่วนใหญ่ ถึงแม้มีนักเรียนนักศึกษาคนหนึ่งต้องย้ายไปอยู่ไกลจากพ่อแม่ แต่เมื่อโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษาดีมากขึ้น วัยรุ่นที่เป็นนักเรียน ก็มีโอกาสอยู่กับพ่อแม่มากขึ้นกรณีโรงเรียนขยายโอกาส (ซึ่งส่วนมากอยู่ในเขตชนบท) ชาย พิไลตา และคณะ (2551: 45)

การเข้าถึงสถานบันเทิง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการเข้าถึงสถานบันเทิงปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 51.2 รองลงมารับการเข้าถึงสถานบันเทิงขำร้อยละ 44.0 แต่เมื่อศึกษาบางประเด็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการเข้าถึงสถานบันเทิงง่ายมีแนวโน้มระดับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง สูงกว่ากลุ่มอื่นอธิบายได้ว่านักเรียนอาจจะไม่ยอมเข้าสถานบันเทิงที่อยู่ใกล้บริเวณโรงเรียนและที่พักอาศัยและสถานบันเทิงใกล้โรงเรียนอาจจะมีกำแพงหรือการเข้า เช่น ห้ามนักเรียนห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี และค่าใช้จ่ายในการเข้าสถานบันเทิงมีราคาสูง สอดคล้องการศึกษาของจุฑามาศ แสงทองดี (2547: บทคัดย่อ) กลับพบว่า การเข้าถึงแหล่งสถานบันเทิง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียน

การเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับต่ำมากที่สุดร้อยละ 73.2 และกลุ่มที่มีการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับต่ำ มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ ร้อยละ 69.9 และ กลุ่มที่มีการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับปานกลาง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางร้อยละ 49 กลุ่มที่มีการเปิดรับและการเข้าถึงสื่อที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศระดับสูง มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง ร้อยละ 62.5 อธิบายได้ว่า ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีผลต่อการบริโภคสื่อของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กและเยาวชนนิยมบริโภคสื่อเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก พร้อมทั้งบริโภคความรุนแรง ภาพลามกในสื่อต่างๆ มากขึ้น และการวิเคราะห์สื่ออินเทอร์เน็ตที่มีเนื้อหาทางเพศโดยเฉพาะเว็บไซต์ที่เป็นที่นิยมของกลุ่มวัยรุ่นจะมีเนื้อหาทางเพศอยู่มาก โดยตั้งเป็นห้องที่แสดงเรื่องราวทางเพศไว้อย่างชัดเจน บทความข่าวสาร การโพสรูปภาพสาวสวยหนุ่มหล่อ กิจกรรมที่หลายหลายนี้จะมีเรื่องราวและคำนิยามทางเพศสอดแทรกอยู่ ทำให้เด็กวัยรุ่นสนใจที่จะเปิดรับเนื้อหาทางเพศ นอกจากนี้วัยรุ่นเองก็มีแนวโน้มของการยอมรับว่าสื่อมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์ด้วย เพราะในปัจจุบันสื่อต่างๆ จัดเป็นสื่ออย่างหนึ่งในการให้ความรู้เพศศึกษา ซึ่งมีความสำคัญมากที่สุด ดังตัวอย่างสื่อที่เข้าถึงวัยรุ่นปัจจุบันคือ โทรทัศน์ โทรศัพท์มือถือ และอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งให้ข้อมูลข่าวสารแก่วัยรุ่นทั้งทางดี และเลว หนังสือ

บันเทิงเรีงมย์ประเภทหนังสืออ่านเล่น นวนิยาย และการ์ตูนตลกบางส่วนที่เป็นหนังสือขั้วๆ กามารมณั้ นอกจากนี้การ์ตูนบางเล่ม บนหน้าปกยังแสดงออกในรูปของตลกกลามก ทำให้ผู้เยาว์และวัยรุ่นสามารถพบเห็นหรือซื้อขั้วๆ ได้ง่ายดาย (รายงานการสำรวจสื่อมวลชนวิทยุและโทรทัศน์ พ.ศ. 2551) ซึ่งจากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ประพิมพร อัมพรพรหม (2543: 29) พบว่า ค่านิยมทางเพศ และพฤติกรรมเสีงทางเพศของนักเรียนมัธยมศีกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร ได้แก่การใช้สื่อต่างๆ ในการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

ปัจจัยเสริม

อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสีงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีระดับความตั้งใจปฏิบัติตามค่านิยมของเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสีงที่นำไปสู่เพศสัมพันธ์ ระดับสูง (ร้อยละ 55.2) และในกลุ่มนี้มีพฤติกรรมเสีงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงร้อยละ 1.4 อธิบายได้ว่า พัฒนาการทางด้านสังคมของวัยรุ่น ตามทฤษฎีพัฒนาการจิตสังคมของอีริกสันจะพบว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่พยายามหาเอกลักษณ์ของตนเองโดยพยายามค้นหาความสามารถและความต้องการที่แท้จริงของตนในอนาคต การค้นหาเอกลักษณ์ของเด็กวัยรุ่นจะเป็นไปด้วยดีเพียงใดขึ้นอยู่กับการเรียนรู้และพัฒนาการที่ได้รับมาตั้งแต่วัยเด็กเป็นสำคัญ รวมทั้งโอกาสที่เด็กจะเป็นอิสระในการค้นหาตามสภาพการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และกับกลุ่มเพื่อนซึ่งจะช่วยเด็กรู้จักตนเองมากขึ้นกลุ่มเพื่อนถือเป็นกลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญที่สุดในช่วงวัยรุ่น และเด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความแตกต่างกับเด็กวัยประถม คือกลุ่มของเด็กวัยรุ่นจะประกอบด้วยทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีกิจกรรมร่วมกันทางสังคมและต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโดยเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมากทั้งในด้านการเรียนทัศนคติ ค่านิยม การแต่งกายและการแสดงพฤติกรรมโดยทั่วๆ ไป (ศรีเรือน แก้วกังวาน: 2545) โดยที่กลุ่มอ้างอิงถือเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดความคิด ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคล วัยรุ่นเป็นวัยที่เห็นความสำคัญของกลุ่มเพื่อน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศีกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าการใช้แนวคิดของ PRECEDE Framework ในการกำหนดตัวแปรและกรอบแนวคิดในการศีกษาวิจัย ทำให้สามารถศีกษาถึงตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนได้ค่อนข้างครอบคลุม และสามารถนำปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมที่มี

ผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนมาเป็นแนวทางในการวางแผนดำเนินงานด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของนักเรียนวัยรุ่นต่อไป

1. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของค่านิยมทางเพศที่ไม่เหมาะสมดังนั้นควรมีการส่งเสริมค่านิยมทางเพศต่างๆ แก่นักเรียนให้มีการพูดเรื่องเพศและการแสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงวัฒนธรรมจารีตประเพณีและความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันถ้าเป็นในระบบโรงเรียนการสอนเพศศึกษาก็ควรเน้นค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมนอกจากนี้ควรมีการประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการจัดเป็นโครงการเพิ่มความรู้และทักษะในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับบุตร ตลอดจนผู้ที่อยู่ในฐานะผู้ประกอบการควรมีมาตรการเชิงรุกในการป้องกันปัญหาล่วงหน้ามากกว่าที่คอยตั้งรับเพื่อที่จะแก้ไขปัญหา เพราะเมื่อเกิดปัญหาแล้วผู้ประกอบการไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาได้จึงจำเป็นที่ยอมรับปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ดังนั้นบิดา มารดา ควรทราบการเคลื่อนไหวของบุตรทั้งทางร่างกาย อารมณ์ บุตรจะทราบถึงความห่วงใยที่บิดามารดาให้มีผลให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวแน่นแฟ้น ความไว้วางใจที่บุตรจะปรึกษาผู้ประกอบการมีมากขึ้น นอกจากนั้นผู้ประกอบการควรมีการตรวจสอบการคบเพื่อน การใช้สื่อที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของบุตรวัยรุ่นว่าได้ใช้เพื่อนหรือสื่อต่างๆ เป็นแหล่งให้คำตอบในเรื่องเพศหรือไม่

2. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความสำคัญการควบคุมตัวเอง ควรเน้นทักษะการหลีกเลี่ยงหักห้ามใจการเตือนสติตนในเรื่องการยับยั้งชั่งใจเรื่องของการมีครรภ์หรือความใกล้ชิด และการปฏิเสธในด้านการแสดงความรักระหว่างชายหญิงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม และในสถานศึกษาทุกระดับควรมีการป้องกันมิให้มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในกลุ่ม วัยรุ่น และเยาวชน โดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของวัยรุ่น และเยาวชนด้วยยุทธวิธี ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการควบคุมตนเอง ดำรงชีวิตภายใต้แรงกดดันของสังคมรอบข้างที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้ และควรมีการรณรงค์การใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของวัยรุ่น

3. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าสื่อต่างๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ สำหรับวัยรุ่นควรมีความรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งหมายถึงการรู้จักใช้สื่อที่มีเนื้อหาทางเพศได้อย่างเหมาะสม และประเมินค่าสื่อที่มีเนื้อหาทางเพศเหล่านั้นว่ามีประโยชน์ในเรื่องใดบ้าง เพื่อเตรียมพร้อมให้ตนเองมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งถ้าหากใช้สื่อที่มีเนื้อหาทางเพศนี้ได้อย่างเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้องในเรื่องทางเพศ และนำความรู้ที่นำมาใช้เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม ด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคมควรมีการจัดระเบียบเกี่ยวกับสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ที่มีฉากปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ หนังสือการ์ตูนและนวนิยายที่มีเนื้อหา ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ วัสดุโศกศิลป์ต่างๆ

4. ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากวัยรุ่นมีการปรึกษาคู่คุยกับเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง ดังนั้นผู้ปกครองจึงควรให้วัยรุ่นมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเบี่ยงเบนจากกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ให้มีกลุ่มเพื่อนหลากหลายเช่นกลุ่มเพื่อนที่เล่นกีฬา กลุ่มเพื่อนที่มีงานอดิเรกหรือสนใจในสิ่งเดียวกัน ถ้านักเรียนมีสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อนในโรงเรียนควรมีโครงการที่ให้เพื่อนนักเรียนมีส่วนร่วมเฝ้าระวังพฤติกรรมของเพื่อนนักเรียนด้วยกัน โดยการแจ้งกับครูเมื่อเพื่อนเริ่มมีปัญหาจากพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์เช่น ขาดเรียนไปเกี่ยวกับเพื่อนถ้าหากให้นักเรียน ครู และผู้ปกครอง หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย ร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน จะทำให้เกิดการยอมรับ และรู้สึกว่าเป็นเจ้าของปัญหาร่วมกัน ทำให้สามารถสร้างความตระหนักต่อผลกระทบจากปัญหาเด็กมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จึงทำให้การแก้ไขปัญหาลดลงประสบความสำเร็จ

5. ในการวิจัยนี้พบว่ามีกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูงทางโรงเรียนควรให้ความสำคัญโดยจัดให้ครูแนะแนวหรือครูสอนสุขศึกษาเข้าไปพูดคุยให้คำปรึกษารายบุคคล เจาะลึก ถึงสาเหตุของปัญหา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ลด ละ เลิกพฤติกรรมโดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่างๆ จากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและต้องมีการดูแลกลุ่มนี้โดยเพิ่มทักษะ ด้านการควบคุมตนเอง ทักษะการปฏิเสธ และสร้างความตระหนักถึงผลกระทบที่จะตามมา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยศึกษาถึงสถานการณ์ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ในภาพรวมของประเทศในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่นในเด็กประถมศึกษา เด็กมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้ทราบสถานการณ์ภายในประเทศ และวางแผนการป้องกันแก้ปัญหาพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในกลุ่มที่มีปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง โดยศึกษาในเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์รายกลุ่ม (focus group) เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงเชิงลึกของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน นำไปสู่การแก้ปัญหาที่ตรงจุดและเหมาะสม

3. นำผลการศึกษาตัวแปรที่ได้จากงานวิจัยนี้ ไปจัดทำโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยจัดโปรแกรมสุขศึกษาที่ช่วยเสริมค่านิยมที่เหมาะสมในเรื่องเพศ ทักษะการควบคุมตนเอง เพื่อให้นักเรียนสามารถจัดการกับสิ่งเร้าภายนอกต่างๆ ได้ รวมทั้ง การใช้สื่อที่ปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ และการด้านทางอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนหากชักนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

FACTORS RELATED TO SEXUAL RISK BEHAVIORS OF STUDENTS IN
OPPORTUNITY EXTENDED SCHOOLS, NAKORN PRATHOM PROVIENCE

BENJAWAN EIAMBHU 4836096 PPHP/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND
BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORY COMMITTEE : SUPREYA TANSAKUL, Ph.D., NIRAT
IMAMEE, Ph.D., MANIRAT THERAWIWAT, Ph.D.,

EXTENDED SUMMARY

Background and Significance of the Problem

There are many risk factors among teenagers because during this age period teenagers needs fun, excitement, challenge, being accepted and being curious while their emotional and intellectual maturity in analyzing the correctness from incorrectness has not fully developed. They also have a higher level of sexual emotion but still lack critical thinking skills and self-control. The behavior that was found most among teenagers was sexual behavior whereas this problem tends to be increasing. The sexual related problems in clouded premarital sexual relation, undesirable pregnancy, and sexually transmitted diseases and HIV/AIDS. These problems produced negative consequences to family, society and the country as well.

For the present situation of Thailand, according to the survey about sexual relationship of teenagers in Thailand made by Population and Social Research Institute and the Office of Health Promotion Foundation, in 2003, it was found that the mean age of the first sexual intercourse was 16 years old. And the report of the department of Health, Ministry of Public Health, 2004, found that among all sexually transmitted disease patients there were 28.7 percent of teenagers who had sexually

transmitted diseases, especially AIDS were found among 15 percent of teenagers of all AIDS patients. During the years 2001-2004, the rate of mothers aged less than 20 years who delivered their newborns of the country increased from 10 percent to 15 percent. This situation was agreed with the data of Amonwich Nokorntup who studied during the years 2005-2006 which was found that the percentage of secondary school students up to University students who had sexual intercourse was found to increase from 16 percent to be 19 percent comparing with the past 2-3 years and among this group of students 30 percent had ever had sexual intercourse. The situation that should be mostly considered was the problem about pregnant teenagers. According to the statistics, the numbers of women aged less than 19 years who came to deliver their babies has increased continuously during the years 2005-2008. The Child Watch Program estimated that there will be about 77,092 pregnant teenagers come to deliver their babies which was increased 68,385 teenagers from the year 2007. The survey of the Surveillance and Social Warning Center, Ministry of Social Development and Human's Security, about Thai children's risk behaviors in 75 provinces except Bangkok Metropolitan, had reported the data about behaviors regarding love and sexual relationship of children aged 13-18 years studying in grades 1-6. The samples were composed of 87,212 students, 800 students from each sampled provinces in Muang Districts and some other Districts in each province. The survey was done during July-August, 2008. The results of this study showed that: they have hold their lovers' hands (19.7%); have embraced and kissed their lovers (3.9%); have sexual relationship with their lovers (3.9%); have sexual relationship with others who were not their lovers (6.0%); regarding the frequency of having sexual relationship, 3.5 percent have had sexual relationship 1-2 times while 1.0 percent have had sexual relationship more than 10 times; 1.3 percent had their first sexual relationship when they were 15 years old and other ages of having first sexual relationship were 14, 16, 17, and 18 years old (0.9, 0.8, 0.4, and 0.1 percent respectively). The data mentioned showed the improper sexual among Thai teenagers whereas having sexual relationship during this age was usually irresponsible and unsafe experience and led to undesirable pregnancy, abortion, sexually transmitted diseases including AIDS, and physical, mental, emotional, and social problems. Migration from rural areas to big cities, the changing of family size to be a nuclear family, and working of parents have made

teenagers are risky to the lack of love and warm relationship, to change their behaviors to be materialistic behaviors. Besides, globalization and technological development made teenagers consumed media without any limitations as well as lacking self-care.

For the situation in Nakorn Prathom Province, according to the data of the Epidemiology Bureau, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, the summary report about disease surveillance during the year 2001 showed that the morbidity rate of sexually transmitted diseases among people aged 10-14 years was 2-3 percent and the percentage of pregnant teenagers (aged between 10-19 years) was 18.6 percent (Health Promotion Section, Office of the Permanent Secretary, Nakorn Prathom Province, 2001). Implementation of the maternal and child health activities was aimed to have the percentage of pregnant mothers aged lower than 20 years should not higher than 10 percent (the indicator set by the Department of Health, 2010). Due to the problems already mentioned, the researcher was interested in assessing sexual risk behaviors and the factors related to sexual risk behaviors among teenagers studying in early secondary school students, opportunity extended schools, Nakorn Prathom Province. Since human behavior caused by both internal and external factors, therefore, PRECEDE Framework was applied for developing research conceptual framework. PRECEDE Framework was developed by Green et al. (1980: 71) was a framework used for analyzing human's personal factors and external factors. This analysis will help to understand the present situation of sexual risk behaviors among teenagers and the factors relating to those sexual risk behaviors of teenagers. It was expected that the data will be beneficial for planning a program aiming to prevent and solve problems in regard to sexually transmitted diseases and AIDS including premarital pregnancy among teenagers and the relationship of sexual risk behaviors.

Research Objectives

1. To assess sexual risk behaviors of junior high school students in opportunity extended schools, Nakorn Prathom Provicne.
2. To study the relationship of predisposing factors as related to sex, age,

grade level, family member relationship, sexual values, and self-control; enabling factors as related to residence, access to entertainment establishments, opening to media, and access to sexual emotion stimulating media, reinforcing factor as related to influence of peer group, and sexual risk behaviors of junior high school students of opportunity extended schools in Nakorn Prathom Province.

Research Methods

Research Design. This study was a survey cross-sectional research.

Population and Samples. The population of this study were 6,418 junior high school students of opportunity extended schools in Nakorn Prathom Province who were studying in the second semester, the academic year of 2009. The samples were composed of 250 students, who were selected by using stratified sampling method.

Research Instruments. The instrument used in this study was the questionnaire developed by the researcher in accordance with the research conceptual framework and research objectives. The questionnaire was composed of 7 parts: 1) personal characteristics; 2) sexual values; 3) self-control; 4) access to entertainment establishments; 5) opening to and access to sexual emotion stimulating media; 6) influence of peer group; and 7) sexual risk behaviors.

Research Procedures

1. Submitting the research proposal on “the study of factors related to sexual risk behaviors of students in opportunity extended school, Nakorn Prathom Province” to the Ethical Committee on Research in Human, Mahidol University, in order to get approval. The approval was granted in July 28, 2000, official number of So. Tho. 0517.141/Wo.Jo. 731.

2. Submitting the official letter of the school of Graduate Studies, Mahidol University to the School Directors, in order to ask for cooperation in collecting data. This Official letter was granted in September 1, 2001, number So. Tho. 0517.02 (To. Po).

3. After the approval has been made, the researcher had personal contact

with the director of each school, classroom teachers and the teachers responsible for teaching of the sampled students in order to ask for cooperation as well as informing research objectives steps and methods of data collection, and setting the date and time to collect data.

4. Submitting the mane list of the sampled students to the teachers responsible for the selected classrooms, making the appointment the sampled students without disturbing the learning time of the sampled students.

5. The researcher met with the sampled students and introduced herself to the group, including informing them the research objectives, asking for cooperation and participating in the research project. The documents on the right protection of the samples were distributed and studied by the sampled students before making decision to join the research project whereas the samples had the right to accept or reject the participation which will not affect the sampled students in any aspects. The documents about the detailed research project and the written consent forms for getting the permission from the students' guardians were distributed to the sampled students for asking their guardians' permission by signing the written consent forms. The date for collection of the consent forms was set on the date of data collection.

6. After the sampled students agreed to cooperate in the program and the permission from the students' guardians was granted, the researcher explained the sampled students the details of the questionnaire as well as providing opportunity for them to ask any questions for clarification. The sampled students answered the self-managed questionnaires, with the provision of private atmosphere emphasis of the samples' right was made again by the researcher before starting filling out the questionnaire, whereas students have the right to participate or not participate in answering the questionnaire and they could with draw anytime without any reasons to be clarified. The refusal will not affect the sampled students in any aspects. This explanation was lasting for 10 minutes.

7. In case that some responsible teachers wanted to distribute the questionnaires by themselves, the researcher had explained the reasons with those teachers in order to decrease anxiety and uncomfortable feelings of the sampled students and asked the teachers for distributing the questionnaires by the research herself.

8. While the sampled students were filling out the questionnaires the researcher did not do anything to urge the students. In case that the sampled students did not feel easy to answer some questions, could not answer, or felt uncomfortable or refused to answer the questionnaire, they could withdraw from the research project immediately. Twenty-30 minutes were used for students to answer the questionnaires.

9. The filled-out questionnaires were checked for completeness, in case of the incomplete ones, the students were asked to complete them again. The data from the questionnaires were processed by using programmed computer.

10. During the data collection period one officer from a health post helped the researcher as the research assistance. This research assistance had been prepared by the researcher explained about data collection method steps and procedures of data collection, the meaning of each question in the questionnaire, sampling method, protection of the samples' right, questionnaire's pretesting method, data collection, collection of the questionnaires, and responsibly of helping the researcher collecting the questionnaires.

Data Analysis

1. The questionnaires were checked for completeness and data coding was followed before analyzing the data by using programmed computer.

2. Descriptive statistics were employed to explain characteristics of the studied factors and sexual risk behaviors, by using frequency, arithmetic means, and standard deviation.

3. Analytical statistics were employed to test research hypotheses by testing the relationship between predisposing, enabling and reinforcing factors and sexual risk behaviors by computing Chi-square test, and Pearson's Product Moment Correlation.

Research Results

Part 1 : Characteristics of the Samples by Predisposing, Enabling and Reinforcing Factors

1.1 Predisposing Factors

1.1.1 Demographic Characteristics

It was found that: more than half of the samples were females (57.2%) and the rest were males; the mean age was 13.58 years with the minimal age of 12 years and the maximal age of 18 years; 34.4 percent studied in Matayomsuksa 2 (grade 8) while 33.6 percent and 32.0 percent studied in Matayomsuksa 1 and 3 respectively; received the income of averagely 1,353.9 Baht a month whereas 36.8 percent received 1,001-1,500 Baht a month and 42.0 percent thought that the money received was adequate; the additional expenses besides the expense for foods and transportation, most of the sample spent additional money for learning materials (55.6%); most of the samples' parents were staying together (64.0%); the relationship between family members was good and happy (51.2%) and the relationship between the samples and their fathers was good and happy (55.2%) while the relationship between the samples and their mothers was good and happy (61.6%); parents/guardians were the counselors in every aspect (52.0%); and 37.6 percent mentioned that fathers and/or mothers were the persons whom they consulted with when they had problems or uncomfortable feelings about adjustment with their friends or the opposite sex.

1.1.2 Sexual values

The highest percentage of the samples hold a “improper” level of sexual values (39.6%) while 33.2 percent and 33.2 percent a “highly proper” level and a “highly improper” level of sexual values respectively.

1.2.3 Self-Control

The highest percentage of the samples had a “high” level of self-control ability while 31.0 and 30.0 percent had a “low” and a “moderate” levels of self-control ability respectively.

1.2 Enabling Factors

1.2.1 Residence

Most of the samples stayed with their parents (64.0%) while 20.8 percent stayed with their fathers or mothers, and 12.4, 2.0, 0.4, and 0.4 percent stayed with their relatives, by themselves alone, stayed in a dormitory, stayed with friends/lovers, respectively.

1.2.2 Access to Entertainment Establishments

There were 20.4 percent of the samples stated that within the distance of 5 kilometers from their residences of their schools their residences or their schools while 68.4 percent mentioned that they have ever used the services of those entertainment establishments. The types of the entertainment establishments located mostly near their residences or their schools were: sports ground/sports fields (97.2%) and commercial sex establishments/motels (95.2%); 68.4 percent indicated that they ever used those mentioned entertainment establishments while 61.6 percent and 56.4 percent indicated that they have ever used the entertainment services most were department stores and shops respectively.

In regard to the level of access to the entertainment establishments, 51.2 percent were found to have access to the entertainment establishments at a “moderate” level 44.0 percent and 4.8 percent indicated that they be able to reach entertainment establishments “easily” and with “difficulty” respectively.

1.2.3 Opening to and Access to Sexual Emotion Stimulating Media

There were 48.4 percent of the samples indicated they have ever seen, read or used the sexual emotion stimulating media and the media that they ever seen or read most were movies, television soap/drama contained sexual emotion stimulating acts (34.8%) and 29.2 percent mentioned the novels that contained sexual relation related contents.

In regard to the level of access to sex related media, 73.2 percent who opened to and reached sex related media at a “low” level while 20.4 and 6.4 percent had opened and reached sex related media at a “moderate” and “high” levels respectively.

1.3 Reinforcing Factor

1.3.1 Influence of Peer Group

There were 55.2 percent of the samples who had a “high” level of desires to comply with the persuasion of friends in regard to sexual risk behaviors while 35.2 percent and 9.6 percent had a “moderate” level and a “low” level of desires respectively.

Part 2 Sexual Risk Behaviors

It was found that the sampled student have ever had girlfriends/boyfriends (66.4%); have ever expressed affection by holding hands, embracing shoulders-waists (35.2%); have ever had single date with girlfriends/boyfriends/lovers/or opposite sex at the concealed places (16.0%); have ever spent a night with girlfriends/boyfriends/lovers (7.6%); have ever consumed alcoholic beverages before having sexual relationship (6.8%); have ever practiced masturbation for girlfriends/boyfriends/lovers/ or opposite sex (6.8%) and have ever sexual intercourse with the opposite sex/girlfriends or boyfriends (4.0%).

A “low” level of having sexual risk behaviors was found among 61.2 percent of the samples while 31.6 percent and 7.2 percent performed a “moderate” and a “high” level of sexual risk behaviors respectively.

Part 3 Relationship Between Predisposing, Enabling, Reinforcing Factors and Sexual Risk Behaviors by Using Chi-Square Test, and Pearson’s Product Moment Correlation

The predisposing factors that were found to relate significantly with sexual risk behaviors were grade level, sexual values, and self-control while the factors that were found not to relate to sexual risk behaviors were sex, age, money received while going to schools, and relationship between family members.

The enabling factor that was found to relate significantly with sexual risk behaviors was opening to and access to sexual emotion stimulating media but no significant relationship was found between sexual risk behaviors and enabling factors in regard to residence and access to entertainment establishment.

The reinforcing factor that was found to relate significantly with sexual risk behaviors was influence of peer group.

Discussion

Predisposing Factors

Sex. Sex was found to not relate significantly with sexual risk behaviors among early secondary school students of the opportunity extended schools in Nakorn Prathom Province. This finding did not support the Hypothesis set. As it was found that there was a similar percentage of the female and male students and male and female students had a “low” level of sexual risk behaviors, 58.3 percent and 62.9 percent respectively. This finding should be due to the fact that among the early adolescent period, sexual behaviors were oftenly among the same sex. Since during this period, teenagers started to change the object of sexual feelings from themselves to other persons and friends of the same sex will play very important roles since they hold the similar characteristics. Generally, teenagers are interested in the same sex, at the first period. So, we can see clearly that they have grouped themselves separately among the same sex and they will have more opportunity to be acquainted with each others (Wittaya Narkwatchara, 1988). Presently, attitudes toward sex and having family life have been changed, for example, attitudes toward girlfriends/boyfriends sexual relationship, and roles of males and females. The results of the study carried out with students of government and private universities showed that both male and female students hold attitudes that having many sex partners of many secret lovers (may or may not have sexual relationship) was the modern behavior. Thanapon Sangasri et al.(2003: 3) and Lerslaks Bunrod (2000: Abstract) studied sexual risk behaviors of early secondary students in the schools under the administration of the Department of General Education, Bangkok Metropolitan and it was found that there was no difference between sexual risk behaviors of male and female students.

Age. Age was not found to relate significantly with sexual risk behaviors. The research results showed that most of the samples aged 14 years (34.4%) while

29.2 percent aged 13 years with the mean age of 13.58 years. The relationship analysis showed that most of the sampled aged lower than 14 years and those aged over 14 years had sexual risk behaviors at a “low” level, 63.2 and 55.8 percent respectively. This finding could be explained that each age period of the sampled students has a quite similar change and development and physical change and development has occurred most comparing to other aspects of growth and development. This is why this period was called early adolescence or puberty (12.-15 years old). During this period sexual maturity occurs and the reproductive function becomes possible. It is characterized by the development of secondary sexual characteristics, such as breast development in girls, starting of menstruation in girls, and deepening voice in males. This period is the period of the lifetime change in regard to physical change which is the cause of later changes (Puengpis Jugraping, 1996)

Grad Level. The relationship between sexual risk behaviors and grade levels of the samples was found. The group of Matayomsuksa 3 students was found to have a higher levels. This finding should be due to the fact that the higher grade level of students, besides having a higher years of age they may have higher level of experiences which may affect the students’ perspectives, opinions, attitudes, and practices. Besides, teenagers are turning to adulthood which is the turning point of life coupled with the fact that they are adjusting and changing themselves in order to turn to either general education or vocational education including the new environment to face with in the future. So they oftenly imitate adults’ behaviors (Ubolratana Pengstittin, 1999: 238). This finding was agreed with the studies of Anong Therapun (2001: 158) and Rangwal Sukhee (2009: 106) who found that students in different grade levels had performed sexual risk behaviors.

Money Received While Going to Schools. There was no relationship between money received and sexual risk behaviors. Among each group of the money received while going to schools had a “low” level of sexual risk behaviors. This finding should be due to the fact that the amount of money received was too low to make the samples expend a lot of money or behave luxurious behaviors, for example, going to entertainment establishments, etc. This finding was agreed with the study of

Panowadee Juntana (2004: 114) who found that the senior secondary school students who received different amount of money while going to schools had no difference of sexual risk behaviors.

Relationship Between Family Members. There was no relationship between relationship between family member and sexual risk behaviors. Sixty-four percent of the sampled students indicated that their parents stayed together and 55.2 percent said that the relationship of their parents or among family members was good and happy. Every group in regard to relationship between family members had a “low” level of sexual risk behaviors. This finding could be explained that among this age group of samples, most of them will use most of their time with their friends and their peer group has influence on the promotion of values. Naturally, teenagers will tie closely with and want to be accepted by their peers than by other persons. This concept was congruent with the study of Raweevan Wuttiprasit (1983: 118) who found that different marital status of parents did not cause the difference of sexual experiences of students as well as the study of Rangwal Sukhee (2009: 106) who found that those students with different family status did not have different sexual risk behaviors.

Sexual Values. It was found that sexual values related significantly with sexual risk behaviors. The research findings also showed that most of the samples had an “improper” level of sexual values (39.0%). It could be explained that sexual values are the processes of valuing, accepting, or recognizing any thing relating to sex which can be either relationship between male and female, sexual drives, including other sex-related behaviors. That acceptance, recognition and compliance psychologists accepted that values will play the role as the standard to control and determine the goal of a behavior as well as being the sustainable core axis in promoting motivation, attitudes, interest, intention, which will lead to perform the behavior relevantly with that value a person hold (Prasarn Malakul Na Ayudhaya, 1980). This finding was agreed with the study of Prapimpon Unpaprome (2000: Abstract) who studied sexual values and sexual risk behaviors of 400 grade 12 students of schools under the administration of the Ministry of Education, in Bangkok Metropolitan. The study

showed the significant relationship between sexual values and sexual risk behaviors at .05 level.

Self-Control. Self-control was found to relate significantly with sexual risk behaviors. The results of the research showed that most of the sampled students could be able to control themselves at a “high” level (3.8.4%) and all groups, in regard to self-control, had a “low” level of sexual risk behaviors. This finding should be due to the fact that self-control related to readiness of students to perform sexual risk behaviors which was agreed with the concept developed by Kazdin (1989 cited in Sompochna Iemsupasit, 1996: 328) which explained the concept of self-control in the aspect of the level of intensity of the influence of stimuli on people’s behavior, another words if a person has good skills in self-control the external stimuli should have less influence on that person’s behavior, in the opposite direction, if a person has a low level of self-control, the external stimuli should have high influence on that person’s behavior. This concept was agreed with the study of Panowadee Jantana (2004: 102-112) who studied sexual risk behaviors of senior high school student in a Koh Samui community and it was found the self-control has a significantly negative relationship with sexual risk behaviors.

Enabling Factors

Characteristics of Residence. No significant relationship was found between the characteristics of residence and sexual risk behaviors. It was found that all groups of the sampled students in regard to the characteristics of residence had a “low” level of sexual risk behaviors. This finding can be explained that staying with parents provided opportunities for students to get close attention, car, suggestions to perform proper manners in a correct direction from parents including having a chance to participate in family activities. These conditions promoted better family relationship. Presently, there is an increasing trend for students to stay with their parents due to the fact that before 1987 there were only few numbers of opportunity extended secondary schools even though there was a policy to promote students who finished primary schools continue their study to secondary schools. And the extension of education opportunity affected the separation or non-separation of students from

their parents' households. So most of teenagers still stay with their parents even though some of them have to move out from their parents' households. But when the basic structure of education was larger, the teenage students have a chance to stay with their parents in case of the opportunity extended schools (most of them were in area (Chai Pothisita et al. 2007: 45).

Access to Entertainment Establishments. No relationship was found between access to entertainment establishments and sexual risk behaviors. As it was found that most of the samples had a “moderate” level of access to entertainment establishments (51.2%) while 44.0 percent had a “difficulty” of access to entertainment establishments. But it was found that the samples who had access to entertainment establishments easily usually had a “higher” level of sexual risk behaviors than other groups. This finding could be explained that students may not want to go to the entertainment establishments located near their schools or their residences and the entertainment establishments near schools may be serious about using the services especially for the minors (a person under 18 years old) and the cost for using the services was high. This finding was agreed with the study of Juthamas Sangtongdee (2004: Abstract), who found that access to entertainment establishments did not relate to sexual relation prevention behaviors that were risky to HIV infection among students.

Opening to and Access to Sexual Emotion Stimulation Media. The relationship was found between opening to and access to sexual emotion stimulating media and sexual risk behaviors. The results of this study showed that 73.2 percent of the samples had the “lowest” level of opening to and access to sexual emotion stimulating media, the group who had a “low” level of opening to and access to sexual emotion stimulating media were found to have a “low” level of sexual risk behaviors (69.9%), and the group who had a “moderate” level of opening to and access to sexual emotion stimulating media was found to have “moderate” level of sexual risk behaviors (49.0%). Among the group who had a “high” level of opening to and access to sexual emotion stimulating media were found to have sexual risk behaviors at a “high” level (62.5%). This finding could be explained that the present

technological development affected a lot on children's media consumption. Children and adolescents mainly consumed media for entertainment as well as consumed more violence and pornography from media. According to the analysis of the sex-related contents in the internet especial the popular websites of teenagers, it was found that there are a lot of sex-related contents in the web boards. The articles, photographs of beautiful women and smart men were posted in the web boards. In these variety of activities, the integration of sexual information and sexual vales has been made. So, teenagers were interested to view them. Besides, teenagers had a tendency to accept the media that influence their attitudes and behaviors in relation to sex and reproductive health. Since presently, varieties of media were recognized as the sources of sex education. The examples of media that reached many teenagers were television, cell-phone, and internet which were the sources of both good and bad information for teenagers. Besides, some novels, books, comic cartoons, etc. were found to be sexual emotion stimulating media. Some comic cartoons contained dirty-joke pictures on the cover pages. This situation made the minors can expose and buy those materials easily (Report of the Survey on Mass Media, Radio, and Television, 2008). This finding was agreed with the study of Prapimpon Umponprome (2000: 29) who found that sexual values and sexual risk behaviors of Matayomsuksa 6 students, Bangkok Metropolitan, were the use of various media to stimulate sexual emotions.

Reinforcing Factor

Influence of Peer Group. Statistically significant relationship was found between influence of peer group and sexual risk behaviors. It was found that most of the samples had a "high" level of "intention to perform sexual risk behaviors a persuaded by friends" (55.2%) and among this group 1.4 percent had performed a "high" level of sexual risk behaviors. This finding could be explained that according to Erikson's Theory of Social Development, teenagers are in the period of trying to search of their self-image by looking for their real capability and desire. The searching for self-image of teenagers depends o learning and development gained during childhood as well as the opportunity to be free to search for it in accordance with interaction between themselves and environment and their peer group. These processes will help children know themselves more and more. Peer group has been

recognized as the most important reference group during adolescence. Since teenagers are different from childhood period whereas teenage-group was composed of both males and females and each group will perform social activities and desires to be a part of the society. Peer group has a lot of influences in regard to study, values, attitudes, grooming and performing general behaviors (Sriruen Kaewkungwarn: 2002). Since the reference group is a group that influences on the determination of thoughts, attitudes, beliefs, Values and behaviors of people, so teenagers are in the period that put a lot of importance on their peer groups.

Recommendations Derived From the Research Results

In carrying out this research project the researcher found that the application of PRECEDE Framework for determining variables and research conceptual framework which helped the researcher studied the effects of covered variables on students' behaviors. The predisposing, enabling and reinforcing variables that were found to relate to students' behaviors can be used for planning a program to change students' sexual behaviors appropriately and relevantly with the contexts of teenagers.

1. The results of this study indicated the importance of the improper sexual values, therefore, sexual values should be promoted among school students by helping them to talk and act about sex appropriately in accordance with Thai culture and traditions as well as the appropriateness with the present situation. In the formal education system, the appropriate sexual should be emphasized in the teaching of sex education. Beside, collaboration and cooperation should be created with students' guardians in which a program aiming to enhance guardians' knowledge and skills in teaching their children sex education should be organized. Besides, students' guardians should be informed that proactive measures in preventing problems are more important than solving the problems occurred because when the problems occurred it will be difficult to solve the problems, thus they have to accept the problems caused by premarital sexual relationship. Therefore, parents should know the changes of their children both physical and emotional. Children will also realize their parents' caring feelings and this situation will help to create cohesive

family relationship as well as increasing mutual trust between parents and children. Therefore, if the children have problems they will consult their parents more. Besides, parents/guardians should check the relationship of their children with their peers and the use of media which may lead to sexual risk behaviors, in order to know whether or not children's peers and media exposed are the sources for answering sex-related questions.

2. As the research results pointed out the importance of self-control, thus, the emphasis should be put on skills in avoiding, making delayed gratifications, and reminding themselves in not having girl/friends/boyfriends or having too close-relationship with the opposite sex including refusal to make demonstrations of affection between males-females in order to prevent improper sexual relationship. In every level of educational institutes should have the measures to prevent sexual risk behaviors and premarital relationship among teenagers and adolescents by emphasizing on strengthening them through educational strategies with the aim to enhance them knowledge and understanding, self-control skills, and enable them to live their lives under the changed social pressures surrounding them. Besides, campaign activities and the use of modern learning and teaching materials relevantly with the needs of teenagers should also be done.

3. The research results showed that there was a relationship between various media and sexual risk behaviors, thus, teenagers should have knowledge adequately to know the tricks of various media which meant that knowing to use the media containing sex-related contents appropriately and be able to evaluate the usefulness of those sex-related contents. If teenagers can be able to make use of the sex-related contents appropriately, it will enhance them knowledge, understanding, and desirable attitudes regarding sex as well as utilizing the knowledge effectively at the right time. Regarding social changes, the organization of various media should be done, for example, movies, television, television drama with some sexual-emotion stimulating acts, cartoon-books and novels containing contents that are intended to excite people sexually, VDO clips, etc.

4. The research results showed that peer group had influences on sexual risk behaviors of the sampled teenagers. Because, teenagers had consulted or talked with friends about various things more than with their parents/guardians, therefore, the

guardians should have their children participated in variety of activities in order to direct them from their friends who had sexual risk behaviors. They should have variety of peer groups, for example, the peers who play sports, the peers who have hobbies or the same interested activities, etc. If students participated in different groups of peers at school, the surveillance program should be established in the group in order to watch and report the undesirable behaviors that may lead to sexual risk behaviors, for example, cutting the class but going out with friends, etc. If students, teachers, and guardians or other related persons have participated in understanding the problems, determining objectives, working together to find the solutions and implementing the activities to solve the problems, then the problems will be accepted by all participated parties as well as the creation of sense of belongings of the program which will lead to the awareness of the consequences of premarital sexual relationship among teenagers, and lastly, the accomplishment of solving the problems.

5. As it was found that the samples who had a “high” level of sexual risk behaviors, therefore, schools should realize the importance of having counseling teachers or health education teachers provided individual counseling for students in order to solve the real causes of the problems as well as changing, cutting down or stopping students’ undesirable behaviors. This counseling program should be aimed to prevent various negative consequences of sexual risk behaviors. Besides, this group of students should receive special care by enhancing them skills in self-control, refusal skills, and awareness of the consequences.

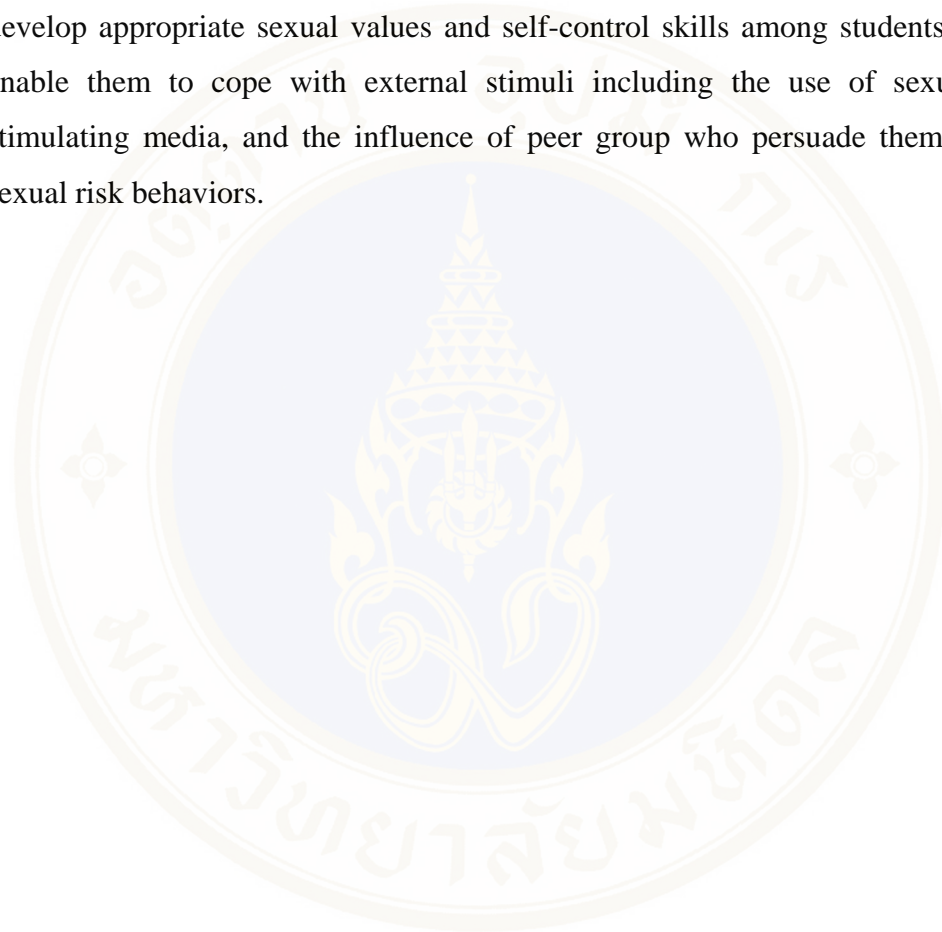
Recommendations for Furthering Research

1. The study about the situation of problems related to sexual risk behaviors of the whole country should be done in various target groups, for example, primary schools, junior high schools, and senior high schools, in order of the country and to plan a program for preventing and solving the problems of improper sexual behaviors.

2. Additional studies should be done with the group of students who have a “high” level of sexual risk behaviors, by employing qualitative research and focus group in order to assess the real and deep causes of premarital relationship. Therefore,

the results of this type of research will reach the real problems with appropriate solutions.

3. The results of this research in regard to the variables that were found to affect sexual risk behaviors should be utilized in planning a health education program for changing undesirable behaviors. The health education program should be aimed to develop appropriate sexual values and self-control skills among students in order to enable them to cope with external stimuli including the use of sexual emotion stimulating media, and the influence of peer group who persuade them to perform sexual risk behaviors.

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2547). รายงานการทบทวนสถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่น การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการให้การปรึกษา. นนทบุรี
- กรมสุขภาพจิต. (2547). วิจัยสถานการณ์เรื่องเพศของวัยรุ่น. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.dmh.go.th/sty_libnews/news/view.asp?id=726. (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).
- กรมอนามัย กองอนามัยการเจริญพันธุ์. (2553). เพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://rh.anamai.moph.go.th/Knows6.htm>. (วันที่ค้นข้อมูล :1 พฤษภาคม 2553).
- กรรวิ โชติพิณีจ. (2548). เจตคติที่มีต่อการป้องกันโรคเอดส์ของประชาชนในชุมชน ตำบลโลกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร .วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต (ต่อเนื่อง) สาขาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. (2550). โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.stithai.org/>. (วันที่ค้นข้อมูล :1 พฤษภาคม 2553).
- กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. (2550). ตามกลุ่มอายุ. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.stithai.org/images/stories/sti_age_49.pdf. (วันที่ค้นข้อมูล :1 พฤษภาคม 2553).
- กองกามโรค, กลุ่มงานพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ. (2553). การสำรวจพฤติกรรมทางเพศและการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น. [Online]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.ddc.moph.go.th/-module/html/data20.htm>. (วันที่ค้นข้อมูล :1 พฤษภาคม 2553).
- กุสุมาวดี เรืองแก้ว. (2549). เจตคติต่อค่านิยมทางวัฒนธรรมไทยบางประการและจิตลักษณะที่พยากรณ์พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีทางเพศสัมพันธ์ของสตรีวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2529). วิทยาการกับการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยม .กรุงเทพฯ: คุรุสภา ลาดพร้าว.
- จรจจา สุวรรณพิต. (2547). ประมวลสาระชุดวิชาจิตวิทยาครอบครัวและครอบครัวศึกษาหน่วยที่ 5-7. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์. (2544). การรับรู้บทบาทหญิงชายและการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ของนักศึกษาชายและหญิงระดับอุดมศึกษา จังหวัดอุดรดิษฐ์. ใน บุปผาศิริรีศมี จรรยา เศรษฐบุตร (บรรณาธิการ). รายงานการวิจัย โครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศภาวะ มิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์ ชุดที่ 2 (หน้า 66-68). นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์. (2543). ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาหญิงระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จันทร์แรม ทองศิริ. (2539). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นอำเภอเมืองน่าน. วิทยานิพนธ์สาขาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2545). ประมวลสาระชุดวิชาจิตวิทยาครอบครัวและครอบครัวศึกษาหน่วยที่ 1-4. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิตรภูยาน เอี่ยมอู่. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมควบคุมตนเองไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฬารัตน์ หัวหาญ. (2539). พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาการเจริญพันธุ์และวางแผนประชากรบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชบาไพร โพธิ์สุยะ. (2549). การคุมกำเนิดด้วยฮอร์โมน. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่: สายวิชาบริบาลเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชวนชม สกนธวัฒน์. (2538). กลวิธีป้องกันโรคเอดส์สำหรับครอบครัวชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: โครงการโรคเอดส์ สภากาชาดไทย.
- ชาติ แจ่มนุช. (2538). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมการสำส่อนทางเพศของเยาวชนชาย. วิทยานิพนธ์คุุญ์บัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชาติเชื้อ สุวรรณมุสิก. (2535). เจตคติที่มีต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาสุขศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ชาย โปธิสิตา และคณะ. (2551). แบบแผนและแนวโน้มการอยู่อาศัยของวัยรุ่นการวิเคราะห์ข้อมูลสำมะโนประชากร พ.ศ. 2513-2543. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- ชุตินมณี รัตนาวิบูลย์. (2552). ปัจจัยด้านสังคมและสื่อที่มีความสัมพันธ์กับการเริ่มมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนเขตกรุงเทพฯ. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ชูชีพ พุทธประเสริฐ. (2538). คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร. เชียงราย: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- ณัฐพร สายพันธุ์. (2546). พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาขารณศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฐิยาพร กันตารณวัฒน์. (2546). การศึกษาจิตลักษณะบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันการเสี่ยงทางเพศและทางการใช้ยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี. ปริญญานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิตสาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน สุวรรณศิริ, นันทนา น้าฝน และวรวรรณ ทิพย์วาริรมย์(2551).พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นและเยาวชนในสถานศึกษาจังหวัดพิษณุโลก.Naresuan University Journal 2008; 16.
- ดวงหทัย นุ่มนวน. (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เต็มศิริ บุญยสิงห์. (2526). วัยรุ่นและการปรับตัว: เพศวัยรุ่น. สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย.
- ชนพร ส่างศรีและคณะ. (2546). กิ๊ก...มากกว่าเพื่อน แต่ไม่ใช่แฟน.คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- ชนัดถณ ตะพังพินิจการ. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นชายในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์, ประทักษ์ ลิขิตเลอสรวง, มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์, วันทนีย์ วาสิกะสินและสมบูรณ์ เกียรตินันท์. (2540). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา**. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นวลตา อากาศพะกุล. (2549). **เพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนที่มาใช้บริการในแหล่งชุมชนวัยรุ่นกรณีศึกษากรุงเทพมหานคร**. สงขลานครินทร์เวชสาร, 24(6), หน้า 475-482
- นิยม บุญมี. (2534). **ครอบครัวสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิรัตน์ อิมามิ. (2550). **การวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัย**. ใน เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา PHHE 616 Program Planning & Evaluation in Health Education (หน้า 3). มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสาธารณสุขศาสตร์ ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์.
- บัวทิพย์ ใจตรงดี. (2545). **ความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิง** วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรปริญญา สาขาวิชาการพยาบาลสตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญยานุช เศษบริบูรณ์. (2544). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของนักเรียนชายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดตาก**. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประทุม เป็นสุวรรณ. (2545). **การให้คำปรึกษากลุ่มด้านเพศศึกษาวัยรุ่นในกลุ่มเสี่ยง**. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ประพิมพร อัมพรพรหม. (2543). **การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพฯ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์สาขาสุขศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา. (2539). **รายงานผลการวิจัยรัชดาภิเษกสมโภชเรื่องค่านิยมและความคาดหวังของเยาวชนไทย**. (ม.ป.ท).
- ปรีชา วิหคโต. (2540). **จิตวิทยาเกี่ยวกับพฤติกรรมวัยรุ่น**. ใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, เอกสารการสอนชุดวิชา 22305 พฤติกรรมวัยรุ่น หน่วยที่ 1-8 (หน้า 1-44). พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ปวีณา สายสูง. (2541). **พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ปิยวรร กุมภีรัตน์. (2546). ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปราณบดี เอกะจับปกะ. (2552). รายงานสถานการณ์และแนวโน้มของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพเด็กไทยกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เปรมฤทัย ขันนัไทย. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนปทุมพิทยาคม จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิงพิศ จักรปิง. (2539). เอกสารคำสอนรายวิชาจิตวิทยาและการแนะแนวเด็กวัยรุ่น. เชียงใหม่: อักษรคอมพริ้นท์.
- พุกษา นุกบุญ. (2549). ทักษะการป้องกันพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาชุมชน) สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัชรินทร์ ดวงแก้ว. (2549). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการรับรู้ภาวะเสี่ยงของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิค จังหวัดเชียงรายมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ สาขารณศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาขารณศาสตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรินทร์ สิมทะราช. (2544). ผลของการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะ ในตนเองและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิชามณูชัช วริน. (2551). ทักษะ การพัฒนาทักษะการเห็นคุณค่าของตนเองเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาวัยรุ่น , ลพบุรีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พัทยา สายหู. (2516). โลกสมมติ. กรุงเทพฯ: ศึกษิตสยาม.
- พิมพ์ทอง ตั้งสุทธิพงษ์และวรวัดี กิตติวงศ์. (2552). ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่
- พนอวดี จันทนา. (2547). พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนเกาะสมุย. วิทยานิพนธ์สาขาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พรพิมล นุ่นปาน ,บรรณาธิการ. (2549). **ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยทางการแพทย์พยาบาลสารสนเทศ และสถิติหน่วยที่ 1-5. พิมพ์ครั้งที่ 1 .นนทบุรี: โรงพิมพ์หาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**
- พรพิมล แก้วกมล. (2539). **ความรู้ ความสะดวกใจ และการตอบสนองของบิดามารดาเกี่ยวกับ พัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น.วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- พรรณิ ภาณุวัฒน์สุข. (2541). **พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองในหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีเมื่อคงสถานะการตั้งครรภ์ต่อ. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- พรรณพิไล ศรีอาภรณ์. (2537). **การพยาบาลครอบครัววิกฤต: การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น.ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- พรสุข นุ่นหิรันดร์. (2545). **เอกสารคำสอนพฤติกรรมศาสตร์ทางสุขภาพ (สข 531). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะพลศึกษา ภาควิชาสุขภาพศึกษา.**
- พิสมัย นพรัตน์. (2543). **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาและ อาชีวศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- พิไลลักษณ์ พิงพิบูลย์. (2549). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในผู้ติดเชื้อ เอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับยาต้านไวรัส. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว, มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- เพ็ญพิไล ฤทธากานนท์. (2549). **พัฒนาการมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมดาเพรส จำกัด.**
- ไพฑูริย์ เครือแก้ว. (2533). **ลักษณะของสังคมไทย. กรุงเทพฯ: เลียงเซียงจงเจริญ.**
- ภาวิตา รัตน์พันธ์. (2552). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมการป้องกันและลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น. สารนิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- มยุรี ภูงามทอง. (2534). **เพศศึกษาและสุขภาพในครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 1 .กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์**
- มาลี สบายยิ่ง. (2542). **ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ ของเยาวชนอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.คณะศิลปศาสตร์ ภาควิชาสารัตถศึกษา.สำนักพิมพ์สงขลานครินทร์.**
- มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก. (2553). **สื่อลามก ภัยคุกคามเด็ก. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.iamchild.org/factsheet/fact01-2.html>. (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).**

- ยูวดี เทียรณประสิทธิ์. (2536). **จต 323 จิตวิทยาวัยรุ่น: เอกสารประกอบการสอน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนว จิตวิทยาการศึกษา.
- ยูวลักษณ์ ชันอาสา. (2541). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพ**. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาเอกสุศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ระวีวรรณ กันวี (2547). **ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชณี ศรีสว่าง. (2545). **พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในอำเภอเมืองเชียงใหม่**. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รางวัล สุชี. (2551). **ปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุจิรัตน์ แก้วกลางเมือง. (2547). **ไตรภาคีการมีส่วนร่วมต้านภัยสารเสพติดโดยการสร้างเสริมความรู้สึกรับผิดชอบตนเองและการควบคุมตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านสันป่าสัก อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุ่งทิพย์ พรหมณะ. (2548). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เลิศลักษณ์ บุญรอด. (2543). **การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์สาขา สุขศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณศิริ ปิ่นทอง. (2549). **ความสามารถในการพยากรณ์ของการอบรมเลี้ยงดูการสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับรู้ข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ และการควบคุมตน ที่มีต่อ**

- พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น.** วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วสันต์ ศิลปะสุวรรณ. (2538). **การวางแผนและการประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพ: ทฤษฎีและการปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: เจริญดีการพิมพ์.
- วิทยา นาควัชระ. (2544). **การอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่น**. เอกสารการสอนชุดพัฒนาการและการเลี้ยงดูหน่วยที่ 1-7 สาขาคุณธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช. ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด.
- วิลานี แดงมะแจ้ง. (2545). **พฤติกรรมวัยรุ่น.** วารสารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2523). **หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วิล ไก่กุศลวิศิษฏ์กุล. (2524). **สรุปสูตรการสุ่มตัวอย่าง.** ภาควิชาชีวสถิติ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2538). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.** กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาภูมิปัญญาและการวิจัยเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ศรัณย์ พู. (2550). **ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหอพระ จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรินภัทร์ หิรัญพูนิชัยกุล. (2551). **การสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน.** วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2545). **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภจรี วจิวัฒน์. (2533). **ความรู้ทัศนคติประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์: การศึกษานักเรียนชายมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์วิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภรัตน์ สุธรรมแปง. (2543). **เจตคติที่มีต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทิงวิทยาคม จังหวัดเชียงราย.** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

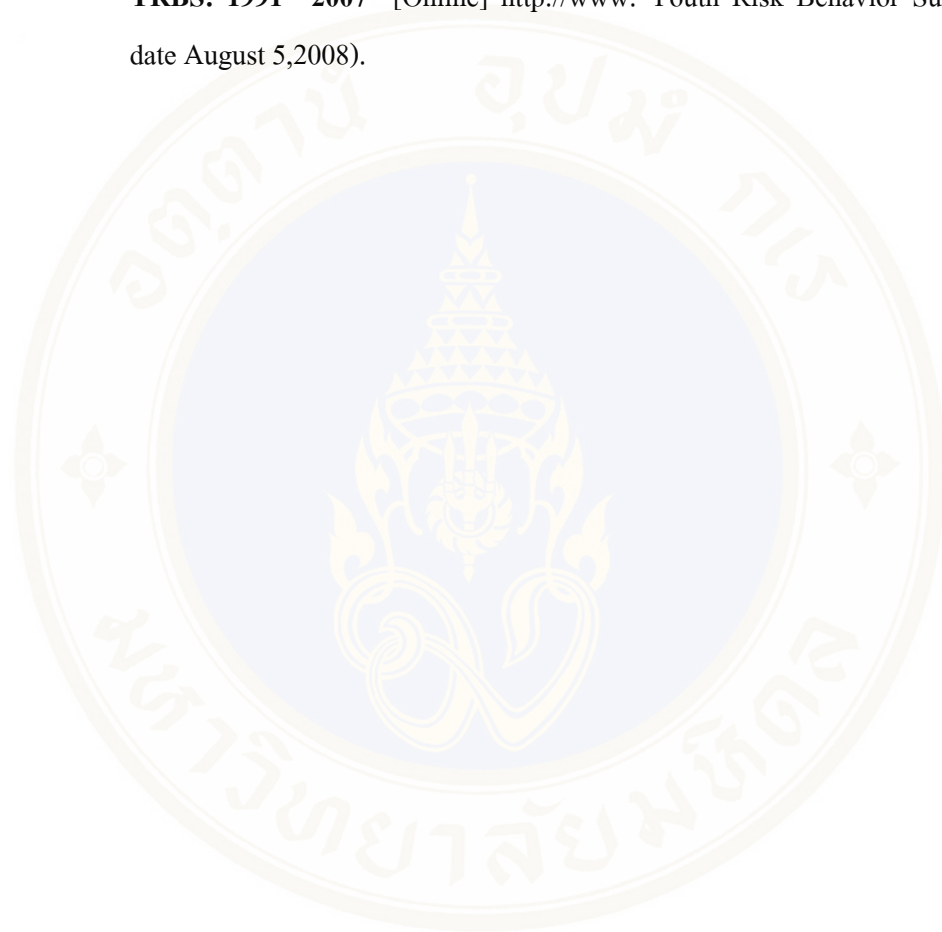
- สกล วรเจริญศรี. (2550). การศึกษาทักษะชีวิต และการสร้างโมเดลกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนวัยรุ่น. ปรินิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถานการณ์โรคเอดส์สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรค. (2551). จำนวนผู้ติดเชื้อ. [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก http://203.157.15.4/index.php?page=sursys&sysidsdata/Annual%202551/Part1_51/3051_AIDS.DOC. (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).
- สถิต วงศ์สวรรค์. (2543). **ปรัชญาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- สภาวการณ์เด็กและเยาวชน โครงการติดตามสภาวการณ์เด็กและเยาวชนปี 2549-2550. (2551). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก www.childwatchthai.org/download.htm. (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).
- สมบูรณ์ สุริยวงศ์, สมจิตรา เรืองศรี และเพ็ญศรี เศรษฐวงศ์. (2544). **ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สมศักดิ์ วงสาวาส, บังอร เทพเทียน, ปิยฉัตร ตระกูลวงษ์, ปริณดา ตาดี และสุภัทรา อินทร์ไพบูลย์. 2548. รายงานการวิจัยเรื่องแนวโน้มพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในสถานศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ปี 2545-2547. วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา, 3(1), หน้า 9-22.
- สมโภชน์ เขียมสุภามิต. (2539). **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา บุญญานภาพพงศ์. (2548). **ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพ**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเพศศาสตร์ (สหสาขา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรชัย พิศาลบุตร, เสาวรส ใหญ่สว่าง และปรีชา อัสวเดชาบุตร. (2549). **การสร้างและประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถาม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรค ปี 2550 เรื่องโรคเอดส์.(2550). [Online]. เข้าถึงได้จาก: <http://203.157.15.4/Annual/ANNUAL2550/Vision.htm> (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).
- สร้อยวลัย สุขดา. (2543). **การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ**. ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาสุขศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริวรรณ ชาญผล. (2547). **ค่านิยมทางเพศ และพฤติกรรมทางเพศของสตรีวัยรุ่น**. วิทยานิพนธ์การพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการพยาบาลสตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สวนดุสิตโพล. (2547). **ทำไมนักเรียน/นักศึกษา จึงไม่รักนวลสงวนตัว**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://dusitpoll.dusit.ac.th/2547/2547-_202.html. (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).

- สหภาพ พูลเกษตร. (2548). การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม. (2521). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แพรว
วิทยา
- สุชาติ โสภประยูร และวรรณ โสภประยูร. (2541). เพศศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุทธิลักษณ์ ตั้งกุลบริบูรณ์, วิภา นานาศิลป์, นิลาวรรณ นันทะปรีดา และกฤตยา แสงเจริญ. (2542).
ทัศนคติต่อบริการทางเพศ ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน ด้านสุขภาพและ
พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักศึกษาอาชีพและนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดขอนแก่น. ใน สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. รายงานการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ 3 เรื่อง (หน้า 8).
กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สุปรียา รามการณสูง. (2544). ความคิดเห็นต่อข้อมูลข่าวสารทางเพศและการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง
ทางเพศของนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาจังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพัตรา บุญญานุภาพพงศ์. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพ.
วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเพศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภา โปธิศรี. (2547). ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหา
บัณฑิต (การพัฒนาครอบครัวและสังคม) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภาภรณ์ ปัญหาราช. (2547). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการรับรู้ภาวะเสี่ยง: การศึกษาเชิงบรรยาย
ในวัยรุ่นในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมาลี สวดยสะอาด. (2550). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการมีพฤติกรรมเสี่ยง
ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวรรณา เรืองกาญจนเศรษฐ์. (2549). รู้ทันปัญหาวัยรุ่นยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ชมรม
สุขภาพวัยรุ่น ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย.
- สุวิทนา วรคามิน. (2543). กฤตภาคข่าวประชากรและอนามัยการเจริญพันธุ์เล่ม 14. กรุงเทพฯ: กรม
อนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

- แสงอัมพา บำรุงธรรม. (2543). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อ ค่านิยมและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในเมืองเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1เขต 2. (2552). **จำนวนนักเรียน**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://doc.obec.go.th/onwebcheck2552/report3area_show.php. (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).
- สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2553). **โรงเรียนขยายโอกาส**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>. (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).
- สำรวจพฤติกรรมเสี่ยงเด็กไทยในพื้นที่ 75 จังหวัด. (2551). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก www.socialwarning.m-society.go.th. (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).
- เอกรงค์ ภาณุพงษ์และกนกวลี ตรีวัฒนากุล. (2546). **Sixteen Thailand**. กรุงเทพฯ: สยามอินเตอร์บุ๊กส์.
- อักษร วุฒิสินธุ์. (2549). **การใช้อินเทอร์เน็ตที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมือง**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุทัย หิรัญโต. (2526). **สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุบลรัตน์ เฟื่องสถิตน์. (2542). **จิตวิทยาพัฒนาการ PC 290**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุมาภรณ์ ภัทรวานิชย์. (2541). **การใช้สื่อเพื่อปรับเปลี่ยนความคิดเห็นและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น: กรณีศึกษาโรงเรียนพาณิชย์การแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ**. สถาบันประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อนงค์ ชีระพันธุ์. (2544). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อนันต์ มาลัย. (2544). **เจตคติและแนวการปฏิบัติตนเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มโรงเรียนภูผาสวรรค์ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อมรรัตน์ อุดมเรืองเกียรติ. (2551). **การสร้างชุมชนเสมือนจริงในเกมออนไลน์กับพฤติกรรมกาติคสื่อออนไลน์ของเยาวชนในเขตกรุงเทพฯ**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิดำรงชัยธรรม.

- อมรวิรัช นาคทรพร. (2550). **ครึ่งชีวิตยามตื่นของเด็กไทยหมดไปกับสื่อร้าย**. วารสารหมอชาวบ้าน, 28(335), หน้า 28-31.
- อรพินท์ มณีวงศ์. (2549). **พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอแม่ทะ จังหวัด ลำปาง**. วิทยานิพนธ์สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรอุษา จันทรวีรุจ. (2544). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขา สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อานนท์ อากาศิรรม. (2525). **สังคมวัฒนธรรมและประเพณีไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แพร่พิทยา อินเตอร์เนชั่นแนล.
- อภาพร เผ่าวัฒนา. (2550). **รายงานการศึกษา “พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้นชุมชนแออัด เขตกรุงเทพฯ. พิมพ์ครั้งที่ 1**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เอแบคโพลล์. (2547). **ประสบการณ์และทรรศนะของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน: กรณีศึกษาตัวอย่างประชาชนที่มีอายุ 15 ปี-25 ปีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.ryt9.com/s/abcp/155132> (วันที่ค้นข้อมูล: 1 พฤษภาคม 2553).
- CDC. (2007a). **Middle Adolescence (15-17 years old)** [Online]. Available: <http://www.cdc.gov/ncbddd/-child/middleadolescence15-17.htm> .(Access date August 5,2008).
- CDC. (2007b). **Sexual Behaviors** [Online]. Available: <http://apps.nccd.cdc.gov/yrbss/CategoryQuestions.asp?Cat=4&desc=Sexual%20Behaviors> .(Access date August 5,2008).
- Green, L. W. & Kreuter, M. W. (1999). **Health Promotion Planning: An Educational and Ecological Approach (3rd Ed.)**. Mountain View: Mayfield Publishing Company.
- Green, L. W. & Mercer, S. L. (2008). **PRECEDE-PROCEED Model** [Online]. Available: <http://www.answers.com/topic/precede-proceed-model> .(Access date August 5,2008).
- Newman, P. A. & Zimmerman, M. A. (2000). **Gender differences in HIV-related sexual risk behavior among urban African American youth: a multivariate approach**. AIDS Education and Prevention, 12(4), page 308-325.
- Roche, J. P. (1986). **Premarital Sex: Attitudes and Behavior by Dating Stage**, In Muuss, R. E. (1990). **Adolescent Behavior and Society (4th ed., p. 236)**. Singapore: McGraw-Hill, Inc.
- Roger, Dorothy. (1972). **The psychology of adolescence**. (n.p.). New York :Meridith Corporation.

- WHO. (2002). **Adolescent Friendly Health Services: An Agenda for Change** [Online]. Available: http://www.who.int/reproductive-health/publications/cah_docs/cah_.pdf.(Access date August 5,2008).
- Youth Risk Behavior Survey (YRBS). (2008). **Trends in the Prevalence of Sexual Behaviors YRBS: 1991—2007** [Online] [http://www. Youth Risk Behavior Survey.](http://www.YouthRiskBehaviorSurvey.org)(Access date August 5,2008).

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัย

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ดิฉัน นางสาวเบญจวรรณ เอี่ยมบุญ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีความสนใจศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสจังหวัดนครปฐม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) และขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพเพื่อลดหรือป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ที่อาจนำไปสู่ผลกระทบทางสุขภาพ ในกลุ่มวัยรุ่นต่อไป

การเข้าร่วมวิจัยจะเป็นไปตามความสมัครใจของนักเรียน นักเรียนสามารถตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ได้ โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อนักเรียน คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อถูกหรือผิด ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนแต่อย่างใด และขอรับรองว่าคำตอบของนักเรียนจะเป็นความลับ นักเรียนไม่ต้องระบุชื่อ-สกุลของนักเรียนลงในแบบสอบถาม และไม่มีการอ้างอิงถึงตัวบุคคลไม่ว่ากรณีใด ๆ เพราะเป็นการศึกษาข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษา ในภาพรวมเท่านั้น ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาให้นักเรียน **ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ให้ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเองมากที่สุด**

ขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาว เบญจวรรณ เอี่ยมบุญ

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสจังหวัดนครปฐม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การ
มีเพศสัมพันธ์ ขอความกรุณานักเรียน *ตอบแบบสอบถามตามความจริง และเป็นความคิดเห็น หรือ
ความเชื่อมั่นของนักเรียนเองมากที่สุด*

คำอธิบาย แบบสอบถามชุดนี้มี 7 ส่วน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ค่านิยมทางเพศ

ตอนที่ 3 การควบคุมตนเอง

ตอนที่ 4 การเข้าถึงสถานบันเทิง

ตอนที่ 5 การเปิดรับและเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ

ตอนที่ 6 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

ตอนที่ 7 พฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศ

ขอขอบคุณที่มีส่วนให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

นางสาว เบญจวรรณ เอี่ยมบุญ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ [] 1. ชาย [] 2. หญิง
2. อายุ.....ปี (จำนวนเต็ม ถ้าเศษเกิน 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี)
3. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา
 - [] 1. มัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่1
 - [] 2. มัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่2
 - [] 3. มัธยมศึกษาตอนต้นชั้นปีที่3
4. ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากบิดามารดา/ผู้ปกครอง คิดเป็น จำนวนเงิน.....บาท/เดือน
5. ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากข้อ 4 ของนักเรียนต่อเดือน พอเพียงหรือไม่
 - [] 1. พอเพียง
 - [] 2. พอเพียงและมีเหลือเก็บ
 - [] 3. ไม่พอเพียง
 - [] 4. ไม่พอเพียง บางครั้งยืมคนอื่นใช้
6. เงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง ในข้อ 4 นอกจากจ่ายเป็นค่าอาหาร หรือค่าเดินทาง แล้วนักเรียนใช้จ่ายในเรื่องอะไรอีกบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - [] 1. ไม่มี
 - [] 2. ค่าอุปกรณ์การเรียน
 - [] 3. ค่าเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ
 - [] 4. ค่าบริการโทรศัพท์มือถือ
 - [] 5. ค่าอินเทอร์เน็ต
 - [] 6. ค่าชมภาพยนตร์ เข้า/ซื้อวีซีดี ดีวีดี
 - [] 7. ค่าบุหรี่ เหล้า สุรา เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์
 - [] 8. ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวสถานบันเทิง เช่น ศูนย์การค้า เซน / ฟับ/ บาร์ ลานเบียร์ คาราโอเกะ เป็นต้น
 - [] 9. อื่น ๆ ระบุ.....
7. สถานภาพของบิดามารดา
 - [] 1. บิดามารดาอยู่ด้วยกัน [] 2. บิดามารดาแยกกันอยู่
 - [] 3. บิดามารดาหย่าร้างกัน [] 4. บิดาถึงแก่กรรม
 - [] 5. มารดาถึงแก่กรรม [] 6. ทั้งบิดา มารดาถึงแก่กรรม
 - [] 7. อื่น ๆ ระบุ.....

8. ความสัมพันธ์ของบิดา มารดา หรือสมาชิกในครอบครัว

- [] 1. รักใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข
- [] 2. รักใคร่กันดี แต่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง
- [] 3. มีความใกล้ชิดกันน้อยมาก มักมีข้อขัดแย้งและทะเลาะกันเป็นประจำ
- [] 4. อื่น ๆ ระบุ.....

9. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดาเป็นอย่างไร

- [] 1. รักใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข
- [] 2. รักใคร่กันดี แต่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง
- [] 3. มีความใกล้ชิดกันน้อยมาก มักมีข้อขัดแย้งและทะเลาะกันเป็นประจำ
- [] 4. ไม่ได้อยู่ด้วยกัน
- [] 5. อื่น ๆ ระบุ.....

10. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับมารดาเป็นอย่างไร

- [] 1. รักใคร่ปรองดอง อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข
- [] 2. รักใคร่กันดี แต่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันบ้าง
- [] 3. มีความใกล้ชิดกันน้อยมาก มักมีข้อขัดแย้งและทะเลาะกันเป็นประจำ
- [] 4. ไม่ได้อยู่ด้วยกัน
- [] 5. อื่น ๆ ระบุ.....

11. นักเรียนคิดว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนอย่างไร (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- [] 1. ให้อิสระ คิดเองและตัดสินใจเอง
- [] 2. คอยเป็นที่ปรึกษาในทุกเรื่อง
- [] 3. ควบคุม เข้มงวด ไม่ปล่อยให้ให้มีอิสระ
- [] 4. ไม่ค่อยมีเวลาดูแล
- [] 5. อื่น ๆ ระบุ.....

12. เมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือไม่สบายใจเรื่องการปรับตัวกับเพื่อน หรือเพื่อนต่างเพศ นักเรียนปรึกษาบุคคลใดต่อไปนี้ มากที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- [] 1. ไม่ปรึกษาใครเลย
- [] 2. บิดาและ/หรือมารดา
- [] 3. พี่ชายและ/หรือพี่สาว
- [] 4. น้องชายและ/หรือน้องสาว
- [] 5. ครู
- [] 6. เพื่อนเพศเดียวกัน
- [] 7. เพื่อนต่างเพศ
- [] 8. อื่น ๆ ระบุ.....

13. ปัจจุบันลักษณะการพักอาศัยของนักเรียนคือ

- [] 1. พักอาศัยอยู่กับทั้งบิดาและมารดา
- [] 2. พักอาศัยอยู่กับบิดา หรือมารดาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
- [] 3. พักอาศัยอยู่กับญาติผู้ใหญ่
- [] 4. พักอาศัยอยู่คนเดียว
- [] 5. พักอาศัยอยู่หอกับเพื่อน
- [] 6. พักอาศัยอยู่แฟน/คนรัก
- [] 7. อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ค่านิยมเรื่องเพศ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ เป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับการให้ความสำคัญสำหรับยึดปฏิบัติตามค่านิยมทางเพศของนักเรียน โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างท้ายข้อความที่ตรงกับระดับความตั้งใจปฏิบัติของนักเรียนมากที่สุด โดย

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ให้ความสำคัญและยึดปฏิบัติมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ให้ความสำคัญและยึดปฏิบัติ

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ไม่ให้ความสำคัญและยึดปฏิบัติ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ไม่ให้ความสำคัญและยึดปฏิบัติมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	นักเรียนให้ความสำคัญและยึดปฏิบัติ			
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	การพูดคุยเรื่องเพศ				
1	การหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศ เป็นเรื่องจำเป็นของวัยรุ่น				
2	เมื่อมีปัญหาเรื่องเพศ ปรึกษาเพื่อนดีที่สุดใน				
3	เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศ ไม่ควรให้ผู้ใหญ่รับรู้				
4	การพูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อน เป็นสิ่งน่าอาย				
	การคบเพื่อนต่างเพศในฐานะแฟน/คนรัก				
5	การมีแฟน/คนรักในวัยเรียนเป็นเรื่องปกติ				
6	การมีแฟน /คนรัก หลายคนในขณะเดียวกันเป็นเรื่องปกติ				
7	การมีแฟน/ คนรักในวัยเรียนไม่ทำให้เสียการเรียน				
	การแสดงความรักระหว่างชายหญิง				
8	การมีแฟน/คนรักและมีการจับมือถือแขนกันไม่ใช่เรื่องเสียหาย				
9	การที่คู่รักวัยรุ่นเดิน โอบกอดกันในที่สาธารณะเป็นเรื่องปกติ				

ข้อ	ข้อความ	นักเรียนให้ความสำคัญและยึดปฏิบัติ			
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
10	การมีแฟน/คนรักและอยู่ด้วยกันสองต่อสองตาม ลำพังในที่ลับตาคนเป็นเวลานาน ๆ ไม่ใช่เรื่อง แปลก				
11	เป็นธรรมดาถ้าคู่รักวัยรุ่นจะกอดจูบกันในที่ลับตา คน				
	การรักรักรวมสองตัว				
12	การที่คู่รักวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กัน เป็นการ แสดงออกถึงความรัก				
13	ไม่ใช่เรื่องแปลกถ้าคนรักกันจะมีเพศสัมพันธ์กัน โดยไม่ต้องแต่งงาน				
14	ผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องปกติ				
15	ผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นผู้หญิงไม่ดี				
16	การที่ฝ่ายชายขอมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือว่า เป็นเรื่องเห็นแก่ตัว				
17	การที่ผู้หญิงรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะ แต่งงาน ถือว่าเป็นเรื่องล้ำสมัย				
	การมีเพศสัมพันธ์และ/ หรือการอยู่ร่วมกันก่อน แต่งงาน				
19	การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือเป็นเรื่องเสียหาย				
20	ผู้ชายและผู้หญิงควรมีประสบการณ์ทางเพศก่อน แต่งงาน				
21	การตั้งครรถ์ในวัยเรียนถือเป็นเรื่องปกติสำหรับ วัยรุ่นทั่วไป				
22	การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศมากกว่า 2 คน ขึ้นไป (เซ็กซ์หมู่) เป็นเรื่องสนุกน่าตื่นเต้น				
23	การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศที่เพิ่งรู้จักกัน ไม่เกิน 1 สัปดาห์ไม่ใช่เรื่องแปลก				
24	การมีเพศสัมพันธ์ในวันวาเลนไทน์เป็นสิ่งที่น่า ประทับใจ				

ตอนที่ 3 การควบคุมตนเอง

คำชี้แจง นักเรียนสามารถควบคุมตนเองต่อสถานการณ์ต่อไปนี้ โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างท้ายข้อความที่ตรงกับระดับความสามารถในการควบคุมตนเองของนักเรียนมากที่สุด โดยเลือกเพียงข้อละ 1 คำตอบเท่านั้น

- มากที่สุด หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองกับสถานการณ์นั้นมากที่สุด
 มาก หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองกับสถานการณ์นั้นมาก
 ไม่แน่ใจ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองกับสถานการณ์นั้นปานกลาง
 น้อย หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองกับสถานการณ์นั้นน้อย
 ไม่ได้ หมายถึง ไม่สามารถควบคุมตนเองกับสถานการณ์นั้น

ข้อ	ถ้านักเรียนมีคู่อริ หรือขณะนี้มืออยู่แล้ว นักเรียนคิดว่านักเรียนสามารถควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่อไปนี้ได้หรือไม่	ระดับความสามารถในการควบคุมตนเอง				
		มากที่สุด	มาก	ไม่แน่ใจ	น้อย	ไม่ได้
1	หลีกเลี่ยงการอยู่ตามลำพังกับแฟน/คนรัก หรือเพื่อนต่างเพศในที่ลับตาคน					
2	หักห้ามใจตนเองไม่ให้ถูกเนื้อต้องตัว จับมือ โอบกอดกับแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศได้ ทั้งที่อยากทำ					
3	บอกปฏิเสธแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ ได้เมื่อถูกชักชวนไปเที่ยวสถานบันเทิงด้วยกันตามลำพังในเวลากลางคืน					
4	บอกปฏิเสธเพื่อนต่างเพศหรือแฟนได้ เมื่อถูกชวนไปเที่ยวค้างคืนที่อื่นหรือต่างจังหวัด					
5	บอกปฏิเสธได้เมื่อถูกชักชวนให้ดื่มสุราหรือ ใช้สารเสพติด					
6	ยับยั้งใจตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือเพื่อนต่างเพศได้ แม้จะเกิดอารมณ์ทางเพศแล้วก็ตาม					

ตอนที่ 4 การเข้าถึงสถานบันเทิง

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

1. ภายในระยะทาง 5 กิโลเมตรจากสถานที่พักหรือสถาบันการศึกษาของนักเรียน มีสถานบันเทิงเหล่านี้หรือไม่

1. ไม่มีเลย

2. มี ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

2.1 โรงภาพยนตร์

2.2 โต๊ะสนุกเกอร์

2.3 ห้างสรรพสินค้า

2.4 ร้านอินเทอร์เน็ต

2.5 เชน/ผับ/บาร์

2.6 ลานเบียร์

2.7 ไนต์คลับ/ห้องอาหาร

2.8 คาราโอเกะ

2.9 สถานบริการทางเพศ/ซ่อง

2.10 โรงแรมม่านรูด

2.11 บังกะโล/สถานบริการที่พักชั่วคราว

2.12 อื่น ๆ ระบุ.....

2. ท่านเคยไปเที่ยวหรือใช้บริการสถานที่ดังกล่าวบ้างหรือไม่

1. เคย

2. ไม่เคย (ถ้าไม่เคยไม่ต้องทำข้อ 3)

3. สถานบันเทิงที่ท่านไปคือที่ใด และ ในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมาท่านไปเที่ยวหรือไปใช้บริการบ่อยครั้งเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของท่าน

สถานที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ระดับการปฏิบัติ				
	เป็นประจำ ทุกวัน	บ่อย (สัปดาห์ละ 5 วันขึ้นไป)	เป็นครั้งคราว (สัปดาห์ละ 3-4 วัน)	นานๆครั้ง (สัปดาห์ละ 1-2 วัน)	ไม่เคย
3.1 โรงภาพยนตร์					
3.2 โต๊ะสนุกเกอร์					
3.3 ศูนย์การค้า					
3.4 ร้านอินเทอร์เน็ต					
3.5 เชน/ผับ/บาร์					
3.6 ลานเบียร์					
3.7 ไนต์คลับ /ห้องอาหาร					
3.8 คาราโอเกะ					
3.9 สถานบริการทางเพศ/ซ่อง					
3.10 โรงแรมม่านรูด					
3.11 บังกะโล/สถานบริการที่พักชั่วคราว					
3.12 อื่นๆ ระบุ.....					

ตอนที่ 5 การเปิดรับและเข้าถึงสื่อเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

1. นักเรียนเคยดู อ่าน หรือใช้สื่อที่มีลักษณะปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศบ้างหรือไม่

[] 1. เคย

[] 2. ไม่เคย (ข้ามไปตอบตอนที่ 6)

2. สื่อที่นักเรียนดู หรืออ่านคืออะไร และในระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมานักเรียนใช้สื่อเหล่านี้บ่อยครั้งเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของท่าน

ประเภทของสื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ระดับการปฏิบัติ				
	ประจำ (ทุกวัน)	บ่อย (สัปดาห์ละ 5 วันขึ้นไป)	เป็นครั้งคราว (สัปดาห์ละ 3-4 วัน)	นานๆ ครั้ง (สัปดาห์ละ 1-2 วัน)	ไม่เคย
5.1 หนังสือการ์ตูนโป๊ เช่น การ์ตูนญี่ปุ่นที่มีฉากกอดจูบร่วมเพศ การ์ตูนเกย์					
5.2 นวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์					
5.3 ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ที่มีฉากปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ					
5.4 VCD/DVD เรท X/R					
5.5 ดาวน์โหลดรูปโป๊หรือคลิปลามกทางโทรศัพท์มือถือ					
5.6 เข้าดูเว็บไซต์ลามก/ดาวน์โหลดรูปโป๊/คลิปลามกทางอินเทอร์เน็ต เช่น www.actube.com					
5.7 ใช้โปรแกรมสนทนา (Chat) เพื่อพูดคุยเรื่องเพศ เช่น pirch					
5.8 ดูโชว์โป๊เปลือยทาง Webcam. หรือ Cam frog					
5.9 อื่น ๆ ระบุ.....					

3. นักเรียนมีความสะดวกในการหาซื้อ/เช่า/หิบบีม/ โหลดในอินเทอร์เน็ต ใช้สื่อปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศเหล่านี้หรือไม่ (หมายถึง หาซื้อ/เช่า/บีมได้ง่าย ราคาไม่แพง / โหลดในอินเทอร์เน็ต ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย มีสถานที่ไว้ให้บริการมากมาย)

[] 1. สะดวก

[] 2. ไม่สะดวก

ตอนที่ 6 แบบสอบถาม อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

คำชี้แจง ถ้าเพื่อนชวนให้นักเรียนทำพฤติกรรมดังต่อไปนี้ นักเรียนจะทำตามคำแนะนำ คำชักชวน จากกลุ่มเพื่อน โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างท้ายข้อความที่ตรงกับความตั้งใจของนักเรียน ปฏิบัติตามพฤติกรรมตามคำชักชวนของเพื่อน โดยเลือกเพียงข้อละ 1 คำตอบเท่านั้น

ข้อ	ข้อความ	ระดับความตั้งใจปฏิบัติตามคำชักชวน			
		ทำตาม แน่นอน ที่สุด	ทำตาม แน่นอน	ไม่ทำตาม แน่นอน	ไม่ทำตาม แน่นอนที่สุด
1	ถ้าเพื่อนชวนให้มี แฟน/คนรักหรือเพื่อนต่าง เพศ				
2	ถ้าเพื่อนชวนให้ คบแฟน/คนรักหรือเพื่อนต่าง เพศ ที่เดียว หลาย ๆ คน				
3	ถ้าเพื่อนชวนให้อ่านนิตยสารเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อให้ทันสมัย				
4	ถ้าเพื่อนชวนให้ใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อค้นหา แฟน/คนรักหรือเพื่อนต่างเพศ				
5	ถ้าเพื่อนชวนให้เข้าดูเว็บไซต์ลามก/ควาน์โหลด รูปโป๊/คลิปลามกทางอินเทอร์เน็ต				
6	ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวกับแฟน/คนรักหรือเพื่อน ต่างเพศเพียงลำพังสองต่อสอง				
7	ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวสถานบันเทิงกับแฟน/คน รักหรือเพื่อนต่างเพศ ตอนกลางคืน				
8	ถ้าเพื่อนชวนไปเที่ยวและให้ดื่มเครื่องดื่มที่มีแ ลกอฮอล์				
9	ถ้าเพื่อนชวนเที่ยวและให้เสพยาเสพติด				
10	ถ้าเพื่อนชวนให้ลองมีเพศสัมพันธ์กับแฟน/คน รักหรือเพื่อนต่างเพศ				

ตอนที่ 7 พฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหรือเติมคำตอบที่ตรงกับการปฏิบัติของนักเรียน

1. นักเรียนมีหรือเคยมีแฟน/คนรัก หรือไม่
 [] 1.มี/เคยมี [] 2.ไม่มี (ถ้าไม่มีไม่ต้องทำข้อ 2 – ข้อ 5)
2. นักเรียนเคยนัดพบหรือไปเที่ยวกับแฟน/คู่รัก หรือเพื่อนต่างเพศ ตามลำพังในที่ลับตา หรือไม่
 [] 1.เคย [] 2.ไม่เคย
3. นักเรียนเคยแสดงความรักกับแฟน/คู่รักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการจับมือ โอบไหล่-เอว หรือไม่
 [] 1.เคย [] 2.ไม่เคย
4. นักเรียนเคยแสดงความรักกับแฟน/คู่รักหรือเพื่อนต่างเพศ โดยการกอด จูบ เล้าโลมสัมผัสร่างกาย หรือไม่
 [] 1.เคย [] 2.ไม่เคย
5. นักเรียนเคยไปค้างคืน เที่ยวพักผ่อนกับแฟน/คู่รักหรือ เพื่อนต่างเพศ หรือไม่
 [] 1.เคย [] 2.ไม่เคย
6. นักเรียนเคยดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ หรือไม่
 [] 1.เคย [] 2.ไม่เคย (ถ้าไม่เคยไม่ต้องทำข้อ 7)
7. เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ที่นักเรียนใช้คืออะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) และ **ในระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมา** ท่านดื่มเครื่องดื่มเหล่านี้บ่อยครั้งเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของท่าน

ประเภทเครื่องดื่ม	ระดับการปฏิบัติ				
	เป็นประจำ (ทุกวัน)	บ่อย (สัปดาห์ละ 5 วันขึ้นไป)	เป็นครั้งคราว (สัปดาห์ละ 4 วัน)	นานๆครั้ง (สัปดาห์ละ 2-3 วัน)	ไม่เคย
7.1 สุรา					
7.2 เบียร์					
7.3 ไวน์ เช่น SPY					
7.4 น้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์					
7.5 เหล้าขาวผสมน้ำแดง					
7.6 เหล้าชาดอง					
7.7 เหล้าหวาน เช่น กระทิงแดงผสม แอลกอฮอล์					
7.8 เหล้าปั่น					
7.9 อื่นๆ ระบุ.....					

8. นักเรียนเคยใช้สารเสพติดหรือไม่

[] 1. ใช่ [] 2. ไม่เคย (ถ้าไม่เคยไม่ต้องทำข้อ 9)

9. สารเสพติดที่นักเรียนใช้คืออะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) และ **ในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมา**นักเรียนใช้สารเสพติดบ่อยครั้งเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติของท่าน

ประเภทสารเสพติดที่นักเรียนใช้	ระดับการปฏิบัติ				
	เป็นประจำ (ทุกวัน)	บ่อย (สัปดาห์ละ 5 วันขึ้นไป)	เป็นครั้งคราว (สัปดาห์ละ 4 วัน)	นานๆครั้ง (สัปดาห์ละ 2-3 วัน)	ไม่เคย
9.1 ยาบ้า / ยาไอซ์ / ยาอี					
9.2 ทินเนอร์ / กาว					
9.3 กัญชา / ใบกระท่อม					
9.4 เฮโรอีน					
9.5 บุหรี่					
9.6 อื่นๆ ระบุ.....					

10. นักเรียนเคยใช้เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์หรือสารเสพติดก่อนมีเพศสัมพันธ์หรือไม่

[] 1. เคย [] 2. ไม่เคย

11. นักเรียนเคยสำเร็จความใคร่ให้กับแฟน/คู่อีกหรือเพื่อนต่างเพศ หรือไม่

[] 1. เคย [] 2. ไม่เคย

12. นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ/แฟนหรือไม่

[] 1. เคย [] 2. ไม่เคย

ขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
โดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เอกสารรับรองเลขที่ MUPH2010-147

ชื่อโครงการ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาส จังหวัดนครปฐม

รหัสโครงการ 103/2553

ชื่อหัวหน้าโครงการ นางสาวเบญจวรรณ เอี่ยมบุญ

ที่ทำงาน หลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
420/1 ถนนราชวิถี กรุงเทพมหานคร

ขอรับรองว่าโครงการดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับคำประกาศ
เฮลซิงกิ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์พิพัฒน์ ลักษณะมีจรัสกุล)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์พิทยา จารุพูนผล)
คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์

วันที่รับรอง : 28 กรกฎาคม 2553

วันที่เอกสารรับรองหมดอายุ : 27 กรกฎาคม 2554

**Documentary Proof of Ethical Clearance
Ethics Committee for Human Research
Faculty of Public Health, Mahidol University**

Proof Number	MUPH2010-147
Project Title	Factors related to sexual risk behaviors of students in opportunity extended schools, Nakornpratom
Project Number	103/2553
Principal Investigator	Miss Benjawan Eiamphu
Official Address	Master of Science (Public Health) Program in Health Education and Behavioral Sciences Faculty of Public Health, Mahidol University 420/1 Rajvithi Road, Bangkok, Thailand

The aforementioned project and informed consent have been reviewed and approved by Ethics Committee for Human Research, according to the Declaration of Helsinki.

Handwritten signature of Pipat Luksamijarulkul in blue ink.

(Assoc. Prof. Pipat Luksamijarulkul)

Chairman of Ethics Committee for Human Research

Handwritten signature of Phitaya Charupoonphol in black ink.

(Assoc. Prof. Phitaya Charupoonphol)

Dean of Faculty of Public Health

Date of Approval : 28 July 2010

Date of Expiration : 27 July 2011

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาว เบญจวรรณ เอี่ยมบุญ
วัน เดือน ปีเกิด	2 กันยายน 2520
สถานที่เกิด	จังหวัด เชียงใหม่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	งานพัฒนาคุณภาพงาน สำนักงานคณบดี โรงพยาบาลรามารินทร์ กรุงเทพมหานคร 10400
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2543 พยาบาลศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2554 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ประวัติการทำงาน	